

Torsdagen den 23 oktober

Kl. 13.00–16.44

§ 1 Debatt med anledning av budgetpropositionens avlämnande

*Debatt med
anledning av
budgetpropositionens
avlämnande*

Finansministern överlämnade regeringens proposition 2014/15:1 med förslag till statsbudget för 2015, finansplan, skattefrågor och tilläggsbudget m.m.

Anf. 1 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Herr talman! Sverige är ett fantastiskt land med stora möjligheter för framtiden. Här finns så mycket vilja och engagemang, så mycket kunskap och kompetens och så mycket kreativitet och idérikeedom. Alla dessa möjligheter, all den kraft som finns i Sverige ska vi ta till vara tillsammans. Det är till det som vi ska använda politiken. På så sätt kan Sverige bli en global förebild, ett land som kännetecknas av alla människors lika värde och tron på att framtiden går att förändra. Sverige ska vara en ledande och inspirerande kraft i världen, där vi investerar gemensamt i människor, i miljö, i konkurrenskraft och i omtanke om varandra. Sverige står starkt när vi håller ihop.

Den nya regeringen har valt att ta ansvar för Sverige i ett läge där vårt land står inför stora utmaningar. Ojämsställdheten mellan kvinnor och män består. Arbetslösheten har bitit sig fast på en hög nivå. Skolresultaten rasar. 14 av 16 miljömål nås inte. Revorna i välfärden är uppenbara, och klyftorna vidgas. Den nya regeringens uppgift är att föreslå en politik som möter dessa utmaningar, att föreslå en väg framåt där vi möter de rättmätiga krav på förändring som finns.

Det är den vägen vi stakar ut i dagens budgetproposition. Det är en budget som presenteras i ett kärvt läge. Omvärlden ger inte svensk ekonomi den draghjälp som skulle vara önskvärd. Våra egna möjligheter begränsas av ett stort strukturellt underskott. Tillväxten i euroområdet är svag, svagare än vi tidigare förväntat. Det är den höga skuldsättningen och den alltför låga konkurrenskraften i flera länder som håller tillbaka konjunkturuppgången på vår kontinent. I andra delar av världen ser tillväxtförutsättningarna bättre ut, framför allt i den amerikanska ekonomin. Men det är klart att riskerna för en svagare utveckling dominerar i världen. Vi ser tilltagande geopolitiska spänningar. Inte minst gäller det utvecklingen i Ukraina. Detta riskerar naturligtvis att få genomslag på den ekonomiska utvecklingen framgent.

Här i Sverige behöver vi också ta oss an framtidens utmaningar i ett läge där våra egna medel är begränsade. Det är många år sedan Sverige

levde upp till det finanspolitiska ramverkets överskottsmål, och det kommer att dröja många år innan vi återigen är tillbaka i den ordningen. Sverige uppvisar i dag stora underskott i statens finanser. Underskottet i år är 90 miljarder kronor, och vi lånar alltså 10 miljoner varje timme bara för att finansiera dagens offentliga åtaganden. Ladorna gapar tomma.

Med högre ambitioner för det offentliga åtagandet kommer också högre krav på finansiering. Jag vill vara mycket tydlig. De ofinansierade skattesänkningarnas tid är förbi. Vi föreslår en fullt finansierad budget. Det är första gången sedan budgetsaneringen som en svensk regering går fram med en så här stram budgetproposition. Med en svag draghjälp från omvärlden och med begränsade egna resurser tar vi oss an framtidens utmaningar. Genom en ansvarsfull finansiering kan vi ändå presentera viktiga reformer för att ta Sverige i en ny färdriktning. Vårt mål är enkelt. Sverige ska vara ett land som håller ihop.

Herr talman! Sverige ska vara ett jämställt land. Kvinnor och män ska ha samma makt att utforma samhället och sina egna liv. Vi ska ges samma möjligheter till ett jobb och en lön man kan leva på. Därför ska heltid vara norm på arbetsmarknaden och deltid en möjlighet. Därför ska fler anställas i omsorgen om våra barn och våra äldre. Då får våra barn en tryggare uppväxt och våra äldre en tryggare vardag. De som arbetar i förskolan och äldreomsorgen – oftast kvinnor – får det mindre stressigt när de får fler arbetskamrater. Och de – oftast kvinnor – som i dag går ned på deltid för att ta hand om sina barn eller sina föräldrar ska inte behöva göra det för att förskolan eller äldreomsorgen håller för låg kvalitet, utan det valet ska i så fall bero på att man vill tillbringa mer tid med sina nära och kära.

Sällan är väl en människa i så stort behov av att känna trygghet som när värkarna inför en förlossning sätter igång. Därför genomför vi en särskild satsning på förlossningsvården och på kvinnors hälsa.

Ojämställda familjemönster grundläggs under föräldraledigheten och påverkar sedan barnens hela uppväxttid. Därför måste uttaget av föräldrapenning bli mer jämlikt. Av denna anledning reserverar vi ytterligare en månad för vardera förälder. Samtidigt avskaffar vi vårdnadsbidraget.

Dessutom föreslår vi att arbetet för att motverka mäns våld mot kvinnor stärks. Vi gör en unik satsning på kvinnojourerna. Villkoren för ensamstående mammor stärks genom en rejäl höjning av underhållsstödet. Sverige ska vara ett jämställt land. Det är bra för kvinnor, det är bra för män och det är bra för Sverige.

Herr talman! Vi ska ha fler jobb. Vi vet vad ett eget jobb innebär i form av gemenskap, utveckling och känslan av att kunna bidra. Ett eget arbete ger också en egen inkomst och möjlighet att själv bestämma över sin ekonomi och sitt eget liv. På samma sätt vet vi vad arbetslöshet innebär, med förlorad inkomst, avsaknad av arbetskamrater och undran över vad som egentligen är ens uppgift i samhället. Det är därför jobben är en så central fråga, och det är därför regeringen har satt upp målet att Sverige ska ha EU:s lägsta arbetslöshet senast år 2020.

Ineffektiva stimulanser av näringslivet ersätts av investeringar i rätt utbildad personal, ett fungerande järnvägsnät, bättre landsbygdsutveckling, export och företagande. Unga människor ska inte behöva inleda sitt vuxna liv i långtidsarbetslöshet. I stället ska man utbilda sig eller ha ett trainee-jobb inom vården eller omsorgen. Vi vill investera i företagande. Vi vill

investera i klimatanpassning. Vi vill investera i kunskap och kompetens. Så ska vi skapa fler jobb i Sverige.

Herr talman! Sverige ska ha en bra skola. Det är vårt ansvar gentemot våra barn och en förutsättning för att Sverige ska stå starkt i den globala konkurrensen. Vi har länge lyckats konkurrera i världen med kunskap och kompetens snarare än med låga löner. Men den generation som växer upp i dag kommer att möta en än tuffare konkurrens när det är dags för dem att kliva ut i yrkeslivet. Därför måste vi rusta alla våra barn med en god grundutbildning och en god gymnasieutbildning och ge dem goda möjligheter till fortsatta studier. Bara så kommer Sverige att kunna fortsätta att stå starkt på världsmarknaden.

Men en bra skola handlar om så mycket mer än så. Det handlar om att ta till vara den potential som finns hos var och en av oss. Jag vill se en skola där varenda unge i vartenda klassrum i hela Sverige får det stöd den behöver för att kunna växa, utvecklas och nå sin fulla potential. Det är därför vi behöver mindre klasser, fler speciallärare och fler specialpedagoger. Det är därför vi behöver gå samman för att göra läraryrket mer attraktivt. Och det är därför vi behöver satsa extra resurser på de skolor som har de allra tuffaste utmaningarna.

Vi investerar i budgeten stora resurser för att lyfta skolan. Det är viktigt, och det är riktigt. Det handlar ytterst om våra barns framtid.

Herr talman! Sverige ska vara ett föregångsland inom klimatomställningen. Precis som med skolan är det ett ansvar vi har gentemot våra barn. Därför ska vi höja Sveriges ambitioner på klimatområdet. På något sätt tycks det alltid finnas något skäl till att avstå från att göra de nödvändiga vägvalen. Men det är en väldigt kortsiktig strategi. Förutsättningarna för den finansminister som kommer att stå här efter mig är beroende av vilka investeringar vi gör här i dag för att värna vår natur och motverka klimatförändringarna.

Därför vill regeringen kraftigt öka insatserna för att skydda värdefull natur och den biologiska mångfalden. Stöd ska ges till de kommuner som genomför klimatinvesteringar. Insatserna för att sanera och klimatsäkra områden ska ökas. Klimatbiståndet kommer också att förstärkas. Sverige ska ta en tätposition i klimatarbetet.

Herr talman! Sverige ska vara ett välfärdsland. Sverige står starkt när vi håller ihop. När människor är trygga vågar de mer. Avgörande för detta är att det finns en välfärd som kan komma alla till del.

Därför föreslår vi i budgeten betydande investeringar i stärkt sjukvård. Vi tar tydliga steg mot att minska klyftan i beskattning mellan pensionärer och löntagare. Vi föreslår att våra gemensamma försäkringar rustas upp. Stupstocken, den borte tidsgränsen i sjukförsäkringen, tas bort nästa år. Så syr vi steg för steg ihop de revor som vuxit i välfärden.

Herr talman! Jag upplever att det finns goda förutsättningar för en bred samverkan under de kommande åren. Vi är ense om mycket. Vi är överens om att de ofinansierade reformernas tid är förbi. Vi kan kalla det för krona-för-krona-principen eller full finansiering. Men att underskotten behöver minskas och har blivit för stora och att det finansiella sparandet behöver stärkas är vi överens om.

Vi är också överens om att skolan och utbildningsväsendet inte bara kan förbättras genom olika former av organisatoriska förändringar utan att skolan också behöver ökade resurser för att klara sitt uppdrag.

Prot. 2014/15:13
23 oktober

*Debatt med
anledning av
budgetpropositionens
avlämnande*

Därutöver är vi överens om att Sverige behöver nya investeringar i infrastruktur. Bättre fungerande järnväg är en förutsättning för vårt näringsliv och för att arbetsmarknaden ska fungera bättre. Här kan det finnas olika uppfattningar om exakt vilka projekt som ska ha högst prioritet. Men att Sverige behöver investera mer i infrastruktur finns det en bred uppslutning om.

Vi är självklart inte överens om allt mellan partierna, och det ska vi inte heller vara. Men på dessa områden ser jag en god grogrund för fortsatta samtal de kommande åren.

Herr talman! Den här budgeten har tagits fram i samarbete med Vänsterpartiet. Vänsterpartiet har valt att i detta svåra parlamentariska läge kliva fram och ta ansvar för landet. De har medverkat till en budget som tar stort ansvar för statens finanser och samtidigt innehåller viktiga reformer för framtiden. För detta förtjänar Vänsterpartiet vår respekt.

Det är vår förhoppning att vi ska kunna föra konstruktiva samtal för Sveriges bästa även med andra partier under innevarande riksdagsår liksom under de kommande åren. Det är vår vilja och förhoppning att nå breda samförstånd om vägen framåt för Sverige. Det är självklart rimligt att man efter ett val vill lägga fram de förslag som man har drivit i valrörelsen. Men precis som det finns förväntningar på oss att göra det finns det också förväntningar på oss att i svåra stunder söka det som förenar och inte bara det som skiljer oss åt.

Jag tror att många delar min bild av att Sveriges utmaningar ligger i behovet av en ökad jämställdhet, fler jobb, bättre skola, renare miljö och en väl fungerande välfärd. Jag har redogjort för hur vi i budgetpropositionen väljer att ta oss an utmaningarna. Vi vill att Sverige ska vara ett land som håller ihop. Det har varit målet för de förslag som ryms i budgeten för 2015. Nu är det min förhoppning att vi kan bygga allt större samsyn kring vägen framåt för Sverige.

Med de orden överlämnar jag regeringens budgetproposition för år 2015 till riksdagen.

(Applåder)

Anf. 2 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Herr talman! Tack, Magdalena Andersson, och välkommen till de riktiga debatterna i denna kammare! Vi får väl se hur det blir med samsynen. Jag tänkte att vi ska börja med hur den ser ut vad gäller det ekonomiska läget och sysselsättningseffekter.

I den förra budgetpropositionen, den sista från alliansregeringen, beskrivs i avsnitt 1.9.1 långsiktiga sysselsättningseffekter av politiken. Regeringen skrev då: Regeringens bedömning baseras på den forskning som finns kring effekterna av olika åtgärder. Sedan visas en tabell med olika långsiktiga effekter på i storleksordningen 250 000 fler sysselsatta som följd av de strukturreformer som Alliansen genomförde och över 5 procentenheter i bnp-effekt.

I årets avsnitt 1.9.1 Effekter på arbetslöshet och sysselsättning framgår det inte av någon tabell. Det ordas en del. Avsnittet avslutas med: ”De skatteförslag som lämnas och aviseras i denna proposition kommer att bidra till att sysselsättningen och BNP dämpas något.”

Hur mycket? är min första fråga till finansministern. Vi har vid flera tillfällen efterlyst redovisning av vilka sysselsättningseffekter den nya regeringens ekonomiska politik skulle kunna få. Det är ändå jobb och tillväxt som är det viktiga och hur vi förvaltar den breda jobbuppgång vi nu ser i Sverige de senaste åren.

Min andra fråga till finansministern är: Hur ger i övrigt dagens budgetproposition möjlighet för Sverige att förstärka jobbtillväxten, och hur kan den stärka svensk tillväxt och svensk konkurrenskraft?

Anf. 3 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Anna Kinberg Batra pekar på en av de stora orsakerna till att vi just nu har problem med statens finanser. Det är att den tidigare regeringen i budgetproposition efter budgetproposition har fantiserat om fantastiska sysselsättningseffekter av sina skattesänkningar.

Problemet är att de inte har infriats, utan de önskedrömmarna har flyttats framåt år efter år. Man har sagt: Nu kom inte sysselsättningseffekten den här gången, men den kanske kommer nästa år eller åren därpå. Samtidigt har man trott att det finns stora utrymmen i de offentliga finanserna, och sedan har man de facto satt sprätt på prognospengar. Det är en av huvudorsakerna till att vi nu har ett strukturellt underskott i statens finanser på 75 miljarder kronor.

Jag tycker inte att det är ett särskilt bra sätt att bedriva ekonomisk politik. Min bedömning är i stället att man ska vara försiktig med den typen av glädjekalkyler. Det har de senaste åren visat sig att det finns stora osäkerheter med den typen av kalkyler. Jag kan till exempel påminna om att Moderaterna våren 2006 i sin vårmotion skrev att man trodde att jobbskatteavdragen skulle skapa 500 000 nya jobb på kort sikt.

I stället tror jag att det är bättre att göra mer måttfulla bedömningar. Vår bedömning är att man dessutom inte bara kan titta på sysselsättningseffekterna som finns utifrån skatteförändringarna som du nu pekar på. Det är också viktigt att titta på sysselsättningseffekterna av de utgifter vi har. Vi gör till exempel utbildningsinsatser som naturligtvis stärker möjligheterna till jobb. Men även de investeringar vi gör inom äldreomsorgen och barnomsorgen kommer också att kunna ha sysselsättningseffekter.

Min bedömning är att budgeten är ett viktigt steg på vägen mot att Sverige ska kunna ha den lägsta arbetslösheten i EU senast år 2020.

Anf. 4 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Herr talman! Jag tackar Magdalena Andersson för att hon svarar, men jag noterar att när jag frågar efter regeringens bedömning och hade hoppats på till exempel forskningsbaserade prognoser så får jag till svar min bedömning ur finansministers mun. En politisk bedömning eller personlig bedömning är ju en sak, men frågan är ju däremot vad, baserat på det vi vet om ekonomins funktionssätt, som talar för att dyrare jobb gör att de blir fler. Om man lägger 40 gånger så mycket i skattehöjningar på jobb som man lägger på företagen, vad är det då som gör att ekonomin kan växa mer? Det Sverige skulle behöva och det vi behöver till just finansiering av välfärden är en tillväxt som kan ta fart när ekonomin vänder uppåt. Nu riskerar vi att bromsa den breda sysselsättningsuppgång som AKU, som publicerades senast i dag, bekräftar att Sverige har. Vi måste vara rädda

om Sveriges starka position. Mina fråga är varför finansministern vill riskera att urholka den.

(Applåder)

Anf. 5 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Det är ett tydligt skifte i svensk politik i den här budgeten. Nu handlar jobbskapande inte längre bara om att man drömmer om att skattesänkningar ska ha fantastiska sysselsättningseffekter, utan jobbpolitiken innehåller numera något mer.

Den innehåller investeringar i utbildning, att våra unga ska kunna läsa klart på gymnasiet och att de ska kunna gå en högre utbildning. Det handlar om investeringar i infrastruktur, där vi bygger ut järnvägsunderhållet, så att vi kan vårda den järnväg som vi har. Det handlar om att satsa på exportfrämjande, på miljöteknik, på ungt företagande och på turism.

Men vi ser också att en fungerande välfärd är central för jobbskapandet. Vi ser inte att det är de länder som har de lägsta skatterna som har den högsta sysselsättningen, utan det har tvärtom välfärdsstater där det finns möjlighet för alla att arbeta, genom fungerande barnomsorg och fungerande äldreomsorg – det är så vi skapar en stark sysselsättningstillväxt i Sverige. Det möjliggör att människor kan jobba heltid och möjliggör att även kvinnor kan gå till jobbet.

(Applåder)

Anf. 6 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik:

Herr talman! Jag var en av 49 ledamöter i den här kammaren som röstade nej till att släppa fram den regering som vi har nu. Jag röstade på det sättet därför att jag saknar förtroende för dessa två partier och deras ministär.

Med det sagt vill jag ändå lyfta fram vissa positiva saker med mina politiska meningsmotståndare. Exempelvis har jag stort förtroende för det sätt som Socialdemokraterna agerade på i mitten av 90-talet i samband med den så kallade budgetsaneringen, där man tog ett stort ansvar för statens finanser. Man lyckades minska de offentliga utgifterna mätt som andel av bnp. Man lyckades vända ett underskott till ett överskott. Som en konsekvens av det lyckades man också vända en negativ tillväxt och en negativ konsumtion till en positiv sådan.

Det är såklart inte lätt som regering att ta impopulära beslut som åtminstone på kort sikt kan riskera att straffa sig. Det är just mot bakgrund av det beteende som vi såg då som jag med tilltagande förvåning noterar hur man nu tycks göra en fullständig kursändring. Beskedet nu är tydligen att överskottsmålet ska bort eller åtminstone ses över och på ett eller annat sätt inte vara lika ambitiöst. Om man inte gör det har man ju inte råd att genomföra det som man har lovat sina väljare, och det blir ju dåligt.

Jag har därför två ganska enkla frågor till finansministern.

1. Vilket besked är det egentligen som gäller när det kommer till det finanspolitiska ramverket i allmänhet och överskottsmålet i synnerhet som en viktig grund för den ekonomiska politiken?
2. Vilken betydelse har era två vänsterradikala samarbetspartier haft för ställningstagandet att överge det finanspolitiska ramverket?

Anf. 7 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Vi socialdemokrater skapade det finanspolitiska ramverket och står naturligtvis bakom det finanspolitiska ramverket. Jag har också i flera år kritiserat den borgerliga regeringen för att man genomför ofinansierade skattesänkningar på ett sätt som inte är förenligt med ramverket.

Nu är Sverige i ett läge där vi ligger mer än hundra miljarder från det överskottsmål som vi har nått. Det handlar delvis om att vi har lågkonjunktur, men det handlar också om att vi strukturellt har hamnat på en bana som inte är förenlig med överskottsmålet.

Om vi bara väntade på konjunkturförbättringen skulle våra finanser stärkas med runt 30 miljarder. Men det räcker inte med en konjunkturfekt för att vi ska kunna nå överskottsmålet, utan därutöver skulle vi behöva genomföra en strukturell åtstramning på 75 miljarder fram till 2018 för att kunna nå överskottsmålet.

Det är så illa det ser ut i statens finanser. Det är mot den bakgrunden jag säger att ladorna är tomma. Vi behöver alltså en strukturell åtstramning i form av besparingar och skattehöjningar för att kunna nå överskottsmålet till år 2018.

Givet det läge som är i omvärlden, med svag återhämtning och det faktum att Sverige har låg statsskuld, är det regeringens bedömning att det inte är lämpligt att genomföra en så kraftfull åtstramning till 2018. Vår bedömning är i stället att vi bör nå överskottsmålet något eller några år senare än 2018.

Anf. 8 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik:

Herr talman! Jag ska inte stå här och påstå att jobbet som finansminister är ett lätt jobb, för det tror jag inte. Men vissa fördelar tycks det onekligen ha.

När man till exempel får massiv kritik från en myndighet, exempelvis Finanspolitiska rådet, kan man helt enkelt hota med att lägga ned den myndigheten. Om det är ett förtroendeingivande agerande eller inte överlåter jag i all ödmjukhet åt väljarna att avgöra.

Däremot vill jag fråga finansministern om finansministern över huvud taget är medveten om att det går att förstärka de offentliga finanserna inte bara genom att höja skatterna på sysselsättning och tillväxt utan faktiskt också genom att syna vissa utgiftsområden.

Bland det första ni gjorde som nytt regeringsparti var att ansluta er till den migrationspolitiska överenskommelse som gör Sverige till ett extremt land internationellt sett, där vi tar emot flest antal asylsökande i förhållande till vår folkmängd, till hela EU.

Är finansministern medveten om den här politiken, som kostar pengar? Är det möjligen de här utgifterna som gör att vi inte kan leva upp till överskottsmålet?

(Applåder)

Anf. 9 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Jag har aldrig hotat med att lägga ned Finanspolitiska rådet. Jag har tvärtom sagt att jag inte har några planer på att lägga ned Finanspolitiska rådet.

Orsaken till att vi har problem med statens finanser är att den borgerliga regeringen har genomfört stora, ofinansierade skattesänkningar även i en konjunkturuppgång. Det är orsaken till de problem som vi har i statens finanser.

Vi förstärker nu de offentliga finanserna på flera olika sätt. Bland annat tycker vi att de som har riktigt höga inkomster bör kunna bidra lite mer för att våra barn ska få en bra skola. Därför höjer vi skatten för personer med inkomster över 50 000 kronor.

Jag har i dag noterat att Sverigedemokraterna inte verkar tycka att det är en bra idé utan värnar väldigt mycket om de personer som har inkomster över 50 000 kronor och värnar om att de inte ska behöva bidra mer till exempelvis att sänka skatten för pensionärer och ge pensionärerna en tryggare tid på äldreboendena genom att anställa mer personal. De värnar väldigt mycket om dem som har riktigt höga inkomster. Det tycker jag är värt att notera i de uttalanden som Sverigedemokraterna har gjort i dag.

(Applåder)

Anf. 10 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Herr talman! Det är ett slitet retoriskt knep i den här kammaren att i debatten hänvisa till att folk har hört av sig. Det råkar emellertid vara så: folk hör av sig. Jag undrar om finansministern är medveten om alla de som ligger vakna på natten, oroliga över den politik som du nu lägger fram i ditt förslag till statsbudget, Magdalena Andersson.

Vad ska jag säga till den unga tjej som har startat ett hemtjänstföretag, som har växt och anställt, byggt upp en verksamhet och ett företag som hon är stolt över? Hon får nu se sina värden raseras, måste möta oro från såväl anställda som äldre och vet inte vad hon ska säga när banken hör av sig och vill ha extra säkerheter.

Allt hon vet är att du har lagt en tre fyra år lång våt filt över hennes verksamhet. När den långa, våta filten av utredningar är klar vet ingen vad som kommer att vara kvar. Hon och hennes kolleger ligger vakna på natten på grund av din politik.

Vad ska jag säga till de bönder, lastbilschaufförer och tusentals andra företagare vars verksamheter nu befinner sig i limbo därför att du föreslår nya skatter och frångår både forskning och sunt förnuft när du föreslår skatter på gödsel och avstånd?

I dag fick vi också veta att du tänker halvera RUT-avdraget. Det är en ny bransch där du väcker oro.

De här människorna ligger vakna på natten av oro på grund av din politik.

Vad ska jag säga till alla unga som är stolta över sitt första riktiga jobb men som möts av undflyende blickar och huvudskakningar när de frågar chefen om de fortfarande har ett jobb när du fördubblar deras arbetsgivaravgifter?

Vad är Magdalena Anderssons hälsning till alla dessa människor? Vad ska jag framföra när de hör av sig till mig? Säger du förlåt? Tycker du att de får skylla sig själva? Bryr du dig över huvud taget om att du rubbar deras nattsömn med den budgetproposition som du just nu lägger fram för riksdagen?

(Applåder)

Anf. 11 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Om det hade varit så att den nedsatta arbetsgivaravgiften för ungdomar hade skapat väldigt mycket nya jobb för ungdomar, om arbetslösheten bland ungdomar hade sjunkit i stället för att öka med den reformen, då hade jag haft svårt att dra tillbaka den. Men eftersom vi inte har sett de fantastiska jobbeffekterna av reformen är naturligtvis bedömningen att det inte kommer att ha några stora jobbeffekter att vi tar bort den.

Däremot är det pengar som vi behöver använda på ett smartare sätt. Anledningen till att vi behöver finansiera alla reformer krona för krona är att den regering som ditt parti satt i genomförde stora, ofinansierade skattesänkningar på ett sådant sätt att vi nu har ett underskott på 90 miljarder kronor, varav 75 miljarder kronor är ett strukturellt underskott som alltså inte kommer att försvinna i takt med att ekonomin förbättras.

Därför måste vi finansiera alla våra reformer, och det är därför vi också behöver genomföra skattehöjningar.

Just detta är en mycket kritiserad reform, därför att den inte är särskilt effektiv. Då är vår bedömning att vi i det här läget med svaga statsfinanser behöver använda resurserna så effektivt som möjligt.

Dessa pengar satsar vi på fler jobb. Vi satsar på en 90-dagarsgaranti för ungdomar, så att de inte ska behöva vara långtidsarbetslösa på det sätt som många ungdomar är i dag.

Vad gäller de som arbetar i företag som finns i den offentligfinansierade välfärden är vårt besked tydligt. Om man gör stora vinster genom att sänka kvaliteten och genom att leverera dålig kvalitet ska man känna sig lite orolig. Men om man driver ett företag och har en hög kvalitet och kanske gör en liten vinst, men inte gör det genom att leverera dålig kvalitet, då kan man känna sig trygg. Då finns det goda möjligheter att fortsätta sin verksamhet.

(Applåder)

Anf. 12 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Herr talman! Finansministern säger att hon satsar på fler jobb. Men sanningen är att det är tvärtom. Du höjer skatter på jobbskapande, på jobb och företagande och lägger dessa pengar på åtgärder, platser och annan politik som inte leder till jobb. De enda förslagen i ditt budgetförslag som leder till jobb har du ärvt av den gamla alliansregeringen, och jag tycker att det är bra att du behåller några av godbitarna som vi har lämnat efter oss på Finansdepartementet.

Du lyfter fram 90-dagarsgarantin. Men kan du inte berätta vilka effekter det blev av 100-dagarsgarantin som du var med och råddade när du jobbade åt Göran Persson? Många andra har redan svarat på den frågan och sade att det inte gav några jobb alls. Varför skulle det bli bättre bara för att man tar bort tio dagar från 90-talets 100-dagarsgaranti?

Det som du måste förstå är att dagens jobbskapare bygger morgondagens välfärd. Det är för dem du nu höjer skatten. Det är de som betalar in dessa skattekrönor som vi sedan lägger på skola, vård och omsorg och annat som vi måste använda den gemensamma kakan till. När du höjer skatter, vilket innebär färre jobb, blir det också mindre pengar till morgondagens välfärd.

(Applåder)

Anf. 13 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Tänk, Emil Källström, om det var så enkelt att om man bara sänker skatten blir det massor av jobb. Tänk om forskningen visade det. Men så är det inte. Det är inte så att de länder i världen som har lägst skatt har högst sysselsättning. Det är nästan tvärtom.

Självklart påverkar alla skatter ekonomin. Men det som man använder skatterna till skapar också jobb. Utbildning skapar jobb, infrastruktur skapar jobb och tåg som kan leverera varor i tid till företagen skapar jobb. Äldreomsorg skapar jobb, inte bara åt dem som jobbar där utan åt alla kvinnor som kan jobba i stället för att ta hand om sina gamla. Barnomsorg skapar jobb, inte bara för dem som jobbar där utan för alla föräldrar som kan gå till jobbet.

Starka välfärdssamhällen visar sig vara de samhällen som levererar bäst i hela världen. Men med starka välfärdssamhällen följer också höga skatter. En kombination av smart beskattning och väl spenderade pengar på välfärdssamhällen skapar hög sysselsättning och många jobb, och det kommer den här regeringen att stå för.

(Applåder)

Anf. 14 ERIK ULLENHAG (FP) replik:

Herr talman! Nu ser vi resultatet av att vi har fått en regering i Sverige som var väldigt oförberedd – ett miljöparti och en socialdemokrati som hade lovat allt till alla och som nu presenterar en statsbudget som vi ska debattera i dag. Det är ett jobbfientligt hafsverk.

Jag har sällan varit med om att läsa så mycket remisskritik mot en budget redan innan den låg på riksdagens bord. Ekonomistyrningsverket, Konjunkturinstitutet, IFAU och Arbetsförmedlingen säger att detta är en budget som hotar jobben. Skattehöjningarna hotar jobben. Vi har ett antal myndigheter som har tittat på hur det ser ut när det gäller intäkterna. Kommer det att bli dessa skatteeffekter av de skatteförslag som du lägger fram? Ekonomistyrningsverket, Konjunkturinstitutet, Saco, TCO och Finanspolitiska rådet pekar på att detta är en underfinansierad budget, Magdalena Andersson, därför att de skatteintäkter som du räknar med inte blir verklighet.

Det som händer när du gör det dyrare att arbeta är att folk arbetar lite mindre. Det som händer när du gör det dyrare att arbeta är att folk arbetar lite mindre. När vi skaffar oss världens högsta marginalskatter vet vi att den läkare som funderar på ett jourpass kanske inte går jourpasset, och då kommer inte skatteintäkterna in till staten.

Jag har en fråga till dig, Magdalena Andersson, som verkar vara den enda som har sett ljuset. Trots all den kritik som har kommit går du dag ut och dag in och säger: Jag har rätt. Finanspolitiska rådet har fel.

Tidigare var det ladan som var tom. Nu är det ladorna som är tomma när du fick kritik för det.

Det faktum att du redan har fått kritik för dina skattehöjningar på jobb gör inte att du har omvärderat dem.

Min konkreta fråga, Magdalena Andersson är: Kan du förklara för mig vad det är för fel på det som Ekonomistyrningsverket, Konjunkturinstitutet, IFAU, Arbetsförmedlingen, Saco, TCO och Finanspolitiska rådet säger om den budget som nu har lagts fram? Vad är det för fel på deras kritik när de säger att dina skattehöjningar hotar jobben? Vad är det för fel på

deras kritik när de säger att pengarna inte kommer att komma in till statskassan därför att du höjer skatten på ett sätt som gör att du inte får de intäkter som du har räknat med?

(Applåder)

Anf. 15 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Alla skatter man tar ut påverkar ekonomins funktionssätt. Det är precis det som dessa myndigheter har svarat på. Men det som de inte har svarat på, och som vi inte heller har bett dem svara på, är att det också påverkar ekonomins funktionssätt hur man använder pengarna. Låt mig ta ett exempel.

Vi har en ekonomi som inte har någon barnomsorg men inte heller någon inkomstskatt. Då föreslår regeringen att man ska införa en inkomstskatt. Då skickar man ut förslaget på remiss till en massa remissinstanser och säger att man ska införa 10 procents inkomstskatt.

Då får man ett svar från alla remissinstanser att det hotar jobben och att folk kommer att jobba mycket mindre eftersom man inför en inkomstskatt på 10 procent.

Men om vi använder dessa 10 procent i inkomstskatt till att bygga ut barnomsorgen så att föräldrar kan jobba, då blir det större möjligheter att jobba, och då växer jobben i ekonomin.

När man tittar på de samlade effekterna av regeringens politik kan man alltså inte bara titta på skattehöjningarna. Man måste också titta på vad man använder skatterna till. Det är när man gör den samlade bedömningen som man kan se om regeringens politik har en bra jobbeffekt eller inte.

Vi gör dessa skatteförändringar men lägger pengarna på sådant som ökar möjligheterna till jobb, bland annat genom förbättringar i barnomsorgen och äldreomsorgen och genom att vi satsar stort på utbildning genom att fler ungdomar som vill läsa en högre utbildning ska få möjlighet att göra det, genom att alla som är långtidsarbetslösa ska få möjlighet till riktiga jobb och utbildning och genom att långtidsarbetslösa ungdomar ska få möjlighet att jobba i stället för att gå en utbildning. Det är då man får se den samlade effekten av regeringens politik, och det är då vi ser att detta samlat kommer att skapa större möjligheter för jobb och tillväxt än tidigare.

Men det är klart att om vi inte hade haft stora hål i statens finanser, som ni har lämnat efter er, hade vi kunnat gå fram med dessa reformer utan att behöva höja skatterna. Tyvärr ser läget inte ut på det sättet.

(Applåder)

Anf. 16 ERIK ULLENHAG (FP) replik:

Herr talman! Finansministern är ihärdig. Titta på svensk ekonomi! Vi har låg statsskuld, vi har måttliga budgetunderskott, vi har högst sysselsättningsgrad i hela EU, vi har en mycket stark tillväxt jämfört med andra länder, vi har tillsammans med Österrike lägst långtidsarbetslöshet och vi har skapat över 300 000 nya jobb sedan 2006.

Då kan man tänka att du inte gillar den verkligheten och kallar till en pressträff och säger att det är mycket sämre. Vad händer då?

Du fick massiv kritik av Finanspolitiska rådet. Lars Calmfors sade att du inte ger en seriös beskrivning av svensk ekonomi. Det var vad som hände när du försökte beskriva svensk ekonomi.

Du står nu här igen och säger att det nog egentligen är dåligt. Alla de andra har fel. Det är bara du som har sett ljuset. Men lyssna lite grann på Lars Calmfors, Magdalena Andersson, och lyssna lite grann på Konjunkturinstitutet.

Du sade något nytt här i en bisats. Det var lite spännande. Du sade nämligen att det är klart att skatthöjningar påverkar jobben. Det har jag inte läst i den finanspolitiska budgetpropositionen. Kan du berätta varför det inte står i den finanspolitiska budgetpropositionen att skatthöjningar faktiskt påverkar jobben. Det var bra att du erkände detta i riksdagens kammare.

Anf. 17 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Anna Kinberg Batra läste faktiskt alldeles nyss upp just den del av finansplanen där precis detta står.

Erik Ullenhag, nu har Anders Borg och Fredrik Reinfeldt i månad efter månad sagt att varje ny reform måste finansieras krona för krona. Vid Harpsundsöverläggningarna sade de att det under de kommande fyra åren inte räcker att finansiera allt krona för krona. För att nå överskotts målet 2018 skulle de vara tvungna att genomföra en åtstramning på 25 miljarder kronor. Om det inte finns några pengar för att genomföra reformer och om man ska hålla sig inom de finanspolitiska ramverken måste man därutöver spara 25 miljarder kronor. Man måste strama åt så mycket. Är det en full lada, Erik Ullenhag, eller en tom?

(Applåder)

Anf. 18 JAKOB FORSSMED (KD) replik:

Herr talman! Det här är en löftesbrottsbudget som är en fara för jobb och valfrihet. Det är höjd skatt på ungas och på äldres arbeten samt höjd skatt för företagare och vanliga löntagare. Det är nedsläckt valfrihet i välfärden.

Regeringen höjer miljöskatter och skatten på alkohol och tobak, därför att det är dåligt med alkohol och tobak och miljöförstöring. Men vad säger det om er syn på arbetets betydelse när de överlägset största skatthöjningarna är på jobben? Du talade tidigare om känslan av att kunna bidra, Magdalena Andersson. Vad säger det då att du höjer löneskatterna för äldre som vill och behöver få bidra på arbetsmarknaden? Och vad säger det att du berättar det först efter valet?

Regeringen riskerar här också stora sociala värden. Fråga dem som jobbar och dem som anlitar äldre i de nya tjänsteföretag som växer fram! De äldre har hittat ett sammanhang, bryter ensamhet och får göra en insats – kanske hos en barnfamilj – samtidigt som lönen omsätts i en liten guldkant på tillvaron. Vad säger det om er syn på arbete?

Vad säger det om er syn när ni vill avskaffa skattereduktionen för gåvor till Stadsmissionen, Läkare Utan Gränser och Unicef? Det är 760 000 svenskar som nyttjar detta, och gåvorna har växt med flera hundra miljoner tack vare den reformen.

Ibland talar man om grön skatteväxling, alltså att man höjer skatten på dålig och miljöförstörande verksamhet och samtidigt sänker skatten på arbete eftersom arbete är någonting gott och viktigt för trygghet och välfärd. Men var finns logiken här? Alkohol, tobak och miljöförstöring, ja – men varför en skatteklubba på jobb och gåvor till världens utsatta?

Jag vill fråga Magdalena Andersson: Varför genomför ni denna röd-gröna svartvaxling och höjer skatten på jobb och givmildhet?
(Applåder)

Prot. 2014/15:13
23 oktober

*Debatt med
anledning av
budgetpropositionens
avlämnande*

Anf. 19 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Det gör vi för att kunna genomföra viktiga reformer för jobb.

Vi föreslår en rad reformer för jobb i den här budgeten. Vi satsar på infrastruktur, och vi satsar på jobbtillväxt på landsbygden i form av stärkt kommersiell service och bättre bredband. Vi satsar på möjlighet till kollektivtrafik i våra storstäder, och vi satsar på att renovera miljonprogrammen. Vi satsar på att kunna rusta upp våra skolor, och vi satsar på rejäla utbildningspaket såväl för vuxna och arbetslösa som för våra ungdomar. Vi investerar i att bryta utvecklingen i skolan – och så vidare.

Det är en rad satsningar för att förbättra möjligheten att skapa jobb och långsiktig tillväxt och minska arbetslösheten i Sverige. Men eftersom den förra, borgerliga regeringen lämnade efter sig mycket stora hål i statens finanser finns det inget reformutrymme för att genomföra de här åtgärderna. För att kunna genomföra dessa viktiga reformer måste man i stället hitta finansiering, och då behöver man höja skatten.

Hade allt redan varit nirvana hade vi inte haft 8 procents arbetslöshet. Hade era skattesänkningar varit så fantastiska hade vi inte sett den 8-procentiga arbetslöshet vi ser för innevarande år, utan vi hade sett någonting annat. Givet att den tidigare politiken uppenbarligen inte har haft de fantastiska jobbeffekter man fantiserat om är det dags att se att det inte räcker med skattesänkningar för att skapa jobb utan att det behövs en annan politik också.

I den här politiken finns flera förslag som är mycket bra för våra äldre och som också finansieras via skattehöjningarna. Jag tror att Kristdemokraterna ändå skulle kunna tycka att de är intressanta, till exempel att vi sänker skatten för pensionärer och höjer bostadstillägget för de pensionärer som har lägst inkomster. Vi förbättrar äldreomsorgen genom en rejäl satsning på höjd kvalitet via mer personal. Tycker inte Kristdemokraterna att det ändå är bra förslag?

Anf. 20 JAKOB FORSSMED (KD) replik:

Herr talman! Ni berättade inte för de äldre före valet att ni skulle slå mot deras möjligheter på arbetsmarknaden. Ni berättade om skattesänkningar för pensionärer.

Vi har sänkt skatten för pensionärer fem gånger utan att genomföra skattehöjningar på deras jobb. Vi vet att ni är vana vid att höja skatten på jobb; det har ni lång erfarenhet av. Men du talar om nirvana i ett replikskifte där jag talar om att ni vill lägga en skatt på gåvor – en skatt för människor som ger pengar till Läkare Utan Gränser. Skattereduktionen ledde till flera hundra miljoner extra till världens utsatta människor, och du börjar tala om nirvana.

Är det alltså så att ni måste genomföra detta för att klara av att genomföra era olika reformer är det otroligt märkligt. Ni skriver att skattereduktion för gåvor inte är förenligt med inkomstskattelagens förbud mot avdrag för personliga levnadskostnader – som om detta var ”personliga levnads-kostnader”! Ni skriver också att det ökar den ideella sektorns verksamhets

beroende av enskilda personer. Ja, det är klart – den ideella sektorn *består* av enskilda personer.

Ni lägger skatt på jobb och givmildhet, det är vad ni gör.
(Applåder)

Anf. 21 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:
Herr talman! Nirvanalikhelsen kom sig av att det lät som att du tyckte att allt var så väldigt bra nu, eftersom alla förändringar tycks vara av ondo per se.

Problemet är att det är stora hål i statens finanser. Vi ser ett stort behov till exempel av att de äldre ska kunna få en tryggare vardag genom högre kvalitet i äldreomsorgen. Vi ser också ett stort behov av att förstärka sjukvården. Vi ser nämligen att det är långa köer och personalbrist, och vi ser att vårdplatser stängs. Vi ser kris i förlossningsvården i stora delar av Sverige, och därför ser vi behov av att genomföra stora satsningar på förlossningsvården. För att kunna genomföra detta behöver vi höja skatterna.

En skatt vi höjer något är mycket riktigt den för de pensionärer som jobbar. Jag vill dock påpeka att det fortfarande är billigare att anställa personer över 65 år än att anställa personer under 65 år.

(Applåder)

Anf. 22 ANNA KINBERG BATRA (M):

Herr talman och ledamöter! Den 9 januari 2007, i en välfylld konferenshall i San Francisco, presenterades den första Iphonen under stor internationell medial uppmärksamhet. I dag tas det närmast för givet att man har kalendern, telefonen, datorn och tv:n i samma lilla föremål i fickan och att man tar fram det här lilla föremålet om man åker vilse, går vilse eller ska hitta någonstans. Det går att rada upp exempel på hur man med en sådan här liten manick har förändrat vardagen sedan 2006.

Det finns många andra exempel på hur vardagen har förändrats sedan 2006, och de påminner om att det vi i dag tar för givet i vardagen var långt ifrån självklart för åtta år sedan. Det gäller även den svenska inrikespolitiska vardagen.

Efter fem jobbskatteavdrag lönar det sig till exempel bättre att arbeta. Det gör skillnad i sjuksköterskans, brandmannens eller metallarbetarens liv när man har en extra månadslön om året att leva på. Tusentals föräldrar behöver inte längre vänta på att det ska bli måndag för att kunna få tag i en läkare eller ett apotek om barnen blir sjuka på helgen. Det märks i vardagen när valfrihet har blivit en självklarhet, och det märks i vardagen att välfärdens resurser har ökat när vi har haft stark tillväxt – mycket starkare än de länder som har tvingats skära ned under en djup, utdragen lågkonjunktur.

Sverige har i dag högst sysselsättningsgrad i EU, och för första gången arbetar en majoritet av Sveriges kvinnor heltid. Det kanske låter som statistik, men sedan 2006 har vardagslivet förändrats på ett påtagligt sätt för de över 340 000 människor som nu har en väckarklocka som ringer på morgonen, som har kolleger som hälsar vid kaffemaskinen eller som bara upplever självkänslan i att sätta sig på bussen och åka till jobbet.

Det här kommer inte gratis, och vi kan inte ta det för givet. Vi i Sverige står inte starka jämfört med andra länder för att vi har mött förändring med passivitet. Tvärtom har vi under åtta års tid gått fram med reformer som

har gjort det mer lönsamt att arbeta, stärkt svensk konkurrenskraft varaktigt och rustat skolan med mer kunskap. Allt det har vi gjort med fortsatt god ordning i ekonomin.

Med den starka positionen står vår nya regering vid ett vägskäl där man har ett val mellan aktivitet och passivitet. Man har ett val mellan att aningen stärka och slå vakt om Sveriges starka position och fortsätta jobbtillväxten eller att göra någonting annat. Man har ett val mellan att aningen bygga vidare på den inslagna vägen eller att bryta upp och ge upp. I dag fick väljarna besked. Trots det Magdalena Andersson säger i talarstolen är det tydligt att detta inte är någon samarbetsregering. Det här är en svag vänsterregering som står utan riktning vid det viktiga vägskälet, och budgeten kan sammanfattas i tre punkter.

För det första riskerar just Sveriges starka position att försvagas. Magdalena Andersson vill här i dag överge en bärande princip och del av det finanspolitiska ramverket och skjuta upp vägen tillbaka till balans och överskott. Vikten med det är ju att kunna spara i ladorna för sämre tider, för att ha skyddsvallar vid nästa kris. Det kommer en sådan – vi vet bara inte exakt när och hur – och då är det de som behöver samhällets stöd allra mest som står med sämre skydd när krisen slår till.

För det andra riskerar regeringens budget att bromsa jobbtillväxten. Statistiska Centralbyrån presenterar nya sysselsättningssiffror som visar att den breda jobbtillväxt som har lagts grunden för under Alliansens tid i regeringsställning stärks. Den hade vi behövt fortsätta, inte minst för att ge många ungdomar det allra första jobbet och möjligheten att få in den allra första foten på arbetsmarknaden. Men kärnan i regeringens politik verkar vara att samhällets utmaningar kan mötas med skattehöjningar.

Skattehöjningar är svaret på de flesta frågor får man höra från Magdalena Andersson här i dag. Men att fördyra jobben för unga och samtidigt minska incitamenten för dem som inte arbetar kommer att leda till att jobbtillväxten försvagas. Jobben kan bli färre än vad de annars skulle kunna bli. Det är inte ett paradigmskifte för svensk jobbpolitik, som Stefan Löfven har uttryckt det, utan en återgång till ett Sverige där utanförskapet växte på bekostnad av jobb och tillväxt.

För det tredje skjuter regeringen viktiga reformer och utmaningar på framtiden. Vi börjar se effekterna av vänsterregeringens brist på förberedelse. Dagens budget visar på en regering som endast kan komma överens om återställare eller bakåträvare eller att skjuta upp till exempel viktiga utmaningar och reformbehov. Hur blir till exempel industrins elförsörjning eller viktiga infrastrukturinvesteringar som påverkar svensk konkurrenskraft i världen? Hur löses de av att skjuta upp, säga att man återkommer, skjuta dem framför sig?

De här beskederna riskerar att försvaga vår starka ställning. Sveriges utmaningar, industrins utmaningar, utmaningarna för svensk konkurrenskraft blir inte mindre bara för att regeringen väljer att skjuta upp dem.

Herr talman! För nästan tio år sedan samlades vi i Alliansen och förenades av våra värderingar och en insikt om att Sverige kan bättre och att jobben kan bli fler. Då fick vi väljarnas förtroende 2006.

Mindre än två år senare mötte vi vår tids svåraste finanskris, den värsta sedan 1930-talet. Det blev snabbt en global skuldskris som avsatte regeringar och skapade enorma klyftor i många länder. Men i Sverige hände

något annat. Vi stod emot. Vi höll ut. Vi slapp de dramatiska nedskärningar och försvagningar som många andra europeiska och andra länder tvingades utsätta sina befolkningar för. Och i stället för som i till exempel Danmark, där arbetskraften minskade trots att befolkningen ökade, är det i dag fler som kan och vill arbeta i Sverige. I stället för minskade hushållsinkomster, som i Nederländerna, har de svenska hushållen fått mer pengar att röra sig med. Och i stället för kraftigt ökad statsskuld, som i Storbritannien och många andra europeiska länder, har vi den enda statsskuld i EU som är mindre i dag än 2006.

Herr talman! Vi tänker ta varje möjlighet att påminna vänsterregeringen om att de tar över regerandet i ett land som var på rätt väg, och det behöver vi vara rädda om. Det skulle vi behöva vara rädda om och förstärka.

Sverige är i dag ett land där fler bidrar till välfärden, där lärartätheten ökar, där jobben växer till och där arbetslösheten sjunker. Trots en valrörelse där flera påstod att Alliansens jobbpolitik slitit sönder samhället konstaterar jag att stora delar av politiken ligger fast. Trots Magdalena Anderssons retoriska tonläge konstaterar jag att jobbskatteavdragen, och därmed de över 100 000 i sysselsättningseffekt som de varaktigt ger, ligger kvar och nu har blivit Magdalena Anderssons egen politik. Men det räcker inte.

Jobben skulle behöva fortsätta växa fram i Sverige. Då skulle det behövas en politik som förstår hur jobben kan växa fram, bli ännu fler och vilka utmaningar jobbskaparna möter i vardagen, som till exempel Boströms Traktor & Maskin i Umeå som jag besökte häromdagen. Jag satt med dem och några av deras kunder och diskuterade villkoren för att driva företag, framför allt i glesbygd där avstånden är stora, där det blir riktigt kallt på vintern och där man funderar över sådant som vad det kostar att ta sig fram på vägarna, om vägarna håller, om det finns energiförsörjning till basindustri, till att driva både varu- och tjänsteproduktion.

När de och tusentals andra företagare sitter vid köksborden och funderar är det sådana här frågor som avgör om och hur jobben i Sverige kan bli ännu fler: Har vi råd eller kommer det att bli dyrare? Klarar Sverige konkurrensen med andra länder eller ska det bli ännu svårare? Kommer det att bli dyrare och svårare att transportera det vi producerar här inom landet och utåt? Kan vi finansiera viktiga reformer för att bygga Sverige starkare?

Herr talman! Vi ser tecken på en återhämtning i ekonomin, även om vi fortsatt har ett instabilt omvärldsläge. Vi har passerat botten av en djup lågkonjunktur, och vi börjar resa oss. Det är nu ansvarstagandet prövas.

Sveriges sårbarhet mot omvärlden har format en tradition som såväl socialdemokratiska regeringar under Göran Persson som Alliansen under de senaste åtta åren har följt. Vi är stolta över att vi nu över flera olika regeringar har blivit kända i världen för att vara ett land där vi har ordning och reda i de offentliga finanserna, där vi har ett ramverk där balans och överskott ingår även när det politiska trycket är hårt.

Vid det vägskälet väljer regeringen att överge ordning och reda och att skjuta det framför sig. Man väljer att svartmåla svensk ekonomi, svika löften, höja skatterna på arbete och skjuta upp och luckra upp budgetreglerna som har byggt svensk ekonomi stark.

Mot detta kommer Alliansen att driva en stark oppositionspolitik. Vi kommer att återkomma till den här kammaren med ett förslag till helhet

som skulle förstärka den svenska jobbtillväxten i stället för att riskera att urholka den, som skulle staka ut kursen för att komma tillbaka till balans och överskott och som skulle fortsätta bygga Sverige starkt i världen. Det förtjänar svensk ekonomi, och det behöver vi mer av. Låt oss återkomma till det i behandlingen av den här budgeten.

(Applåder)

Anf. 23 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Nu har det gått ett antal veckor sedan väljarna röstade bort den borgerliga regeringen och Moderaterna tappade mer än var femte väljare.

Efter åtta år av moderatledd regering är resultatet tydligt. Ni moderater kom till ett dukat bord och tog över en statsbudget med ett överskott på 65 miljarder kronor, och ni lämnar nu efter er ett budgetunderskott på 90 miljarder.

Även på andra områden är resultatet tydligt. Vi har högre arbetslöshet än när ni tillträdde, högre långtidsarbetslöshet och högre ungdomsarbetslöshet, skolan har den sämsta utvecklingen av alla jämförbara länder, det har blivit svårare för ungdomar att komma in på högskolan, och pensionärer betalar högre skatt än löntagare. Det är facit efter åtta år med moderatledd regering. Väljarna var inte överentusiastiska.

På ett område har Moderaterna dock rönt stora framgångar, och det är deras stora arbetsmarknadspolitiska flaggskepp fas 3, som ni har gjort till en av Sveriges största arbetsgivare. Den nya regeringen har för avsikt att avskaffa fas 3 och erbjuda alla som finns där tillgång till riktig utbildning eller till jobb med kollektivavtalsenliga löner. Vi tycker att det är bättre att människor får möjlighet att utbilda sig eller utföra arbetsuppgifter som behövs i samhällsekonomin. Det tycker vi är bra politik. Men Moderaterna gick ju på val till att man skulle behålla fas 3. Poängen med fas 3 är ju att man inte ska få utföra riktiga arbetsuppgifter. Det var ett väldigt tydligt löfte till väljarna att långtidsarbetslösa inte ska få arbeta.

Jag utgår från att det här kommer att vara en del av er budget, så min fråga till dig, Anna Kinberg Batra, är nu: Varför är det så viktigt att behålla fas 3, och kan du berätta för mig vilka tre saker som du tycker är allra bäst med fas 3?

(Applåder)

Anf. 24 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Herr talman! Tack, Magdalena Andersson! De individer som finns i sysselsättningsfasen, som Magdalena Andersson står här och raljerar över, har haft problem på arbetsmarknaden av allra värsta sort och behöver mycket hjälp för att komma tillbaka. Det är individer som den regering där Magdalena Andersson var statssekreterare stämplade ut ur arbetsmarknaden för att snygga till statistiken i högkonjunktur.

Vi har i en djup och utdragen lågkonjunktur fått en svensk ekonomi där jobbtillväxten sker på bred front, där fler får sitt första steg in på arbetsmarknaden och där det är över 340 000, betydligt fler än så enligt siffror som kom i dag, som går till jobbet på morgnarna. Det är viktigt, och det hade vi behövt förstärka.

Därför undrar jag varför Magdalena Andersson inte tog chansen att ge besked om hur jobben ska bli fler i sin budgetproposition, varför hon inte tog chansen i sitt 15 minuters anförande att ge besked om hur jobben ska kunna bli fler eller varför hon inte tog chansen i den här repliken att visa hur jobben skulle kunna bli fler med regeringens budgetproposition.

Faktum är att det är svårt för Magdalena Andersson att förklara hur fler ungdomar ska kunna ta sig in på arbetsmarknaden om det blir över 40 000 kronor dyrare per år att anställa var och en eller hur vi ska kunna hjälpa dem som behöver samhällets stöd allra bäst om vi inte har starkare tillväxt i ekonomin, för det är nämligen därifrån resurserna till välfärden kommer.

Var finns jobben i regeringens budgetproposition, Magdalena Andersson?

(Applåder)

Anf. 25 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Jobben i Socialdemokraternas budgetproposition finns i en aktiv näringspolitik där vi satsar mer på företagande, mer på export, mer på ungt företagande, mer på turism, mer på ekoturism och mer på miljöexport.

Vi satsar mer på investeringar i infrastruktur, såsom järnvägsunderhåll, kollektivtrafik i våra städer och bredband på landsbygden.

Vi satsar mer på utbildning. Ungdomar får möjlighet att gå på högskola, och de som inte har gymnasieutbildning får gå på komvux och yrkesvux. Vi satsar mer på yrkeshögskola och folkhögskola.

Vi satsar på mer arbetsmarknadspolitik. De som är i fas 3 ska få jobba i stället för att sitta i påhittade åtgärder i fas 3. Ungdomar ska få möjlighet att jobba eller gå en utbildning.

Dessa jobbförslag finns i regeringens budget.

Jag frågar Anna Kinberg Batra igen: Vilka tre saker tycker du är allra bäst med fas 3?

(Applåder)

Anf. 26 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Herr talman! Att hjälpa individer som har stått utanför arbetsmarknaden i åtta tio år tillbaka efter allra bästa förmåga är humant och viktigt och ger ett samhälle där vi ser alla individer och vill att alla ska komma till sin rätt.

Att jobben blir ännu fler är en kärna i Alliansens politik, och den tänker vi återkomma till i vår motion.

Låt oss stanna till vid den aktiva näringspolitik som Magdalena Andersson talar så fint om. Den summerar sig till ungefär ½ miljard i budgetpropositionen. Det ska jämföras med att det är ungefär 40 gånger så stora skattehöjningar på att till exempel anställa unga och äldre samt för akademiker att arbeta mitt i livet.

På punkt efter punkt tar regeringen ifrån ungdomar chansen att få sitt första jobb för att ge till dem som inte arbetar. Hur ska man då få fram resurser till att till exempel hjälpa dem som behöver lite hjälp tillbaka till arbetsmarknaden? De får det just svårare med regeringens politik och mycket svårare att få sitt allra första jobb.

(Applåder)

Anf. 27 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik:

Herr talman! Det vanliga i replikskiften är att belysa det man inte är överens om och försöka påvisa varför ens motståndare är helt fel ute. För ovanlighetens skull tänkte jag göra precis tvärtom.

Jag ska tala om sådant som jag uppfattar att Sverigedemokraterna, Moderaterna och resten av Alliansen är hyfsat överens om.

Om jag har uppfattat saker och ting rätt ser ni i Alliansen i princip samma problem som vi gör med Socialdemokraternas så kallade trainee-jobb. Ni har mig veterligen inte gått till val på höjda inkomstskatter. Det har inte vi heller. Ni vill inte höja skatten för äldre som är kvar på arbetsmarknaden. Det vill inte vi heller. Vi har inte heller några ambitioner att avveckla den svenska kärnkraften.

Vi skiljer oss ganska mycket vad gäller synen på vinstutdelning i välfärden, men har jag uppfattat saken rätt är vi i alla fall överens om att lagen om valfrihet ska vara kvar.

Jag hoppas också innerligt att du, Anna Kinberg Batra, kan få med dig dina allianskamrater så att blir en majoritet i kammaren mot att införa en tredje pappamånad.

När det kommer till dessa frågor vill jag vara tydlig och deklarerar min och mitt partis ståndpunkt: Vi kommer att göra allt som står i vår makt för att sätta stopp för dessa och andra dumheter.

Min fråga till dig, Anna Kinberg Batra, är: Vad är er strategi för att stoppa dessa förslag som har en sådan uppenbart tydlig negativ inverkan på sysselsättning och tillväxt?

Anf. 28 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Herr talman! I valrörelsen var vi tydliga med två saker i detta replikskifte. Det ena var att Alliansen vill fortsätta att driva en jobbskapande och tillväxtstärkande ekonomisk politik. Det ligger till grund för den motion som vi lägger fram på riksdagens bord om ungefär två veckor, och då återkommer vi i ett antal frågor. Jag kan dock redan nu avslöja för kammaren att vi sätter jobben och tillväxten i centrum.

Det andra vi var tydliga med var att vi inte tänker förhålla oss till Sverigedemokraterna. Skälet är att vi har så fundamentalt olika syn på vad som bygger svensk ekonomi så stark. Jag har stått i ett antal budgetdebatter med inte just Oscar Sjöstedt men med hans olika företrädare genom åren. Då brukar vi hamna i, och det tror jag att vi gör i dag igen, en skillnad i synen på var välfärden i Sverige kommer från.

Helheten i vår budgetpolitik bygger på att bejaka att Sverige är öppet, att bejaka att vi är en liten, öppen ekonomi i en orolig värld där jobben och resurserna till välfärden – skolan, pensionärerna och vården, allting vi tycker är viktigt – till exempel kommer av att exportindustrin kan vara så öppen som möjligt mot resten av världen.

Vi är inte intresserade av att plocka ut den ena eller andra delen och diskutera det i ett replikskifte. Vi kommer att lägga fram en helhet för jobb och tillväxt som jag är övertygad om skulle göra Sverige större nytta än den jobbfientliga politik som regeringen presenterar i dag som en helhet.

Under hösten är det helheterna som ställs mot varandra. Vår helhet kommer att fokusera på att öppenhet gör Sverige starkt och att Sverige blir ännu starkare om fler från hela världen kommer i arbete.

(Applåder)

Anf. 29 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik:

Herr talman! Det var bara ett par veckor sedan herr talmannen ställde en fråga till oss ledamöter i kammaren. Frågan var om vi kunde godkänna Stefan Löfven som statsminister. 49 av oss röstade nej, och jag var en av dem som tryckte på nej-knappen.

Anna Kinberg Batra var inte en av dem. Hon medverkade i stället till att släppa fram en regering, en ministär, som lägger fram en proposition med höjda skatter på allt vad sysselsättning och tillväxt heter – på jobb, på landsbygd och på äldre på arbetsmarknaden – och med en avveckling av kärnkraften. Listan kan göras längre. Anna Kinberg Batra får själv svara på frågan varför hon släppte fram en så uppenbart tillväxtfientlig regering.

Låt mig förtydliga: Vi är beredda att göra vad som krävs för att stoppa det andra gängets dumheter. Är du och ditt parti, Anna Kinberg Batra, beredda att lägga prestigen åt sidan och fokusera på Sveriges bästa?
(Applåder)

Anf. 30 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Herr talman! Även på den punkten var vi tydliga i valrörelsen. Skulle väljarna bestämma sig för att ge vänsterblocket större parlamentariskt underlag än Alliansen, vilket jag givetvis beklagar att de gjorde, var vi beredda att släppa fram en vänsterregering.

Mot denna regering kommer vi att driva en oppositionspolitik i sak, och jag hoppas att Alliansen får förtroende att byta ut vänsterregeringen 2018. Det är ett viktigt besked till väljarna.

Vi ska vara seriösa i kammaren med att den med störst underlag för sin helhet ska kunna vinna en budgetvotering. Helheten ska vi bedöma i sak, och det är viktigt även denna eftermiddag. Har man en helhet som bygger på att man tar avstånd från öppenhet är det inte intressant för vår del att ha vidare diskussioner. Det är på detta vi bygger ställningstagandet att inte förhålla oss till Sverigedemokraterna.

Alliansen tar ansvar för en helhet där vi bejakar öppenhet, stärker svensk exportindustri och definitivt avstår från chockhöjda skatter på arbete. Den debatten tänker vi fortsätta att föra under hösten.

Anf. 31 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Det är intressant att höra hur upprörda Sverigedemokraterna är över att Sverige får en fördelningsprofil som gynnar låginkomsttagare och kvinnor. Det är värt att lägga på minnet.

Vänsterpartiet och regeringen lägger i dag fram en budget med reformer som kommer att ha stor betydelse i många människors liv. Deras livsvillkor kommer att förbättras, och deras trygghet och frihet kommer att öka. Det gäller framför allt för oss kvinnor.

Det handlar om fler anställda i äldreomsorgen så att kvaliteten och därmed de anställdas arbetsvillkor kan förbättras och så att vi kvinnor slipper rycka in på vår fritid när äldreomsorgen inte är tillräckligt utbyggd.

Det handlar om mer resurser till sjukvården för bättre kvalitet och bättre arbetsvillkor, och det handlar om en förlossningsvård där kvinnor ska kunna känna sig trygga när de ska föda barn. Det är gratis medicin för alla barn så att man som förälder ska slippa välja mellan astmamedicin och vinteroverall.

Det handlar om en höjd socialbidragsnorm för barn och om höjt underhållsstöd för alla ensamstående föräldrar. Våldigt många föräldrar, framför allt kvinnor, kommer nu att slippa den där klumpen i magen som de annars går omkring med.

Vi lägger fram konkreta förslag för att bekämpa barnfattigdomen – vi debatterar den inte bara. Vi ökar helt enkelt tryggheten och friheten. Det är reformer ni i Alliansen kunde ha gjort, men i stället valde ni alltid skattesänkningar, skattesänkningar och skattesänkningar. Det har inneburit att inkomstskillnaderna mellan könen har ökat kraftigt, att långtidsarbetslösheten har accelererat och att antalet anställda i välfärden har urholkats, liksom människors trygghet.

Sjuka och arbetslösa har jagats för att disciplineras, kontrolleras och ifrågasättas. Ni har genomfört reformer som stupstocken, fas 3 och straffskatt på pensionärer – reformer som undergräver människors värdighet. Nu tas de bort.

Min fråga till dig, Anna Kinberg Batra, är: Så här i eftertankens kränka blekhet, finns det kanske en del att ångra?

Anf. 32 ANNA KINBERG BATRA (M) (replik):

Herr talman! I detta nu när vi står här är det snart hämtningsdags på Sveriges förskolor, fritidshem och skolor där de över 100 000 som jobbar är fullt upptagna med att få vardagen att fungera för sig själva, för barnen och för familjerna som har sina barn där. Allt det är möjligt enbart om vi får fram resurser till välfärden.

Under de senaste åtta åren har välfärdens resurser ökat betydligt tack vare att vi haft en ekonomi som växer. Det beror på att människor har kunnat gå till jobbet på morgnarna och dessutom få lite mer över. Så hänger det ihop – annars hade vi haft sämre tillväxt.

Om Ulla Andersson hade fått ännu större genomslag för sin ekonomiska politik än vad hon nu fått och i stället fått igenom till exempel sitt förslag om 30 timmars arbetsvecka hade hon fått ned skatteintäkterna till offentlig sektor med över 300 miljarder kronor. Bara till kommuner hade det blivit över 100 miljarder mindre i skatteintäkter. Hur skulle det förbättra välfärden eller förbättra för dem som behöver samhällets resurser, Ulla Andersson?

(Applåder)

Anf. 33 ULLA ANDERSSON (V) (replik):

Herr talman! Det finns en grundläggande skillnad mellan oss och Moderaterna. Vi menar att människor vill arbeta. Man vill kunna bidra till sin egen försörjning. Man vill bidra till samhällsbygget. Ni moderater menar att människor inte vill arbeta. Ni menar att arbetslösheten är människans eget fel. Ni jagar, disciplinerar och kontrollerar dem i stället för att ge dem utbildnings- och omställningsmöjligheter och investera i fler jobb. Det är en omfattande skillnad på den politiken.

Ja, vi vill ha ökade intäkter till välfärden, för vi vet att det ger fler jobb och en bättre ekonomisk utveckling. Framför allt är det bra för oss kvinnor. De kvinnor i förskolan som Anna Kinberg Batra pratade om – de som jobbar där – vill ha fler arbetskamrater och mindre barngruppsstorlekar. Vi vill ha fler anställda i äldreomsorgen och sjukvården, för vi vet att det är vi som drabbas när de verksamheterna inte fungerar. Nu tar vi steg i den

riktningen, bort från skattesänkningar och kränkningar av människor till satsningar på konkreta jobb som gör skillnad i människors liv, framför allt kvinnors liv.

Anf. 34 ANNA KINBERG BATRA (M) (replik):

Herr talman! Sedan 2006 har välfärden ökade resurser, lärartätheten är högre, köerna i vården är kortare och fler kvinnor än någonsin arbetar heltid.

Människor vill i allra högsta grad arbeta. Statistiska centralbyrån har mätt detta och säger att det nu är över 4,8 miljoner som arbetar i Sverige. Frågan är om människor med Vänsterpartiet får arbeta i den utsträckning de skulle vilja. Hur blir det med resurserna till välfärden om man minskar arbetstiden, om man försämrar valfriheten och om man riskerar sämre tillväxt framöver?

Jag vill avsluta det här replikskiftet med att, för all del mycket motvilligt, gratulera Ulla Andersson. Jag vet att hon är en skicklig debattör och politiker, och det råder inget tvivel om att hennes politik har fått genomslag hos Magdalena Andersson. Men det är jobben och resurserna till välfärden som får betala priset för den tillväxtfarliga politiken.

(Applåder)

Anf. 35 OSCAR SJÖSTEDT (SD):

Herr talman! Det var nog inte bara jag som tog del av finansministerns föredragning i förra veckan om läget i den svenska ekonomin. Finansministern tycktes då vara lite nedstämd över detta läge. Man kom, som ni känner till, till en ”tom lada”, med ett ”barskrapat” bord. Det var även oklart om ens själva bordet var kvar.

Just det tillståndet kan vi givetvis inte skylla finansministern för, oavsett om det stämmer eller inte. Däremot måste det väl ändå i rimlighetens namn konstateras att det var just ett ansträngt läge, vilket även den tidigare finansministern påpekade under ganska lång tid.

Jag är såklart inget jättefan av Anders Borg, men det som förvånar mig är att finansministern blir förvånad över att läget i våra statsfinanser ser ut precis på det sätt som beskrivits under det senaste året.

Vi har alltså en före detta finansminister som förklarar att vi inte har råd att göra någonting alls, och sedan har vi en nytillträdd finansminister som känner sig manad att kalla till en presskonferens där hon förklarar att vi inte har råd att göra någonting alls.

Herr talman! Däremot – och det är en kursändring, vilket är viktigt – förklarar den nya finansministern att eftersom vi inte har råd med någonting alls måste vi ge avkall på överskottsmålet. Detta överskottsmål har tjänat Sverige väldigt väl, och det är därför med tilltagande förvåning som jag ser att det är Socialdemokraterna som tar initiativ till att om inte avskaffa det så åtminstone lägga det på en lägre ambitionsnivå. Jag misstänker starkt att det är deras två vänsterradikala samarbetspartier som ligger bakom och spökar.

Jag vill göra klart för kammarens ledamöter att Sverigedemokraterna på intet sätt kommer att bidra till att urholka det finanspolitiska ramverket. Regeringspartiernas möjligheter att få igenom denna budgetproposition i den här kammaren har inte ökat efter detta.

Herr talman! Att det behövs budgetförstärkande åtgärder är fullständigt uppenbart. Det innebär dock inte att skatterna måste höjas. Det innebär faktiskt – hör och häpna – att man kan syna vissa utgiftsområden ordentligt.

Bland det första den nytillträdda regeringen gjorde var att ansluta sig till den tidigare migrationspolitiska överenskommelsen mellan Alliansen och Miljöpartiet. Denna överenskommelse kostar enorma summor varje år och gör att våra grannländer inom Norden och Europa undrar om inte vi i Sverige har gått och blivit lite tokiga. Denna uppgörelse gör att vi inte har råd med någonting annat, och i den mån vi har råd med något måste vi kasta bort det gamla överskottsmålet och i stället låna pengar till den.

Om man ändå inte har råd, vad gör man då? Man höjer inkomstskatterna för dem som jobbar, vilket leder till färre jobb. Man höjer skatterna för de äldre på arbetsmarknaden, vilket leder till att de väljer att gå i pension i stället för att stanna kvar på arbetsmarknaden i ett, två, tre eller fyra år till.

Man höjer skatterna för landsbygden och jordbruket, vilket leder till högre arbetslöshet även där. Och som den sista spiken i kistan – om det inte var tillräckligt – straffbeskattar man bort den svenska kärnkraften och tvingar på så sätt, i förlängningen, i princip hela basindustrin att flytta utomlands eller lägga ned.

Som en ytterligare bonus, om detta inte räcker, vill man även lägga ned Bromma flygplats, bara för att slå ytterligare en spik i näringslivet och allt vad tillväxt och sysselsättning heter i Sverige.

Som en liten parentes vill man också inskränka vanliga, hederliga familjers möjligheter att själva disponera sin tid genom att ytterligare tvångskvoter föräldraförsäkringen.

Herr talman! I detta nu pågår en tämligen omfattande militär operation i Stockholms skärgård. Jag tror egentligen inte att någon har missat dramatiken, så jag behöver nog inte gå in på allvaret i det hela. Det intressanta att fråga sig här är givetvis: Hur yrvaken får man egentligen vara som politiker? Faktum är att samtliga övriga sju riksdagspartier har medverkat till och drivit på demonteringen och desarmeringen av den svenska militära förmågan. Det är fakta. Från regeringen Carlsson i slutet på 80-talet, då försvarsutgifterna låg på mycket välbehövliga 2,5 procent av bnp, har de sedan minskat – till regeringen Bildt, tillbaka till regeringen Carlsson, till regeringen Persson, till regeringen Reinfeldt och nu slutligen till regeringen Löfven, där man nöjer sig med en ambitionsnivå på strax över 1 procent av bnp.

Trots att alla övriga partier bär skulden för denna utveckling försöker man ge sig på någon sorts blame game, där det egentligen är någon annan än just en själv som har ansvar för utvecklingen. Det, mina damer och herrar och riksdagsledamöter, är inte förtroendeingivande. Inte heller är det tillräckligt med symboliska höjningar, som i absolut bästa fall kompenserar för inflationen. Det behövs ordentliga satsningar på den svenska Försvarsmakten för en högre ambitionsnivå.

I Sverigedemokraternas senaste budgetförslag – alltså för ganska exakt ett år sedan – stärkte vi anslagen till försvaret med 24 miljarder kronor under budgetperioden utöver vad regeringen satsade. Givet det läge vi ser i vår omvärld har jag svårt att se att vi skulle lägga oss på en lägre ambitionsnivå i dag. Det är därför beklagligt, om än knappast förvånande och

inte heller unikt på något sätt i modern svensk politisk historia, att man med denna budgetproposition lägger sig på en sådan extremt låg ambitionsnivå.

Herr talman! De som känner mig väl vet att jag brukar uttrycka mig ganska försiktigt och oftast också ganska rationellt. Men när det kommer till Magdalena Andersson och den ministär som hon företräder blir jag genuint livrädd. Snälla, sluta förstöra mitt land!

Om mindre än två veckor kommer mitt parti att presentera vårt budgetförslag. Förslaget kommer att visa på respekt för det finanspolitiska ramverket och respekt för överskottsmålet. Det kommer att innehålla satsningar på utbildning, sysselsättning och tillväxt. Det kommer även att innehålla förslag på besparingar. Vi avser att göra kraftiga besparingar inom utgiftsområdena migration, integration och internationellt bistånd. Därför kommer det att visa sig att vi kan lägga fram en budget för tillväxt och sysselsättning utan att äventyra det finanspolitiska ramverket.

(Applåder)

I detta anförande instämde Kent Ekeroth, Sven-Olof Sällström och Tony Wiklander (alla SD).

Anf. 36 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Det här är inte ditt land, Oscar Sjöstedt. Det här är vårt land. Det här är ett land som vi alla är med och bygger, och vi bidrar med vår arbetskraft, vårt hjärta och vår solidaritet. Utan det hjärtat, den arbetskraften och den solidariteten vore inte detta land vad det är. Det handlar om människor av alla olika kulörer, kön och åldrar – oavsett vad ni tycker om det. Det här är ett land för alla människor som inte ställer människa mot människa.

Sverigedemokraterna är ett parti som under förra mandatperioden var med och sänkte skatten för bankerna. Jag kan lova att det gick till herrar med tjocka plånböcker. Det var en skattesänkning som motsvarade lönerna för 10 000 undersköterskor eller 8 000 byggnadsarbetare. De pengarna hade behövts till en utbyggd äldreomsorg eller en bättre sjukvård.

Ni var dessutom med och straffbeskattade pensionärer, för ni har stått bakom varje skattesänkning för löntagare som inte pensionärerna har fått. Straffskatt på straffskatt har ni varit med och genomfört. Sedan går ni helt plötsligt ut i valrörelsen och kräver höjd bankskatt och att straffbeskattningen av pensionärer ska bort. Låt mig säga att det luktar hyckleri. Nu när det finns en budget på riksdagens bord där bankskatt införs och straffskatten på pensionärer tas bort hotar ni med att rösta ned denna budget. Jag kallar det för dubbelhyckleri.

Jag skulle vilja fråga dig, Oscar Sjöstedt: Är det hyckleri, eller är det dubbelhyckleri?

(Applåder)

Anf. 37 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik:

Herr talman! Det där var en av de mest förvirrade inledningar på ett replikskifte jag har hört.

Låt oss gå tillbaka till sakfrågan; detta är ändå en budgetdebatt. Sverigedemokraterna har aldrig sänkt skatterna för banker. Det är någonting som man har kokat ihop på Vänsterpartiets partikansli i någon form av

genuin och total förvirring – jag vet inte riktigt hur jag ska beskriva det. Det har aldrig skett. Det vi däremot har gjort är att vi har ställt oss bakom det förslag som kom i en tidigare budgetproposition om att sänka bolagsskatten så att den ligger på en nivå i paritet med EU-genomsnittet. Det är lämpligt, för om Sverige har en bolagsskatt som ligger kraftigt över EU-snittet förlorar vi i konkurrenskraft mot omvärlden. Det har vi alltså gjort, men sänkningen riktar sig inte explicit mot banker utan mot samtliga bolag som gör vinst.

Mycket riktigt kommer vi i det alternativ som vi ska lägga fram nu att föreslå en bankskatt som egentligen motsvarar det förslag som Företagsstattekommitténs betänkande gick ut på. När vi har den statliga offentliga utredningen i ryggen kände vi att det var läge att ta efter det förslaget.

Däremot, Ulla Andersson, inrättades en stabilitetsfond i Sveriges riksdag precis innan vi kom in i riksdagen. Det var ett enigt beslut, så jag utgår ifrån att även Vänsterpartiet var med i det. Där tillsköt man till en början ganska mycket skattepengar, som du kanske minns. Vi har i varje budgetalternativ som vi har lagt fram sagt att vi vill ta tillbaka de skattemedel som gick in i denna stabilitetsfond och dubbla bankernas avgifter till den. Vi vill ta tillbaka dessa skattemedel till statskassan. Det har ni röstat emot hela tiden, och ni ville inte heller ha det så från början.

Varför var det så viktigt för Vänsterpartiet att skattebetalarna ska finansiera bankernas risker?

(Applåder)

Anf. 38 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Jag förstår att Sverigedemokraterna tycker att det är förvirrat när man talar om solidaritet, värme och alla människors lika värde och att man inte ska ställa människa mot människa.

Den bolagsskatt som ni var med och sänkte, Oscar Sjöstedt, gav drygt 4 miljarder till bankerna. Sverige har bland de lägsta bolagsskatterna över huvud taget; den faktiska bolagsskatten är 12,7 procent. Det ser ni om ni läser Skatteverkets årsbok.

Jag förstår att ni blir upprörda när jag påtalar att ni är ett parti som har sänkt skatten för bankerna motsvarande lönerna för 10 000 undersköterskor och att ni har varit med och straffbeskattat pensionärerna gång på gång. Det ni håller på med är hyckleri. Nu säger ni helt plötsligt: Nej, det har vi aldrig gjort! Nu kommer vi att höja skatten för bankerna, och pensionärernas straffbeskattning ska tas bort! Och så finns det en budget på riksdagens bord som ni är upprörda över för att det är just detta den innebär.

Ni verkar ogilla en bra fördelningspolitik om den gynnar låginkomsttagare. Om den däremot gynnar höginkomsttagare verkar ni vara väldigt nöjda och belåtna.

(Applåder)

Anf. 39 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik:

Herr talman! Det fungerar så att om man sänker en skatt på vinster, som bolagsskatten är, kommer alla som gör vinster att gynnas av den skatten, Ulla Andersson. Vi är alla på det klara med att Vänsterpartiet hatar vinster; det är alldeles uppenbart.

Vi har i varje enskilt budgetförslag sedan vi kom in i den här kammaren haft en betydligt högre ambitionsnivå när det gäller att eliminera eller åtminstone reducera den extra beskattningen på pensionärer. Det är du medveten om. Vi har haft en betydligt högre ambitionsnivå än vad ditt parti har haft, så kalla det inte för hyckleri!

Nu har vi en ännu högre ambitionsnivå. Nu ser vi nämligen att det mot slutet av den här mandatperioden finns utrymme för att inte bara reducera skatteskillnaden utan helt eliminera den. Och det kommer vi att budgetera för. Det kommer vi att ha med i vårt budgetalternativ. Det har du uppenbarligen inte med i ditt budgetalternativ.

Vi har alltså en budget där vi helt tar bort skatteskillnaden mellan löntagare och pensionärer.

(Applåder)

Anf. 40 JANINE ALM ERICSON (MP):

Herr talman! Det har varit en dyster stämning i kammaren hittills i dag. Många har talat om farhågor inför framtiden och om problem och svårigheter av alla de slag. Det är sant att det finns mycket i omvärlden som inger oro just nu: ebolaepidemi, krig, terror och grymheter. Trots det måste jag säga att jag känner hopp. Jag känner hopp om framtiden och om att problemen ska kunna lösas i världen och i Sverige. I regeringsförklaringen sade statsministern att Sverige ska vara en global förebild genom vår utveckling, vår jämlikhet och vårt ledarskap i klimatomställningen. Det ger mig hopp och gör mig stolt.

Att hejda klimatförändringen är vår tids största utmaning. Det är fortfarande möjligt att rädda vår planet, bara vi arbetar medvetet och beslutssamt. Sådant arbete är viktigt, inte minst för framtiden på landsbygden. Det har jag sett tydligt under min tid som politiker i Alingsås och Västra Götalandsregionen.

Ska vi fortsätta att vara beroende av olja, eller ska bönder kunna producera bränsle från egna gårdar? Ska vi ha mat som har åkt lastbil över halva Europa, eller ska vi köpa närodlat mat från gården bredvid?

Det är lika viktigt att bidra till klimatarbete i fattiga länder, som har drabbats hårdast av klimatförändringen. Att sätta upp långsiktiga mål för klimatarbetet här hemma genom ett klimatpolitiskt ramverk är också helt nödvändigt. Det har regeringen beslutat sig för att göra, och det ger hopp för framtiden.

Regeringen satsar också på investeringar i sådant som moderniserar Sverige och sätter fart på klimatomställningen. Det har det goda med sig att det ger jobb och stimulerar ekonomin.

I den budget som har presenterats i dag finns till exempel investeringar i underhåll så att tågen kan börja gå i tid och människor kan vara säkra på att de kommer fram. Och det finns investeringar för att rusta upp miljöprogramsområdena och samtidigt göra dem mer energismarta. Det är en nödvändighet att förbättra bostäderna för människor i områden där underhållet har varit eftersatt under lång tid. Samtidigt ger det många jobb, och det bidrar till klimatomställningen. Det är att modernisera Sverige.

Herr talman! Det har sagts mycket i den här kammaren om problemen i den svenska skolan, men även här känner jag i dag mest hopp inför framtiden. När regeringen nu bjuder in till nationell samling för att lyfta upp läraryrket och när jag ser förslagen om mer tid för eleverna med sina lärare

och särskilda satsningar på skolor med låga resultat fylls jag av optimism. Det går att förändra. Vi kan återigen få en skola i världsklass där barn och ungdomar både kan känna trygghet och få de kunskaper de har rätt till.

En skola som ger varje pojke och flicka lika möjligheter inför framtiden är också ett stort och viktigt steg mot ett jämställt Sverige. Under en lång period har jämställdhetsarbetet stått stilla, men nu tar regeringen flera steg för att snabba upp det. Den budget som har presenterats i dag bidrar till att stärka den ekonomiska jämställdheten mellan kvinnor och män. Nu införs äntligen en tredje öronmärkt månad i föräldraförsäkringen. Det kommer att leda till att barn får tillbringa mer tid med båda sina föräldrar och att mammor löper mindre risk att halka efter på arbetsmarknaden. Det ger barnen förebilder att ta med sig i sitt eget liv och i sitt eget föräldraskap i framtiden.

Herr talman! Jag är stolt över de avtryck som Miljöpartiet har satt i budgetpropositionen. Alltsedan partiet grundades har vi byggt vårt arbete på solidaritet med naturen, med kommande generationer och med världens alla människor. Därför är jag stolt över den klimat- och miljöpolitik som har presenterats i dag. Man kan inte be naturen att vänta till senare, men det är så det har fungerat under alldeles för lång tid. Därför är jag stolt över förbättringarna i skolan som kommer att gynna våra barn och deras barn. Och därför är jag stolt över den här regeringens jämställdhetspolitik.

Det är 33 år sedan Miljöpartiet bildades. I dag är vi med och gör politiken grönare i över hundra kommuner och landsting, i EU-parlamentet, i riksdagen och i regeringen. Men som situationen är här i riksdagen kan vi genomföra grön politik bara om vi samarbetar med flera partier. Det är vi vana vid från kommunpolitiken och EU-parlamentet, och jag har själv goda erfarenheter av det. Från det tar jag med mig en vilja att ta gemensamt ansvar. Jag har gott hopp om att vi kan göra det tillsammans för ett Sverige som håller ihop.

(Applåder)

I detta anförande instämde Jonas Eriksson (MP).

Anf. 41 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Herr talman! Jag vill önska Janine Alm Ericson välkommen till finansutskottet och till den här kammaren. Det är i alla fall första gången som vi står här tillsammans.

Janine Alm Ericson känner hopp och säger att det går att förändra. Mot bakgrund av det vill jag fråga exakt hur nöjd hon är med några av de valloften som Miljöpartiet hade så hög profil kring.

Tidigare under debatten har några av oss talat om till exempel energiförsörjningen. Sverige är det land i EU som har högst andel förnybar energi. Vi har minskade utsläpp, men vi har också industri och jobb som är beroende av fossilfri elförsörjning som till närmare hälften kommer från kärnkraften. Miljöpartiet gick ut hårt i valrörelsen och lovade stängning av två reaktorer under mandatperioden. Den ena frågan är därför: Hur nöjd är Janine Alm Ericson med genomslaget för energipolitiken?

Den andra frågan måste gälla försvarsanslagen. Jag välkomnar att regeringen, där Miljöpartiet nu ingår, har accepterat och mött Alliansens förslag om att stärka till exempel svensk incidentberedskap. Men det står i

ganska bjärt kontrast till de kraftigt minskade anslag som Miljöpartiet tidigare har föreslagit i den här kammaren.

När det kommer till en realitet om hur jobben skapas och hur vi tar ansvar för svensk ekonomi i en orolig omvärld, vad är det då som Janine Alm Ericson är så stolt över att ha varit med om att förändra? Det är inga större förändringar på miljöområdet, det är dyrare för småföretagen, det blir inga stängda reaktorer och det blev just större försvarsanslag.

Anf. 42 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! När det gäller energipolitiken har Miljöpartiet varit tydligt med att vi har ett mål om 100 procent förnybar energi. Vi ser att vi kommer att nå det med de förslag som föreligger.

Anna Kinberg Batra talar om kärnkraft och huruvida vi ska stänga reaktorer eller inte. Med de förslag som föreligger ser det ut som att reaktorer kommer att stängas av ekonomiska skäl. Det är reaktorer som sannolikt skulle ha behövt tas ur bruk de närmaste åren även utan vår överenskommelse.

Nu ger vi en tydlig signal till näringslivet om att det är förnybart som är framtiden. Jag är helt övertygad om att det kommer att stärka Sveriges konkurrenskraft. Företagen efterfrågar i många sammanhang långsiktiga spelregler. När vi är tydliga med energipolitiken får de det och har en möjlighet att ställa om.

Kärnkraften är också dyrare än till exempel ny vindkraft. Vi har Finlands nya kärnkraftverk som exempel. Det började byggas 2005 och skulle vara klart 2009. Det är ännu inte klart och har kostat minst 40 miljarder mer än man sade. Elräkningen för de finska konsumenterna kommer att bli betydligt högre än om man hade byggt vindkraft för pengarna.

När det gäller försvarsanslagen, som Anna Kinberg Batra var inne på, står regeringen bakom de slutsatser som Försvarsberedningen lade fram i våras, och så gör även vårt parti. Det är viktigt att beslut om försvaret fattas i brett samförstånd och inte blir föremål för politiskt käbbel.

Anf. 43 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Herr talman! Vi får återkomma i debatter om var Miljöpartiet egentligen står nu för tiden. Om man tittar på till exempel småföretagssidan sade ju finansmarknadsminister Per Bolund bara för något år sedan att det inte var rimligt att ta bort nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för unga eftersom det skulle få skadliga effekter. Nu när socialdemokrater och miljöpartister samarbetar låter det annorlunda, och det blir svårare för ungdomar att få sitt första jobb.

Vad regeringen egentligen är överens om när det gäller kärnkraften och industrins energiförsörjning får vi nog återkomma till, särskilt i debatter med socialdemokratiska företrädare som inte alltid låter riktigt som Janine Alm Ericson i den frågan.

Men den viktigaste frågan gäller faktiskt tillväxt. Vi har en ekonomi som har vuxit, vi har minskade utsläpp, vi har högst andel förnybart i EU, vi tillverkar ny teknik för export som kan göra andra länders energiförsörjning grönare tack vare högre forskningsanslag. Forskningsanslagen till Chalmers har nära nog fördubblats, om man ser till västregionen.

Det jag undrar är: Om man har gått till val på ett ekonomiskt system med annat än tillväxt och med stora skattehöjningar på jobben, hur ska man klara sådana utmaningar utan tillväxt?

Prot. 2014/15:13
23 oktober

*Debatt med
anledning av
budgetpropositionens
avlämnande*

Anf. 44 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Jag kan lugna Anna Kinberg Batra med att Miljöpartiet är med i regeringen, så det är där vi befinner oss.

Svensk ekonomi och företagsutveckling är oerhört viktiga frågor, både för oss i Miljöpartiet och för regeringen.

Magdalena Andersson sade tidigare i dag vid ganska många tillfällen och i många replikskiften att det är de stora investeringar som vi gör för Sverige framöver som kommer att bygga vårt land starkt. Vi gör investeringar i infrastruktur och i upprustningar av miljonprogrammet. Det är sådant som leder både till jobb och till klimatomställning.

Anf. 45 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Herr talman! Om det någonsin har funnits några tveksamheter kring var Miljöpartiet har sin väljarbas och gör sina prioriteringar har dessa första veckor i regeringsställning effektivt raderat ut dessa tvivel. Miljöpartiet är ett parti för storstaden, bara för storstaden. Man väljer bort det övriga landet när man nu har tagit plats i maktens korridorer.

På mindre än en månad har Miljöpartiets regeringsföreträdare hunnit med att föreslå en världsunik skatt på böndernas gödsel, en kilometerskatt – alltså en skatt på avstånd – och nedläggning av Bromma flygplats, som ju är ett nav för orter som Kalmar, Sundsvall, Östersund och Åre.

Samtidigt har man valt att lägga pengar på att subventionera den urbana övre medelklassens söndagspromenader genom gratis entré på statliga museer, museer som mer eller mindre uteslutande finns innanför Stockholms tullar. Men det finns ingenting som är gratis. Det är alltid någon som betalar, även om det i Miljöpartiets värld ofta är någon annan som gör det.

Jag undrar därför varför ni väljer att införa två skatter som faktiskt är rent antiintellektuella. Låt mig berätta varför.

Ni vill att Sverige som enda land ska beskatta böndernas gödsel – detta trots att gödselanvändningen redan nu, tack vare ny teknik, minskar i Sverige. Detta är blott och bart en extra pålaga på Sveriges bönder som kommer att innebära ett mindre utbud av säker svensk mat.

Ni vill också att Sverige ska börja beskatta avstånd. Ibland kallas det kilometerskatt, ibland vägslitageavgift, ibland lastbilsskatt – kärt barn har många namn. Vad man än kallar det är det en skatt på transporter per kilometer, oavsett om man kör med de miljöbästa eller de lortigaste lastbilarna. Det är alltså i praktiken ett negativt incitament för klimatomställningen.

Janine Alm Ericson måste förstå att det här är på riktigt. Era nycker blir regeringspolitik, och det drabbar riktiga människor och riktiga företag. Jag undrar: Hur kan ni lägga fram så ogenomtänkta förslag? Hur försvarar du gödselskatten och kilometerskatten?

Anf. 46 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Vi i Miljöpartiet värnar den svenska landsbygden. Men om vi ska kunna transportera oss i framtiden, såsom Centerpartiet säger att de vill, måste vi också alla vara en del i omställningen och i att bryta oljeberoendet. I deras förslag har vi hittills inte sett någonting som tar hänsyn

till de svårigheter som kan uppstå framöver. Vi kommer alla att vara tvungna att ställa om. Det går inte att fortsätta som om ingenting kommer att hända.

Miljöpartiet har en plan för denna omställning. Landsbygden är ju den som är mest beroende av transporter, precis som Emil Källström säger. Jag är glad att vi ändå har en plan.

Om människor ska kunna bo i hela landet krävs det att det finns jobb och utbildning även utanför storstäderna. Där är vår satsning på infrastrukturen, stärkning av skolan och fler högskoleplatser på de regionala högskolorna en politik för jobb i hela landet. Det möjliggör för människor att bo kvar.

Anf. 47 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Herr talman! Du talar om grön omställning av transportflottan, Janine Alm Ericson, och det håller vi helt med om. Men det som ni nu föreslår och vill genomföra är en skatt på avståndet, inte på utsläppen. Det är en skatt som är lika stor oavsett om man kör den miljöbästa lastbilen eller om man kör den absolut sämsta. Det blir ett negativt incitament för omställning av fordonsflottan.

Det finns andra saker som jag avslutningsvis skulle vilja ta upp. Vi har ofta stått på samma barrikad när det gäller valfrihet i välfärden, skolor, hemtjänst och annat. Jag tycker att det är synd att Miljöpartiet har lämnat den.

Den stora puckeln i dag är ju att ni nu föreslår en halvering av RUT-avdraget. Vi har kämpat för att stimulera tjänstesektorn, ofta tillsammans med er, och vi har ofta haft liknande argument. Men nu vill ni alltså halvera det RUT-avdrag som innebär tusentals nya jobb, tusentals nya företag och en helt ny sektor där inte minst antalet kvinnliga företagare har ökat.

Hur kan ni ha gjort detta skifte? Varför föreslår ni en halvering av RUT-avdraget?

Anf. 48 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Halveringen av RUT-avdraget kan nästan ses som en budgetanpassning. Det är väldigt få som använder maxtaket i RUT-avdraget, så nu får vi bättre prognoser av det.

Vi värnar valfriheten i välfärden. Vi tycker att det ska finnas olika former och utförare att välja mellan. Det har vi varit tydliga med hela tiden, och det är vi fortfarande. Det som vi inte vill ha är ett alltför stort vinstuttag där man ser att kvaliteten brister i stället för att man ger brukarna det som de efterfrågar.

Vi anser att miljöskatter är det absolut främsta sättet att styra om till ett hållbart samhälle. Också där har vi ibland varit överens, och jag tror att vi kanske kan hitta former för det också i framtiden.

(Applåder)

Anf. 49 ERIK ULLENHAG (FP) replik:

Herr talman! Låt mig först säga att Folkpartiet och Miljöpartiet genom åren har haft ganska lika synpunkter på en del frågor. Vi har fört en gemensam kamp genom att stå upp för att Sverige ska vara ett öppet land, för att människor ska kunna komma hit och arbeta, för att människor ska

kunna få en fristad undan förföljelse. Vi har också gemensamt tagit striden för en solidarisk biståndspolitik.

Jag lyssnade ganska noggrant när Gustav Fridolin under regeringsförhandlingarna gång på gång dök upp i tv och sade: Det viktiga är inte vilket visitkort man får – det vill säga vilken ministerpost man får – utan det viktiga är politikens innehåll.

En del i Biståndssverige blev nog ganska glada när en miljöpartist blev biståndsminister. Då kände man att det finns någon som står upp för biståndspolitikerna på det sätt som Folkpartiet har gjort under åtta år i alliansregeringen. Vi har inte haft biståndsministerposten, men vi har klarat av – vilket kanske ingen trodde från början – att hålla enprocentsmålet i biståndet under åtta år i rad, vilket aldrig har hänt tidigare. Vi såg världens fattiga. Vi såg dem som du talade om i talarstolen, Janine Alm Ericson, och vi visade solidaritet med människor som inte har haft turen att födas i fred och frihet i Sverige.

Jag blir rätt förvånad när Gustav Fridolin säger: Det viktiga är inte visitkorten, det viktiga är politikens innehåll. I morse när jag läste i statsbudgeten såg jag att efter åtta år av alliansregering, när Miljöpartiet har fått biståndsministerposten, gäller inte enprocentsmålet längre. Den skarpa skrivningen i budgeten är: ”Regeringens målsättning är att 1 procent av Sveriges BNI enligt den nya beräkningsmetoden längre fram under mandatperioden ska avsättas för bistånd.”

Jag skulle vilja fråga dig som representant för Miljöpartiet: Var det verkligen värt de där visitkorten att sätta sig i en regering, få en biståndsministerpost och efter åtta år av alliansregering svika enprocentsmålet?

Anf. 50 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Jag ska fatta mig kort. Det är en exceptionellt svår situation i många länder med väldigt många människor på flykt. För oss i Miljöpartiet är det självklart att vi ska kunna hjälpa människor på plats genom humanitära insatser och att Sverige ska kunna fortsätta att vara en fristad för människor som flyr.

Vi kan bara säga att vi även framöver kommer att driva på för att minska de avräkningar som nu görs i biståndet.

Anf. 51 ERIK ULLENHAG (FP) replik:

Herr talman! Jag talade inte om avräkningar – de kan också diskuteras – utan det jag talade om var att ni har lagt fram en statsbudget där ni sviker enprocentsmålet i biståndet. Det finns en anledning till att mitt parti och ditt parti, Janine Alm Ericson, under alla år har stått upp för enprocentsmålet. Den är att vi vet att de behov som finns runt om i världen där människor svälter och lever i fattigdom är oändliga. Ska man värna idén om att hjälpa andra människor och se till att Sverige är en humanitär stormakt behöver man den typen av mål som ett enprocentsmål. Jag kan läsa högt för dig ur statsbudgeten. Det blir inte 1 procent av bni i år, utan det blir 0,96.

När jag lyssnat på er miljöpartister i debatter runt om i landet har jag hört er säga att biståndet ska öka. Sedan hamnar ni i regeringen och får visitkorten, och så kommer ni till Sveriges riksdag och landar i att ni sviker enprocentsmålet.

Prot. 2014/15:13
23 oktober

*Debatt med
anledning av
budgetpropositionens
avlämnande*

Prot. 2014/15:13
23 oktober

*Debatt med
anledning av
budgetpropositionens
avlämnande*

Jag ska omformulera frågan: När ska enprocentsmålet nås? I er första budget svek ni det ni har stått upp för. Det står att man någon gång på sikt ska klara enprocentsmålet igen.

Det är som vanligt när vänsterpartierna styr i detta land: Det blir biståndet som får stryka på foten. Så var det förra gången, och så blir det den här gången också.

Anf. 52 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Vi i Miljöpartiet har ett väldigt tydligt mål om 1 procent i biståndet. Det tror jag ingen behöver betvivla.

Vi har i den här förhandlingen satsat mycket på att få pengar till den gröna klimatfonden. Där lägger vi 500 miljoner i additionella medel. Det är en stor satsning för att kunna hjälpa utsatta länder med deras klimatomställning.

(Applåder)

Anf. 53 JAKOB FORSSMED (KD) replik:

Herr talman! Vi vet att Miljöpartiet är emot tillväxt. Vi vet att de svajar om jobben. På det sättet är det här en bra miljöpartistisk budget, eftersom den är jobb- och tillväxtförstörande.

Precis som Erik Ullenhag har jag sett saker som jag har uppskattat hos Miljöpartiet. Det är bra att den överenskommelse om migrationspolitiken som gör Sverige till ett fortsatt öppet land ligger fast. Vi har tidigare haft en samsyn om biståndet. Erik har redan tagit upp att det inte längre är 1 procent av bni i bistånd som gäller.

Miljöpartiet har tidigare talat om en barntidsreform, mer tid för barnen. Om detta ser vi inte längre något spår i Miljöpartiets eller regeringens politik. Nu är det hårdare styrning som gäller. Man har talat sig varm för mångfald i välfärden, att skolor ska kunna starta utan politikernas tillåtelse. Inget kommunalt veto har varit någonting viktigt. Etableringsfrihet ska nu bort. Man har velat ha alternativ i äldreomsorg och sjukvård. Staten har inte alltid vetat bäst, utan kraften i enskilda initiativ skulle tas till vara, också företags initiativ.

Ibland har Miljöpartiet talat sig varmt för den ideella sektorn och dess betydelse som en kraft i samhället. Den enskildes engagemang skulle uppmuntras.

Nu är det tydligen betongpolitik som gäller för hela slanten. Det är staten som vet bäst. Det är inga spår av några barntidsreformer. Mångfalden i välfärden ska strypas. Byskolornas rätt att starta ska tas bort. Den ska underställas kommunpolitikernas dom, samma politiker som kanske har beslutat om nedläggningen.

Gåvorna till ideella organisationer ska straffbeskattas. Pengarna ska tas från ideella organisationer som hjälper behövande. I stället ska de stärka statskassan.

Jag vill fråga Janine Alm Ericson: Vad har hänt med Miljöpartiet på de här tre punkterna?

Anf. 54 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Att vi skulle svaja om jobben tycker jag är en konstig beskrivning av den här budgetpropositionen. Vi visar tydligt i de satsningar som vi gör för utbyggd infrastruktur och satsningar inom miljöprogramsområden att det är en jobbskapande budget.

När det kommer till att vilja ha alternativ var jag tydlig tidigare. Vi vill fortsatt se alternativa utförare och alternativa sätt att driva välfärdspolitik. Det vi vill ta bort är de höga vinsterna, som slår mot kvaliteten.

Som jag sade i mitt inledningsanförande är vi i Miljöpartiet mycket stolta över den här budgeten. Det är en budget som vi lägger fram samlat och där vi har gjort avvägningar tillsammans.

Beträffande den ideella sektorn måste vi finansiera den här politiken. Så som Alliansens förslag var med avdragsrätten för gåvor tyckte vi inte att den var speciellt bra utformad och slog på rätt sätt. Nu är jag inte helt insatt i just den skattereformens betydelse, så återkom gärna i den frågan.

Anf. 55 JAKOB FORSSMED (KD) replik:

Herr talman! Janine Alm Ericson säger att de fortfarande är för mångfald i välfärden. Men de vill ju avskaffa LOV. Janine Alm Ericson vill att vi ska fatta beslut om att det är politiker som ska bestämma – inte föräldrar och elever – om skolor ska startas. Janine Alm Ericson står för en politik där man ska avskaffa rätten för alla att välja vårdcentral. Det slår naturligtvis direkt mot mångfalden inom välfärden.

Det är bra att Janine Alm Ericson öppnar för att de inte kommer att genomföra straffskatt på gåvor. Det tycker jag är ett välkommet besked från Miljöpartiet; ni vill titta vidare på det. Jag välkomnar det. Det vore mycket olyckligt att dra undan benen för den reformen, som har lett till så många positiva effekter för den ideella sektorn. Det är ett bra besked från Miljöpartiet, och jag är tacksam för det. Nu står det att den ska avskaffas 2016.

Anf. 56 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Jag tycker inte att Jakob Forssmed ska uppfatta det som ett löfte, men jag är öppen för att åtminstone titta på det.

Jag vill åter vara tydlig med att vi vill se alternativ. Vi styr, som jag sade tidigare, i över hundra kommuner och landsting. Det är inte så att våra kommun- och landstingspolitiker över en natt kommer att tycka att alternativ är någonting dåligt bara för att man avskaffar LOV. Jag tror att det i stället är tvärtom. Men vi flyttar besluten nedåt, till dem som har hela bilden över verksamheterna. Jag tror inte att det kommer att leda till att vi kommer att sluta låta folk välja till exempel vårdcentral.

(Applåder)

Anf. 57 EMIL KÄLLSTRÖM (C):

Herr talman! Efter åtta år i regeringsställning är det nu som företrädare för oppositionen som jag och Centerpartiet står i denna talarstol. Det är en ganska stor omställning, men vårt löfte till väljarna är att hålla i och hålla ut i de värderingar och löften vi byggde vår valrörelse på. En röst på Centerpartiet kommer alltid att vara en röst på att hela Sverige ska växa, att företagsamheten och jobbskapandet alltid kommer att stå i första rummet

och för resultat, inte prat, i miljöpolitiken. Våra besked, vårt handslag med väljarna, gäller såväl före som efter valdagen.

Fru talman! Finansminister Magdalena Andersson uttryckte i förra veckan, jag vet inte om det var besvikelse eller förvåning över, att jobbskatteavdraget ”kostar” mer när fler kommer i arbete. Vi var nog flera som då tänkte: Jo tack, det var liksom meningen. Grunden för Alliansens och Centerpartiets politik är just att skapa en plats för fler. Fler ska komma in i värmen, skaffa sig ett jobb, starta företag eller på andra sätt förverkliga sin dröm.

Resultaten har visat sig. Vi har drygt 340 000 fler i arbete i dag än det var 2006 – 340 000 fler i arbete i dag än 2006. Det är inte många som kan matcha Sveriges siffror. Hela världen hyllar Sveriges ekonomiska styrka – alla utom vår finansminister.

Magdalena Andersson gillar att tala om lador. Den lada som Centerpartiet och alliansregeringen lämnar efter sig är inte bara välfylld; den har en stabil och väl dikad grund, den är väl reglad och den är nymålad. Det är en lada som har varit på framsidan av *The Economist*, och det är en lada som hela världen talar om.

För man en konsekvent politik för fler jobb i växande företag, då kommer också resultaten. Som jag nämnde har vår politik gjort att jobben har blivit 340 000 fler sedan vi fick väljarnas förtroende 2006. Vi har lägst långtidsarbetslöshet och lägst andel låglönejobb i hela EU. Vi har högst arbetskraftsdeltagande och högst sysselsättningsgrad i hela EU. Vi har också minst fattigdom i Europeiska unionen. Den har dessutom minskat sedan 2006.

För att hela Sverige ska leva behöver människor bo och verka i hela landet. Hela Sveriges utvecklingskraft och tillväxtpotential ska tas till vara, och människor och företag över hela vårt land ska ges möjlighet att växa och utvecklas. Om man ihärdigt står upp för dessa värden, då kommer också resultaten. Vi såg att det förra året skedde ett historiskt trendbrott, då fler flyttade till än från landets glesbygdskommuner. Det har inte skett på decennier, men förra året skedde trendbrottet.

Historiskt stora satsningar på infrastruktur knyter ihop landet samtidigt som lägre kostnader för att driva företag gynnar de små och växande företag där de nya jobben växer fram i Sverige i dag. Satsningar på service och bredband är bra för att få både vardagslivet att gå ihop och företagandet att blomstra.

Sverige är ett miljöpolitiskt föredöme i världen. Det stod klart när OECD presenterade en ny rapport om Sveriges miljöpolitik i juni i år. Samma resultat fick vi när det senaste global green economy index presenterades i dagarna. Sverige är bäst i världen, och författarna säger att det svårt att hitta några svagheter i Sveriges miljöpolitik.

Vi ses som ett föregångsland när det gäller miljöbeskattning och användandet av ekonomiska styrmedel på miljöområdet. Vi är ett av få länder som har lyckats höja de miljörelaterade skatterna samtidigt som vi sänkt skattebördan på arbete – det som kallas grön skatteväxling.

Under de åtta år som Centerpartiet haft miljöministerposten har Sveriges miljö- och klimatarbete kraftigt gått framåt. Det handlar om minskade koldioxidutsläpp och en tiofaldigt utökad produktion av vindkraftsel. Sveriges just nu snabbast växande energislag är solenergin. Över 50 procent av Sveriges energiproduktion kommer i dag från förnybar energi.

Fru talman! Centerpartiet anser att Sverige måste fortsätta utvecklas enligt dessa positiva trender. Vi måste fortsätta bygga ett mer företagsamt, kreativt, öppet och hållbart land. Vi vet att vi fortfarande har mer att göra. Vi ser jobb som inte skapas, miljöförbättringar som inte kommer på plats och delar av Sverige som inte utvecklas så bra som de skulle kunna. Därför kvarstår behovet av fler reformer för fler jobb i växande företag, för resultat för miljön och för utveckling i hela landet.

Det största hotet mot dessa positiva trender är de återställare som vi nu ser från den socialistiskt färgade regeringen: högre skatter och mindre valfrihet. Det är inte vägen framåt för Sverige.

Fru talman! De rödgröna vägrade konsekvent före valet att redovisa vad som skulle bli regeringspolitik om de vann makten. Det oroade många, och oron är knappast mindre i dag. Vi har de senaste dagarna sett mätningar som visar att optimismen bland de svenska hushållen störttycker efter regeringsskiftet.

Socialdemokraterna lovade att vanliga löntagare inte skulle få höjd inkomstskatt. Nu höjs inkomstskatterna på bred front för över en miljon löntagare. Därutöver drabbas landets unga av en fördubbling av sina arbetsgivaravgifter. Ålderspensionärer som arbetar får även de högre arbetsgivaravgifter – det hörde vi inte ett ord om i valrörelsen.

Socialdemokraterna sade att Bromma flygplats, som är så viktig för att hela landet ska utvecklas, inte skulle stängas. Nu är beskedet att Bromma kanske visst kommer att stängas. Stefan Löfven lovade att Förbifart Stockholm inte skulle stoppas. Nu är det precis vad som händer – den stoppas, oklart hur länge.

Miljöpartiet har alltid stått upp för en politik för fler jobb i tjänstesektorn. I dag får vi veta att RUT-avdraget ska halveras – RUT-avdraget som alltså har skapat jobb och en helt ny kategori av företag. Magdalena Andersson har dyrt och heligt försvarat överskottsålet. Nu ser vi hur det i praktiken överges.

Väljarna kunde således inte lita på vad som sades under valrörelsen. Det är allvarligt. Det är politikerförakt drivande. Frågan infinner sig: Vilka besked ska man egentligen lita på från ”samarbetsregeringen”? Inte minst väcks denna fråga då regeringen redan sin första vecka lyckades bryta sitt kanske viktigaste löfte till väljarna – sitt viktigaste ingångsvärde om man så vill.

I en hel valrörelse fick vi höra att Socialdemokraterna ville forma en samarbetsregering. Breda överenskommelser var mantrat. Efter valet är det tyvärr annat ljud i skällan. I de socialistiska partiernas överenskommelser om skolan och välfärden ser vi hur den nya regeringen tummar på såväl valfrihet som äganderätt. Genom detta bryter man dessutom tidigare ingångna blocköverskridande överenskommelser i bland annat Friskolekommittén.

Fru talman! Ingenting av detta kan Centerpartiet acceptera. Vi ser med oro på att man nu gör avsteg från arbets- och företagjarlinjen. Under vår tid vid makten var experterna oense om hur många nya jobb som skapades med vår politik. Nu ser vi något liknande fast tvärtom: Experterna är oense, men de är oense om hur många jobb som *försvinner* med den nya regeringens politik.

Den budgetproposition som vi nu debatterar är inget undantag. Förutom några alliansförslag som regeringen låtit leva kvar är denna budget

kliniskt ren från jobbskapande reformer. Detta representerar ett skifte som skapar misslyckanden och oro på individnivå – företagare som ger upp och anställda som sägs upp. På längre sikt riskerar vi dock mer än så, för jobbskapandet i dag är grunden för morgondagens välfärd.

Fru talman! Centerpartiet kommer aldrig att tappa fokus på jobbskapandet. Sverige behöver ingen återställare. I stället måste vi fortsätta på den inslagna vägen, där vi skapar utveckling och jobb i hela landet genom lättnader för företagarna, jobbskaparna. Vi vet att det är i de små och växande företagen som de nya jobben växer fram i Sverige.

Just dessa företag är fortfarande både överreglerade och överbeskatade. De behöver ingen industrikansler, inga innovationsfikaråd eller katalpuler. De behöver ha rätt långsiktiga, goda förutsättningar för att kunna, våga och vilja växa och anställa.

Det behövs lägre kostnader för att driva företag, lägre arbetsgivaravgifter, lägre kostnader för att starta aktiebolag, minskat regelkrångel och kortare handläggningstider, för att ta bara några exempel som Centerpartiet och Alliansen driver.

Sverige är och ska vara ett grönt föregångsland. För detta behövs en långsiktig klimat- och energipolitik. Vi tänker fortsätta med vår gröna skatteväxling – Sverige behöver ingen röd skattehöjning. Tillväxt ska gå hand i hand med minskade klimatutsläpp, mindre av gifter i vardagen och mer förnybar energi.

Fru talman! Hela Sverige ska växa. Sverige har en enorm potential – vår landsbygd såväl som våra städer. Nya företag växer upp överallt från Kiruna till Trelleborg. Då måste vi fortsätta satsa på bättre vägar och järnvägar och på bostäder i hela landet, och vi måste förstärka landsbygdsprogrammet för att företag i hela landet ska få möjlighet att växa.

Vår vilja att fortsätta utveckla och reformera och släppa loss människors inneboende kraft är en tydlig kontrast till de vänsterpartier som vill fördyra och försvåra för människor att ta sig in på arbetsmarknaden, som vill begränsa, förbjuda och detaljreglera, som vill straffbeskatta de minsta företagen och de unga som söker sitt första jobb.

Fru talman! Det som jag har tagit upp i mitt anförande är vad Centerpartiet kommer att kämpa för under den kommande mandatperioden. Vårt handslag med väljarna gäller såväl före som efter ett riksdagsval.
(Applåder)

Anf. 58 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Fru talman! Sverige är i ett svårt parlamentariskt läge, där inget av de två blocken fick egen majoritet. Då bör man på olika sätt söka brett samarbete för att lösa de utmaningar som Sverige står inför.

Det är klart att utmaningar inte saknas. Det handlar inte minst om den svenska landsbygden, där många människor bor och där man i samhällena möter stora utmaningar. Det är brist på arbete och bra utbildningsmöjligheter, och service minskas eller läggs ned.

Samtidigt finns det som vi alla vet en stor potential runt om i Sverige. Det finns en vilja till arbete och företagande, och det finns en vilja att få sin hembygd att växa och utvecklas. Det är viljor som på så sätt skulle kunna föra hela Sverige framåt.

Här har samarbetsregeringen ett brett program: satsningar på jobb och företagande i hela landet, investeringar i infrastruktur i hela landet, nybyggnation av järnvägar i inte bara södra utan också norra Sverige, stöd till kommuner och landsting runt om i hela Sverige så att välfärden kan tryggas oavsett var man bor.

Jag vet att våra åsikter skiljer sig åt på ett antal punkter när det gäller framför allt näringspolitiken. Det kommer vi naturligtvis att påpeka. Men det borde också finnas en hel del i budgeten som Centerpartiet tycker är intressant – det vi satsar på landsbygdsprogrammet, till exempel.

Jag tänker också på de regionala högskolorna, som ju tyvärr har skurits ned kraftigt under den tidigare, borgerliga regeringen men som vi nu avser att bygga ut igen. Vi ser hur de regionala högskolorna har fungerat som viktiga tillväxtcenter och center för innovation och företagande. Det kan spridas över hela landet.

Vore det inte intressant även för Centerpartiet att samverka om hur vi kan bygga ut högskolorna runt om i hela landet?

Anf. 59 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Fru talman! Jag har noterat att ett antal förslag i den budgetproposition som Magdalena Andersson nu lägger fram är sådant som fanns kvar på Finansdepartementet när hon kom in och alltså är förslag från vår tid i regeringen, däribland det nya sjuklönesystemet för små och växande företag. Det var precis det vi föreslog när vi satt på Näringsdepartementet, och jag tycker att det är bra att det är kvar.

Jag tycker också att det är bra att ni har tagit till er de tankegångar som vi presenterade i Almedalen vad gäller Sverigebygget och att verkligen ta ett krafttag kring att bygga infrastruktur i hela landet.

Vi i Alliansen har varit tydliga med att vi i vissa frågor och i vissa sammanhang är beredda att samarbeta och ta ansvar för Sverige. Det står vi fast vid.

Jag måste dock återkomma till det jag nämnde i mitt anförande: Samarbete bygger på långsiktighet och förtroende och på att redan slutna överenskommelser också får ligga kvar. När ni nu öppnar för att kommuner ska ha ett veto på friskoleområdet och så vidare finns det en viss uppförsbacke för det ni kallar en samarbetsregering.

Det är bra att finansministern talar landsbygd. Det får hon gärna fortsätta med, men då måste jag också återkomma till de mycket oroväckande signaler som den svenska landsbygden har fått av regeringen.

För det första lägger ni ned Landsbygdsdepartementet och ersätter det med en stadsutvecklingsminister. Det tycker vi inte om. För det andra tycker vi inte om att ni inför en världsunik skatt på gödsel och de gröna näringarna så att de svenska bönderna får en egen pålaga som inget av våra konkurrentländer måste hantera. Och för det tredje – det är det vi kanske tycker minst om – föreslår Magdalena Andersson nu en skatt på avstånd. Det är en skatt på landsbygden, en skatt på Norrland. Det kommer vi aldrig att kunna acceptera.

När det gäller eventuella samarbeten på landsbygdsområdet finns det alltså en hel del uppförsbackar för er att hantera innan ni på allvar kan använda begreppet "samarbetsregering".

(Applåder)

Anf. 60 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:
Fru talman! Om vi börjar med Friskolekommittén så var Socialdemokraterna och partierna överens om en rad olika förslag för att skapa lite mer ordning och reda i skolsektorn. Alla dessa förslag avser vi också att genomföra. På en punkt särskrev sig dock Socialdemokraterna och var inte eniga med övriga, och det gällde just kommunernas inflytande. Där var vi alltså tydliga redan i Friskolekommittén. Vi var inte eniga, utan vi var överens om att vi inte var överens.

På den punkten är vi fortfarande inte överens. Alla de punkter där vi var överens kommer vi att hedra och genomföra, men Emil Källström kan inte kräva att vi ska genomföra det som vi inte var överens om. Det är inte riktigt så det fungerar, och det tror jag inte heller att han menar.

Vi kommer naturligtvis att hedra Friskolekommittén. Däremot kommer vi alltså inte att genomföra det som vi redan i Friskolekommittén sade att vi inte skulle genomföra.

Jag hoppas att vi kan fortsätta diskutera de regionala högskolorna. Här driver vi en politik som vi tror står nära Centerpartiet och där ni inte har fått gehör hos de övriga borgerliga partierna.

Anf. 61 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Fru talman! För det första leder begreppet ”regionala högskolor” fel. Vi har ett stort antal nationella lärosäten, och alla – var de än ligger i landet och hur stora de än är – är just nationella.

Vi värnar den högre utbildningen och forskningen i hela landet. Vi är stolta över att ha ökat forskningsanslagen för alla lärosäten i Sverige i två historiskt starka forskningspropositioner, detta trots en djup och hård finanskris. Sverige är det land i Europa som har satsat mest på att bygga ut kunskapssystemen de senaste åren när vi har haft väldigt kärva ekonomiska tider.

Det jag har försökt få fram, dels i vårt replikskifte, dels i talarstolen, är just vad jag tror är det som bygger framtidens resurser. Jag kan aldrig acceptera en politik som slår hårt mot jobbskaparna, eftersom dagens jobbskapare är de som betalar för morgondagens välfärd. Därför kommer Magdalena Andersson nog främst att finna Centerpartiet som en stark opposition till förmån för jobb och företagande och mot åtgärder och politik som går ut över detta.

(Applåder)

Anf. 62 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Fru talman! Jag utgår från att Emil Källström är väldigt glad över att Norrbotniabanan nu ska byggas. Jag har träffat många företagare i Norrbotten och Västerbotten som har efterfrågat den, och det kommer att bli en god möjlighet för dem att fortsätta utveckla ett klimatvänligt arbete och få goda transporter på ett bra sätt.

Centerpartiet är ju känt för att dela med sig av rapporter till andra partier. Jag har tagit med mig en rapport till Centerpartiet och tänkte att ni skulle bli lite glada över den. Men jag frågar först om ni vill ha den.

För alla andra kan jag tala om att rapporten beskriver fördelningspolitiken i den budget som regeringen och Vänsterpartiet presenterar. Här kan man tydligt se att det är de med de lägsta inkomsterna som gynnas. Längst bak kan man se hur det var när ni satt i regeringen – då kan man se hur de

med de högsta inkomsterna gynnades mycket tydligt. Jag vill ge Emil Källström den här rapporten så att han kan bli lite glad.

Centerpartiet är ett parti som har krävt lägre ingångslöner på hela arbetsmarknaden. Ni har sagt att 20–25 procent lägre ingångslön skulle kunna vara rimligt. En undersköterska skulle då få en lön på ungefär 14 000 kronor i månaden, ja, inte ens det.

Ni har föreslagit att man ska riva upp hela anställningstryggheten och ta bort LAS. Ni har varit med och urholkat arbetslöshetsförsäkringen genom att sänka ersättningsnivåer, höja avgifter och göra det svårare att kvalificera sig till försäkringen. Som lök på laxen har ni infört fas 3, där man ska arbeta utan lön.

Jag har en fråga till Emil Källström: Varifrån har Centerpartiet hämtat den ideologiska tankeramén? Varför är ni så intresserade av att undergräva löntagares rättigheter, löner och trygghet?

Anf. 63 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Fru talman! Till skillnad från andra som valdes in i riksdagen vid det här valet har jag inga större problem med att ta emot en rapport, även om jag redan har läst den.

När det gäller Norrbotniabanan är jag inte lika glad som jag är förvånad över att ni lyckas sälja in en nyhet utan finansiering, utan tidplan och utan någonting som att ”nu börjar vi bygga järnvägen”.

Vi var lite mer ärliga när vi presenterade Sverigebygget i Almedalen i somras, för då sade vi att nu utser vi förhandlingspersoner som ska se över utbyggnaden av järnväg i norra Sverige. Vi var ärliga med att nu börjar vi göra grundarbetet. Ni säljer in det som om Jonas Sjöstedt har varit uppe och tagit första spadtaget när det i själva verket inte finns någonting – inga pengar, ingen plan, ingenting.

Jag har skrivit motioner om Norrbotniabanan och kommer att fortsätta göra det. Men jag tror också att när det gäller ekonomisk politik och så pass stora utgifter som infrastruktur krävs det en viss seriositet.

Så kommer Ulla Andersson återigen dragande med det här med lägre ingångslöner. Det har vi pratat om förut, och jag får väl säga det igen: Det Ulla Andersson hänvisar till är egentligen de avtal som ett antal fackföreningar har slutit på arbetsmarknaden. Det har lite olika namn, men det innebär alltså att man kombinerar jobb och utbildning på arbetsplatsen. Man får lön för den tid man jobbar, men man får inte lön på samma sätt för den tid man har utbildning. Därmed blir också lönekostnaden för arbetsgivaren eller för den som på något annat sätt tillhandahåller platsen lite lägre, ibland precis de siffror Ulla Andersson refererar till.

Jag har inga problem med att arbetsmarknadens parter tar hand om detta. Att kombinera jobb och utbildning ser jag som ett bra sätt att komma in på arbetsmarknaden. Ulla Andersson verkar inte tycka det, men det får hon ta med fackföreningarna som har slutit avtalen.

Jag kan återkomma när det gäller varifrån vi har fått inspiration till hur vi vill ha en mer modern och välfungerande arbetsmarknad.

(Applåder)

Anf. 64 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Fru talman! Sverigebygget är ett tomt skal utan innehåll, precis som de lador ni har lämnat efter er på Finansdepartementet. Jag funderar lite på

Prot. 2014/15:13

23 oktober

*Debatt med
anledning av
budgetpropositionens
avlämnande*

om man kanske skulle införa ett skatteavdrag för besök hos optiker så att ni verkligen ser vad ni har ställt till med när ni tittar på budgetsiffrorna. Det kanske skulle hjälpa er.

Det är så här, Emil Källström, att er arbetsmarknadspolitiska talesperson var ute och krävde lägre ingångslöner på hela arbetsmarknaden. Det var inte tal om att någon del skulle vara i form av utbildning, utan det ni eftersträvade var väldigt tydligt sänkta ingångslöner rakt av. Folkpartiet var ute innan dess och krävde sänkta ingångslöner i hela kommun- och landstingssektorn, och Anders Borg har skällt på alla kommunpolitiker för att den där undersköterskan hade alldeles för hög lön.

Visst är det här en väldigt tydlig ideologisk skillnad. Vi kämpar för bättre rättigheter för löntagarna, en ökad trygghet och trygga anställningar. Ni kämpar för att avskaffa detta.

(Applåder)

Anf. 65 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Fru talman! Enda gången Ulla Andersson talar om skattesänkningar är när hon ironiserar. Där skiljer vi oss ganska rejält.

Centerpartiet ser behov av att modernisera den svenska arbetsmarknaden – det gör vi absolut. Var får vi dessa idéer? Ja, har Ulla Andersson hört talas om OECD? Har hon hört talas om andra internationella bedömare som säger att den svenska arbetsmarknaden skulle må bra av ett antal reformer för att fler ska få in en fot och för att minska den insider- och outsiderproblematik som svensk arbetsmarknad har?

Ett led i detta är de avtal som redan nu finns på plats, där man på arbetsplatsen kan kombinera jobb och utbildning. Det innebär att det blir en lite lägre lönekostnad initialt, men det innebär också att väldigt många får en chans. Det här är avtal som har slutits på arbetsmarknaden med fackförbund efter fackförbund som en av avtalsparterna.

Jag undrar: Vad har Ulla Andersson emot detta? Det är givetvis en retorisk fråga. Men det här är alltså någonting som växer fram på arbetsmarknaden. Jag tycker att det är bra. Du tycker att det är dåligt. Det får du ta med facken.

(Applåder)

Anf. 66 ULLA ANDERSSON (V):

Fru talman! Ekonomisk politik handlar om vad vi vill med det här samhället, hur vi vill att det ska organiseras och utvecklas. Det handlar om dig och mig och hur vi ska leva våra liv tillsammans. Politik gör skillnad.

Efter åtta år av högerpolitik är det dags för en ny riktning. Det är dags att bygga ett land med värme och med ett gott hjärta, ett modernt land som vi ständigt kommer att utveckla framåt.

Den här budgeten är en ny riktning, och det är en budget som vi står bakom. I våra förhandlingar med regeringen har Vänsterpartiet haft två centrala ingångar. Vi vill ha ökade resurser till en välfärd att lita på. Och vi vill se till att inkomstskillnaderna mellan könen minskar. Det är två tydliga feministiska ingångar. Vi har också sagt att reformerna ska göra skillnad här och nu i människors vardag. Vi tycker att vi har lyckats med det.

Äldreomsorgens utbyggnad är central för hela samhällets utveckling och för oss kvinnor. Det ska gå att lita på att den finns där när kroppen blir gammal och inte riktigt orkar längre. Och de som jobbar i verksamheten

ska ha bra arbetsvillkor, och de ska veta att deras jobb uppskattas och är viktigt.

Den satsning på äldreomsorgen vi nu har fått igenom innebär att ca 5 000 fler undersköterskor kan anställas. Det kommer att göra skillnad, så att mormor får den omsorg hon behöver och de anställdas arbetsvillkor förbättras. Det blir mindre stress, och man kommer bort från delade turer.

De anställda är den viktigaste resursen för kvaliteten i äldreomsorgen. Med den här satsningen förbättras också kvinnors livsvillkor överlag, eftersom det är vi som får rycka in när omsorgen inte räcker till. Välfärdens funktionssätt är avgörande för kvinnors inkomster och villkor i stort.

Att vara ensamstående förälder är oftast svårt ekonomiskt. De allra flesta, nästan nio av tio, av dem som får underhållsstöd är ensamstående mammor. Och ca 200 000 barn berörs.

Att leva under tuffa ekonomiska förhållanden är tärande. Många är de föräldrar som går omkring med en klump i magen och med en ständig oro för hur de ska klara av det hela. De gör allt vad de kan för barnen, som alltid kommer i första rummet. Sig själva sätter de på undantag. Att leva så månad efter månad, år efter år, är tärande. Nästan var fjärde ensamstående förälder tvingas söka försörjningsstöd. Så kan vi inte ha det.

På 20 år har försörjningsstödet höjts med 100 kronor – och det var för tio år sedan. Nu höjer vi det med ca 300 kronor per månad och barn. Det är en höjning på över 20 procent. Det kommer att underlätta vardagen och ekonomin för väldigt många. I stället för att debattera barnfattigdomen gör vi något åt den.

Fru talman! Vi vet att klass påverkar hälsan. Barn som växer upp i ekonomiskt utsatta familjer har oftare sämre hälsa. Bland annat därför är ekonomisk jämlikhet centralt. Vi vill inte att barns tillgång till medicin avgörs av föräldrarnas ekonomiska situation. Därför har vi drivit frågan om gratis medicin för alla barn. Det ska inte vara så att man som förälder tvingas välja mellan astmamedicin och vinteroverall. Nu slipper man det. Alla barn ska ha rätt till medicin.

Vi har fått höra talas om barnmorskor som slår larm för att de inte kan garantera patientsäkerheten för den födande kvinnan och hennes barn. Vi har hört om stressande arbetsvillkor, om förlossningsskador som uppstår på grund av underbemanning och om kvinnor som tvingas vända i dörrarna när de åkt in till förlossningen för att föda.

Vi vill ha en välfärd att lita på. Därför kommer det nu extrapengar i budgeten till förlossningsvården, så att födande kvinnor ska kunna känna sig trygga när det är dags att sätta underbarnet till världen.

Kvinnojournerna är oerhört centrala. I den här budgeten garanteras deras verksamhet långsiktigt. De får höjda anslag för sin viktiga verksamhet.

Bostadstillägget för pensionärer höjs, vilket framför allt gynnar pensionärer med låga inkomster, oftast kvinnor. Även sjuk- och aktivitetsersättningen höjs. Det är inte tillräckligt, men den procentsats som har varit sedan 2003 höjs äntligen. Socialbidragsnormen för barn höjs med 140 kronor per barn och månad.

För pensionärer med låga inkomster tas den orättvisa skatteflyktan bort helt. Det handlar om pensionärer med så låga pensioner som upp till 10 000 kronor i månaden. En stor majoritet av den gruppen är kvinnor som har arbetat och slitit hårt i hela sitt liv och som den förra regeringen – och även Sverigedemokraterna – ansåg att man behövde straffbeskatta. Nu tar vi

bort den straffskatten och förbättrar deras ekonomi. Och vi tar bort den kränkning som den skatten innebar för pensionärerna. Den ekonomiska politiken ska vara värdig.

Bilden är tydlig. Det här är en ekonomisk politik som gör skillnad i människors vardag, framför allt för dem med lägst inkomster, framför allt för oss kvinnor. Det här är reformer som utjämnar inkomstskillnaderna mellan könen. Och det är reformer som förbättrar kvaliteten i välfärden, så att vi får en välfärd att lita på.

Det gör skillnad om man väljer att samarbeta vänsterut, jämfört med högerut. När Vänsterpartiet är med och gör budget är det framför allt vi kvinnor som blir vinnare. Men det gäller över huvud taget personer med låga inkomster. Det är deras plånböcker som behöver bli tjockare och inte vd:ns eller riskkapitalistens.

I stället för att debattera barnfattigdom gör vi något åt den.

Fru talman! För att finansiera välfärden behöver skatteintäkterna öka. Jag tror att de allra flesta är beredda att bidra mer genom att betala högre skatt bara de vet att pengarna går till just det de är avsedda för. Det handlar om en bättre välfärd och att människor i en svår ekonomisk situation ska kunna få det bättre ekonomiskt för att öka tryggheten i samhället.

De reformer vi och regeringen föreslår är finansierade krona för krona. Högern anser nog att finansieringen är rätt jobbig eftersom den framför allt består av skatt på högre inkomster. Det är framför allt män som har varit väldigt gynnade under den borgerliga regeringstiden.

Jobbskatteavdraget börjar rullas tillbaka för dem som tjänar 50 000 kronor eller mer. Skiktgränserna räknas inte upp i samma omfattning som tidigare. Och avdragsrätten när det gäller RUT halveras. Vi inför en bankskatt, och pengarna används för investeringar som ska ge jobb, utbildning och praktisk erfarenhet för unga, inte minst.

De reformer Vänsterpartiet har drivit och fått igenom skulle aldrig ha blivit möjliga med ett samarbete högerut. Vi vet nog alla att högern inte är speciellt intresserad av vare sig utjämnande av inkomstskillnaderna eller att prioritera resurser till välfärden.

Efter åtta år av högerstyre har Sverige förändrats. Det har lönat sig att redan vara rik. Att vara kvinna har varit kostsamt. Människor har bemötts utifrån hur lönsamma de ansetts vara. Och skattesänkningar och privatiseringar har alltid varit lösningar, oavsett vad det handlat om och vilka konsekvenser det har fått. Otryggheten har ökat och spritt sig likt ett aldrig sinande duggregn.

Nu tas en väg bort från stupstock, fas 3 och en a-kassa som har urholkats så kraftigt att endast en av tio har fått ut 80 procent – och det är allt färre arbetslösa som omfattas av försäkringen. Nu höjs taket och golvet. Det är en väg bort från en tid då arbetslöshet ansågs vara den enskildes eget fel och från en press nedåt på löner. Det är en väg bort från en tid då politiker bestämde hur länge du fick vara sjuk.

Vi tycker inte att människor ska klämmas åt utan ses som en resurs och en tillgång för samhället. De ska kunna känna trygghet när oturen är framme och jobbet ryker eller sjukdom slår till. Trygghet och frihet ska prägla den ekonomiska politiken.

För att kunna få en välfärd att lita på måste vi också bort från en politik där vinstjakten i välfärden har fått härja fritt. Vinst som incitament ska inte tillåtas styra i välfärden. Pengarna ska gå till den verksamhet de är avsedda

för, och eventuella överskott ska i huvudsak återinvesteras. Det är en politik som de allra flesta medborgare står bakom. De är trötta på att de skattepengar de betalar går till privata vinster i stället för barnens utbildning eller mormors omsorg. De vill inte se att barn väljs bort av skolor för att de inte är tillräckligt lönsamma eller att barn serveras vatten och knäckebröd för att ägaren, folkpartisten, ska göra större vinst.

De vill inte att pengarna ska gå till Attendos vd Borelius, Reinfeldts gamle rådgivare, utan till Agda, 87. Inte heller borgerliga väljare vill det.

Nu ska vi försöka se till att pengarna går till det de är avsedda för. Det är vad den överenskommelse innebär som regeringen och Vänsterpartiet har ingått. Vi anser att den överenskommelsen är en seger för välfärden och för oss alla som är beroende av den, inte minst vi kvinnor. Pengarna ska gå till det de är avsedda för, inte till privata vinster.

Fru talman! Den här budgeten byter inriktning på politiken. Vänsterpartiet gör skillnad, och väldigt många människor kommer att märka det i sin vardag, i sin plånbok, i ökad trygghet och frihet. Inkomstskillnaderna mellan könen minskar äntligen, och resurserna till en välfärd att lita på ökar. Det känns väldigt fint.

(Applåder)

Anf. 67 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Fru talman! Det har talats en del om samarbete och samarbetsregering tidigare under eftermiddagen, inte minst från finansministern själv. Jag tycker att det tydligt framgår nu när det har gått några timmar i debatten och när Ulla Andersson har lagt ut texten lite grann hur samarbetet i regeringen går till. I ladan – vad som än finns i den och hur fullt det än är – väntar Ulla Andersson när Magdalena Andersson tittar in. Det är Ulla Andersson som bestämmer hur det ska bli, och så har det också blivit.

Magdalena Andersson har under valrörelsen varit trygg mot familjer som undrar hur det ska gå med rätten att välja skola. Men när hon kommer in i ladan står Ulla Andersson där och säger stopp.

I valrörelsen har Magdalena Andersson och många andra diskuterat RUT och ROT. Vi vet att det i RUT-sektorn finns kvinnliga företagare. Vi vet att det växer fram vita jobb där det förut har varit svarta. Man har diskuterat om det ska rivas upp. Nu ska det inte bara halveras utan dessutom försämras på RUT-sidan, där många kvinnor arbetar, medan ROT-avdraget, som berör sektorer där många män arbetar, tydligen ska lämnas oförändrat.

Magdalena Andersson har gått och lovat att vanligt folk som jobbar inte ska behöva vara oroliga för att behöva betala högre skatt, men inne i ladan väntar nu Ulla Andersson med sina skattebesked. Senast i morse sade hon: Nu är det dags att börja rulla tillbaka jobbskatteavdraget! Jobbskatteavdraget har gett inte minst kvinnor med måttliga inkomster utrymme att till exempel ordna ny vinteroverall åt sina barn.

Vad blir nästa krav i nästa budgetförhandling från Ulla Andersson? Kan hon inte avslöja det redan här och nu? Och hur mycket ska till exempel kvinnor behöva betala? Ska vi få tillbaka ett Sverige där det kostar en hel månadslön i skatt att betala för Ulla Anderssons krav?

Prot. 2014/15:13
23 oktober

*Debatt med
anledning av
budgetpropositionens
avlämnande*

Anf. 68 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Fru talman! Jag tycker att det är intressant att högern är så upprörd över att man har fått en fördelningspolitik som är precis tvärtom mot vad ni har stått för. Människor med de lägsta inkomsterna kommer äntligen att få en bättre ekonomisk trygghet, och de med högre inkomster kommer att få avstå en del av de skattesänkningar som de har fått under era år. Ni har ju framför allt gynnat män med höga inkomster.

Jag ser också en väldigt tydlig skillnad. Du talar om vanliga människor, säger du, Anna Kinberg Batra. Jag tycker inte att det är vanligt att man tjänar 50 000 kronor i månaden. Det är väldigt få som gör det, och de får nu avstå en del av sina skattesänkningar för att vi ska få resurser till en välfärd som behöver mer. Under er tid har antalet anställda i välfärden urholkats. Så ser det faktiskt ut. Tittar vi på hur det ser ut i förskolegrupper, fritidsgrupper, på äldreboenden eller på våra sjukhus ser vi det mycket tydligt.

Vi kan också titta på statistiken över sjukfrånvaron. Då ser vi att det är vi kvinnor som betalar detta. Det är återigen vi som blir sjukskrivna, för vi har stressat så mycket, och arbetsvillkoren har blivit så tuffa. Är det då inte rimligt att man lägger mer pengar på välfärden – en välfärd som vi alla är beroende av och måste kunna lita på?

Jag tycker det, och det har funnits ett gemensamt intresse från oss och regeringen av att få detta till stånd. Det är väl känt att vi tycker att vi skulle kunna öka inkomsterna ytterligare, för vi ser stora behov.

Vi är mycket nöjda när vi nu har fått bra reformer på plats, fler anställda i äldreomsorgen, mer pengar till sjuk- och förlossningsvård och ett höjt underhållsstöd. Socialbidragsnormen för barn höjs, och vi får gratis medicin för barn. Det är något att vara glad över en dag som denna.

Anf. 69 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Fru talman! Det som var så viktigt med de första stegen i jobbskatteavdragen var just att man började längst ned på inkomstskalan, så att de som har låga och måttliga inkomster faktiskt fick del av att svensk ekonomi gick bra och har kunnat bidra till det. Det är när fler har gått till jobbet och ekonomin har kunnat växa som vi har kunnat öka de reala resurserna till välfärden med i storleksordningen 40–70 miljarder, beroende på hur man justerar för inflation.

Det är detta som har gjort att vi nu har fler som jobbar i den offentligt finansierade välfärden. Vi har fått i storleksordningen 200 fler vårdcenter. Vi har kunnat förbättra tillgängligheten, och vi har kunnat satsa på just sådant som vi behöver våra gemensamma resurser till.

Det jag kommer att fortsätta att försöka förklara för Ulla Andersson är att detta kräver tillväxt. Det kräver jobb och tillväxt. Med er jobbfientliga politik riskerar detta att urholkas. Vi får väl se nästa år hur mycket mer detta ska urholkas.

Anf. 70 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Fru talman! Då kan jag glädja Anna Kinberg Batra med att den här politiken ger jobb. Tittar man på forskning och i verkligheten kan vi se att offentliga investeringar är dubbelt så effektivt som skattesänkningar när

det gäller att skapa jobb. Hade er politik haft effekt – om nu skattesänkningar vore lösningen på allt – skulle vi väl ha haft full sysselsättning i dag?

Jag skulle vilja säga att det viktiga med jobbskatteavdraget för er var att peka ut människor som närande och tärande i skattesystemet. Människor som har oturen att förlora jobbet eller att bli sjuka ska straffbeskattas. De ska känna att de inte är med och bidrar till det här samhället. Detsamma gäller pensionärer. Det var detta som var själva syftet med jobbskatteavdraget.

Ett syfte var också att hålla en press nedåt på lönerna. Det vet du och jag, som vet en hel del om ideologi. Det är detta som är kärnan i er politik. Ni har slagit hårt mot dem som har förlorat jobbet eller blivit sjuka, och det vill vi ändra på, för vi vill ha trygghet och frihet. Vi vill ha en politik för att öka antalet sysselsatta och få fler människor att kunna delta i arbetslivet. Det är centralt.

Anf. 71 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Fru talman! Först och främst skulle jag vilja säga grattis till Ulla Andersson. Vänsterpartisterna blev ju uppenbart besvikna över att inte få en plats i den nya regeringen, men sett till de senaste veckornas förhandlingar måste de ändå vara väldigt nöjda.

Den nya vänsterregeringen har i fråga efter fråga redovisat kompromisser som alla talar sitt tydliga språk. Jonas Sjöstedt är den mest framgångsrika finansminister Sverige aldrig haft.

Tyvärr finns det inte så många andra att säga grattis till, givet de förslag som ni nu har fått igenom i era förhandlingar med regeringen. Ert vinststopp i välfärden ser ni säkert som en medalj för Ulla Andersson att hänga om halsen, men verkligheten är att det kommer att få effekter för enskilda individer och för vår välfärd i stort. Det kommer att slå igen dörren för alla de människor som i dag får bestämma själva vem eller vilka de vill ska ge dem vård, vilka som ska få ansvaret för deras barns skolgång eller ta hand om dem på ålderns höst.

Det kommer att rycka undan mattan för alla de företag – de allra flesta små, som är startade, drivna och utvecklade av kvinnor – som varje dag utvecklar och stärker vår välfärd i hela landet. I värsta fall kommer det att tvinga små, privata vårdcentraler i Norrlands inland att slå igen och göra så att folk behöver ta sig flera mil längre om olyckan är framme.

Det kommer att ta bort valfriheten för mormor och morfar att själva välja vilka som ska hjälpa dem i hemmet.

För oss i Centerpartiet är det här en fråga om att dels stärka kvaliteten och valfriheten i välfärden, dels stimulera företagandet. Jag har ett par raka frågor till Vänsterpartiet och Ulla Andersson: Vill ni öka eller minska det kvinnliga företagandet i Sverige? Vill ni ha fler eller färre kvinnliga vd:ar och styrelseordförande?

Anf. 72 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Fru talman! Jag tycker frågorna i sig känns märkliga – kvinnliga företagare. Brukar Emil Källström också tala om manliga företagare?

(EMIL KÄLLSTRÖM (C): Det händer.)

Okej. Det är en rätt märklig ingång i en debatt. För mig är företagare företagare, och många av dem gör ett gott arbete och ska ha kredd för det. Jag har själv varit företagare. Jag är uppväxt i en småföretagarfamilj. Jag vet precis vad det innebär.

Vi har försökt att göra något med den vinstöverenskommelse som Emil Källström är så orolig för. Centerpartiets väljare tycker att det är rätt rimligt. Alla borgerliga partier har en majoritet emot sig i frågan om synen på vinster i välfärden. En majoritet av era väljare, en majoritet av svenska folket, tycker att pengarna ska gå till just den verksamhet pengarna är avsedda för. Det är vad vi ska se till. Det kan inte vara rimligt att det är tre gånger högre avkastning i den skattefinansierade äldreomsorgen än vad det är i finanssektorn. Det kan väl inte heller en centerpartist tycka är rimligt?

Människor kommer att få valfrihet även i framtiden. De kommer att kunna välja vårdcentral. Det som inte kommer att vara möjligt, om vi får igenom en sådan proposition, är att företagen ska få fri dragningsrätt på skattepengarna.

Men vi ska skapa bättre förutsättningar för mindre aktörer i välfärden, de som är där för verksamhetens egen skull. Det är de som slås ut i dag av riskkapitalisterna. Det framgår tydligt i all statistik. Det är riskkapitalisterna som dominerar, och de har över 50 procent av äldreomsorgen. Det är Henrik Borelius som styr där. Det är inga kvinnor som är drivande i riskkapitalbolagen. Om det vore så tycker jag ändå att pengarna ska gå till just den verksamhet de är avsedda för och inte ned i privata fickor.

Anf. 73 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Fru talman! Det var lite oväntat att bevekelsegrunden för Vänsterpartiets politik alltså är att främja Centerpartiets väljare. Det får ni gärna fortsätta med på andra politikområden.

Det finns en anledning till att jag talar just om kvinnliga företagare. Det är för att vi har för få kvinnliga företagare. Om kvinnor hade startat och drivit företag i lika hög utsträckning som män hade vi haft fler företag, fler jobb, en bättre arbetsmarknad och ett bättre Sverige. Därför är det viktigt att prata om kvinnors företagande, att fortsätta att hitta sätt att stimulera kvinnors företagande så att det blir jämställt och att fler jobb skapas.

Jag tror att jag och Ulla Andersson har en sak gemensamt. Vi vill gärna ha större skatteintäkter i Sverige. Vi har dock diametralt olika sätt att se på detta. Medan Ulla Andersson vill klämma åt företagaren, höja skatten och helt enkelt maximera skatteuttaget från dagens skattebas vill jag bredda basen. Med en klok politik, med vissa skattesänkningar, kan vi få fler att anställa och jobben att växa till. Då blir det mer skatteintäkter i dag såväl som i morgon.

Min politik gör alla till vinnare eftersom den bygger på utveckling och tillväxt.

Anf. 74 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Fru talman! Med Emil Källströms politik går mycket pengar till det de inte är avsedda för. De privata vinsterna motsvarade 9 miljarder kronor 2011. Det är löner för ungefär 20 000 undersköterskor. Vore det inte bättre om vi hade 20 000 fler människor i jobb och på så sätt också kunde förbättra kvaliteten i välfärden?

Om vi tittar på statistik och historien i Sverige och i andra länder framgår där att när investeringsnivåerna sjunker i ekonomin ökar arbetslösheten. Det är därför det är så viktigt att öka investeringsnivåerna i ekonomin så att fler människor kan komma i arbete. Då är offentliga investeringar ett bra och viktigt verktyg. Förutom att det skapar många jobb och förbättrar livssituationen för många människor är det investeringar vi behöver göra. Kolla hur det ser ut på järnvägen, i äldreomsorgen och hur många människor som ligger i sjukhuskorridorerna. Investeringarna behövs. Inte minst: Hur många bostäder behöver vi inte bygga framöver för att få bort bostadsbristen?

Anf. 75 ERIK ULLENHAG (FP) replik:

Fru talman! Även jag vill gratulera Ulla Andersson. Vi kan konstatera när vi läser statsbudgeten att Miljöpartiet fick visitkortet men att Vänsterpartiet fick det politiska innehållet. På punkt efter punkt har ni varit otroligt skickliga förhandlare.

Vi ser högre skatter på arbete. Vi ser hur höga marginalskatter har blivit världens högsta marginalskatter. Vi ser hur valfriheten kommer att minska. Vi ser att ni i ert synsätt är emot företagande, vilket kommer att göra att kvinnors företagande kommer att drabbas av den minskade valfriheten. Vi ser halverad avdragsrätt för hushållsnära tjänster. Ja, vi ser stora delar av Vänsterpartiets partiprogram, och det vill jag gratulera Ulla Andersson till.

Däremot är det bekymmersamt för Sverige. Det finns en anledning till att ni har varit ensamma om den här politiken tidigare. Det beror på att det Ulla Andersson värnar om, det vill säga välfärden, bygger på att människor jobbar och betalar skatt. Med dessa kraftiga skatthöjningar på jobb och företagande blir det färre som jobbar och betalar skatt. Då hamnar vi i en situation där även välfärden hotas.

Jag och Ulla Andersson har helt olika sätt att se på rättvisa. Jag blir inte upprörd över att människor blir rika. Jag blir upprörd över att människor saknar möjligheter. Jag blir inte upprörd över att Ingvar Kamprad tjänar pengar på att han hittar på idén att skruva isär möbler och sedan sälja möblerna. Jag tror på att det ska vara en drivkraft i samhället att man kan tjäna pengar på risktagande, utbildning och flit.

Men jag blir upprörd över den som inte har ett jobb att gå till, och jag blir upprörd över hål i välfärden. Mitt svar på de hålen i välfärden handlar om att ha en skattepolitik och en idé för hur jobben ska växa till.

När man jagar de riktigt höga skatterna, som Ulla Andersson gör, då får man konstiga och krångliga skattesystem. Ni har visserligen lyckats med att se till att Sverige kommer att få världens högsta marginalskatter, men det Ulla Andersson också har lyckats med i denna budget är att få igenom en teknik som gör att läkaren som tar ett jourpass får betala mer i skatt än bankdirektören som får en bonus. Det blir effekten. Marginalskatterna är högre för läkaren än för bankdirektören. Även med Ulla Anderssons sätt att se på rättvisa, var ligger rättvisan i att bankdirektörens bonus beskattas mindre än läkarens jourpass?

Anf. 76 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Fru talman! Om man tittar på olika undersökningar som har gjorts bland väljarna kan man se att förtroendet för Vänsterpartiet i olika politiska frågor är stort. Vänsterpartiet är tredje bästa parti i många frågor, till

och med andra bästa parti ibland. Om man tittar på den ekonomiska politiken åtnjuter vi ungefär fyra gånger högre förtroende än vad Folkpartiet gör. Det kan bero på lite olika saker. Framför allt kan det bero på att vi har städat efter er förr. Vi sanerade statsfinanserna efter er på 90-talet. Det var kämpigt och jobbigt, framför allt för de människor som drabbades av den politiken.

Men detta kan också bero på att vi tycker att skattepengar ska gå till just det de är avsedda för. Vi tycker att det är viktigt. Vi tycker att det är viktigt att använda en effektiv ekonomisk politik, det vill säga att använda pengarna så att människor faktiskt kommer i arbete, inte att betala för tre jobb och sedan få ett. Om man betalar för tre jobb ska man också ha tre jobb. Men det har inte ni tyckt. Ni har låtit skattepengarna rinna som sand mellan fingrarna. Ni har inte varit rädda om pengarna. Det är kanske därför som finansministern ofta påtalar att ladorna är tomma. Det beklagar jag. De resurserna hade behövts i välfärden. Vi kan ju se hur det ser ut.

Into nog med detta. När vi tittar på hur inkomstskillnaderna ökade under er regeringstid gör det mycket ont i hjärtat. 1 800 kronor i månaden har inkomstskillnaderna ökat med mellan könen. Är Erik Ullenhag nöjd med det? Jag skulle skämmas om jag var feminist.

Anf. 77 ERIK ULLENHAG (FP) replik:

Fru talman! Jag är otroligt nöjd med att Sverige är ett land där fler och fler har ett arbete att gå till. Över 50 procent av kvinnorna i den svenska befolkningen har ett heltidsjobb att gå till. När man får en lön och kan betala räkningarna själv får man makten över sin vardag. Det viktigaste i fråga om jämställdhet, Ulla Andersson, är att fundera över hur fler kvinnor kan få ett arbete att gå till. Nu står ni bakom en politik som gör att färre kvinnor kommer att ha ett arbete att gå till. Ni blir ännu argare så fort kvinnliga företagare gör vinster i välfärdssektorn.

Jag noterade att Ulla Andersson hade med sig ett färdigskrivet och genomtänkt replikskifte. Men nu är det jag som tar replik på dig, Ulla Andersson, och jag prövar därför frågan en gång till. I jakten på att se till att ha världens högsta marginalskatter skapar ni nu ett skattesystem där tandläkaren, eller optikern som jobbar extra, kommer att ha högre marginalskatt än bankdirektören som får bonus. Det är effekten av vad ni gör. Effekten blir sådan därför att ni trasslar till skattesystemet när ni jagar de riktigt höga skattenivåerna. Jag testar frågan en gång till: Var, Ulla Andersson, ligger rättvisan i att bankdirektören får lägre skatt på sin bonus än vad läkaren får på sitt jourpass?

Anf. 78 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Fru talman! De med högst inkomster kommer att betala mest skatt även i framtiden efter förändringen av skiktgränserna. Det tycker vi är rimligt. Vi tycker att de med högre inkomster behöver betala mer i skatt. Vi vill ha en progressivare skattepolitik, och så kommer det att vara med den här budgeten.

Är det någon som har skapat krångliga skatteregler är det väl ni. Och är det någon som har skapat kränkande skatteregler är det väl ni. Det är ni som har straffbeskattat människor som är arbetslösa och sjuka, föräldralösa och pensionärer. Jag tycker att det är en direkt kränkande skattepolitik.

Sedan var det frågan om företagande. Jag tycker inte heller att man ska privatisera polisen eller kriminalvården bara för att vi ska få fler män som företagare. Jag tycker att pengar som är avsedda för en verksamhet ska gå just till det som de är avsedda för. Då får vi också fler anställda. Det behövs, för det är just det som kännetecknar en god kvalitet i till exempel äldreomsorgen.

Anf. 79 JAKOB FORSSMED (KD) replik:

Fru talman! Först lite hyfs i debatten, Ulla Andersson: I stort sett hela ökningen av inkomstskillnaderna de senaste 20 åren kom före 2006, när ni var med och styrde Sverige tillsammans med Socialdemokraterna. Skillnaden i disponibel inkomst har i stort sett legat still sedan 2006, konstaterar Finanspolitiska rådet.

I övrigt vill jag sälla mig till gratulanterna. Detta är verkligen en budget riktad mot valfrihet, mot jobb, mot kvinnors företagande och mot mångfald. Den är för enfald och för tvång. Alla de bidrag som företag inom äldreomsorg och vård gör ska nu bort. Tandläkarföretag och assistansföretag får vara kvar. Men dit kanske man bara inte har hunnit.

Det har skapats utvecklingskraft och nya metoder, men alla de äldre som har blivit mer nöjda med sin hemtjänst med en privat utförare kastas in i osäkerhet om vad som kommer att gälla framöver. Valfriheten ska strypas i alla led.

Detta är Vänsterns skäl, och det är naturligt att man är nöjd med att man har fått igenom den här politiken.

Men jag vill fråga varför Vänsterpartiet vill ha tillbaka vårddköerna och avskaffa kömiljarden, som har kraftigt kortat vårddköerna i Sverige. Varför görs det ingen storsatsning mot demens? Det fanns ett färdigt förslag omkring detta som låg och väntade i Regeringskansliet. Varför görs det ingen kompetenssatsning på äldreomsorgens personal och chefer och ingen satsning på bättre måltider? Och varför ska de äldsta fortfarande vara kvar i ovisshet om de ska få flytta till ett äldreboende eller inte? Det fanns ett färdigt förslag som skulle råda bot på detta.

Det går inte att bara tala om resurser. Resurser är bra, men för det första ska resurserna skapas med nya jobb och tillväxt. Då duger inte en jobbfientlig budget. För det andra ska inte nytt vin hållas i gamla läglar. Nya idéer och utveckling för att göra livet lättare för människor är också viktiga. Det är viktigt med nya idéer och utveckling och att ta fram nya förslag.

Var finns jobben i växande företag som skapar resurserna, och var finns idéerna, Ulla Andersson?

Anf. 80 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Fru talman! Jag ska hälsa Jakob Forssmed välkommen till finansutskottet och den ekonomiska debatten. Jag ska hälsa även Erik Ullenhag välkommen, vilket jag glömde. Jag ber om ursäkt för det.

Jag tycker att det är rätt märkligt att Kristdemokraterna är så upprörda över att det blir fler anställda i äldreomsorgen. Jag trodde att det var en fråga som låg er varmt om hjärtat. Här lägger vi nu resurser för att vi ska kunna anställa mer än 5 000 fler undersköterskor. Våldigt många äldre och väldigt många anställda som har hört av sig till mig säger att det här är kanon, att det är precis det här som behövs.

Vi tycker att det är en väldigt bra reform. Jag förstår inte varför ni är upprörda över att det blir fler anställda i sjukvården eller i förlossningsvården. Det behövs ju verkligen.

Jag önskar att vi hade haft fler boendeplatser för äldre. Under er tid har det försvunnit 8 000 boendeplatser. De hade verkligen behövts. Det är väldigt många äldre som skulle behöva flytta hemifrån, och jag tycker att det är viktigt att man ska kunna göra det. Jag tycker också att man ska kunna bo tillsammans när man blir äldre.

Nu måste vi försöka bygga fler boenden så att äldre kan få en tryggare ålderdom, och vi ser till att fler kan anställas. Jag tycker att det är viktigt.

Kristdemokraterna borde också tycka att det är viktigt att de skattepengar som vi jobbar hårt för i vårt dagliga liv och sedan betalar in till staten eller kommunen ska gå till det de är avsedda för. Är inte det rimligt? Jag tycker det.

Du och jag och alla andra betalar skatt för att mormor ska få en bra omsorg, och då vill vi att pengarna ska gå just till mormor och inte till Henrik Borelius, Attendo, Carema eller vilka det nu är som i stället stoppar pengarna i egen ficka.

Jag är ledsen att Kristdemokraterna inte tycker så, men jag vet att deras väljare tycker så. Det kanske kan bidra till att även Kristdemokraterna tittar på förslag som förbättrar möjligheterna att få mer resurser till välfärden.

Anf. 81 JAKOB FORSSMED (KD) replik:

Fru talman! Vi har aldrig någonsin satsat så mycket resurser på äldreomsorg och sjukvård i Sverige som vi gör nu. Det har vi gjort för att vi har kunnat skapa fler jobb – fler jobb också när Sverige har gått igenom den djupaste lågkonjunkturen – vilket har skapat dessa resurser, och för att vi hårt har prioriterat just välfärden. Det har jag inga problem att stå upp för.

Du sade att det har försvunnit äldreboendeplatser. Ni tar ju bort hela äldreboendestödet.

Du har pratat om en satsning på 2 miljarder. Det är inga 2 miljarder. Ni drar ju ned med 1,44 miljarder till äldreomsorgen, och 2 miljarder blir bara en halv miljard. Alla dessa satsningar ni har pratat om försvinner när ni lägger 2 miljarder i den här klumpsumman. Det finns inga 2 miljarder.

Min fråga kvarstår: Var finns jobben och jobbreformerna som ska ge större resurser till välfärden i framtiden? Var finns de nya idéerna som ska göra att vi ytterligare kan utveckla välfärden i framtiden?

Anf. 82 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Fru talman! Jag vet inte om Kristdemokraternas ingång är att jobb i äldreomsorg inte räknas, eller jobb i sjukvård och förlossningsvård. Att se till att rusta järnvägen, rusta bostäder eller utbilda människor så att de kan ta ett arbete – räknas det inte heller till riktiga jobb? Vi vill att företagen ska kunna få kompetent och utbildad arbetskraft. Vi tycker att det är viktiga reformer. Under er tid har företagen inte fått tag i arbetskraft med rätt utbildning. Det är förödande för ekonomin totalt sett.

Under er tid har det blivit 33 000 färre anställda i förhållande till befolkningsutvecklingen än vad det var 2006. Det motsvarar en minskning med nästan 5 procent. Det ser vi. Om du, Jakob Forssmed, hade varit ute på ett äldreboende eller i hemtjänsten alla de dagar som jag har varit där tror jag att du skulle ha sett det mycket tydligt. Jag har mött så många som

har sprungit fort och slitit hårt men ändå inte räckt till. Och jag har mött så många äldre som har sagt: Se till att vi får fler anställda så att de har mer tid att ge oss omsorg!

Anf. 83 ERIK ULLENHAG (FP):

Fru talman! Jag satt i augusti med några unga män i Rinkeby som hade en rätt strulig bakgrund. Ett par av dem hade precis då eller för något år sedan kommit ut från ett fängelsestraff. En kille skulle dagen efter träffa Arbetsförmedlingen och få sin första praktikplats. En annan kille hade sin praktikplats.

En kille berättade för mig hur hans verklighet var när han kom ut från anstalten. Den verkligheten var sådan att han inte hade de vanliga sakerna som vi andra har, som identitetskort, bostad och sådant. Han hade under ett års tid varit bostadslös med sin fyraårige son. Han tittade på mig och sade: Det kanske inte låter så tufft. Jag kände att det lät extremt tufft.

Det positiva i den här berättelsen var att det var den killen som dagen efter skulle iväg och träffa Arbetsförmedlingen för att kunna få en praktikplats.

Det där är jobblinjen. Är det någonting jag är stolt över efter åtta år av alliansstyre är det just det.

Gå tillbaka och fundera på hur Sverige såg ut åtta år tidigare för samma kille som kom ut från en anstalt! Jag kan berätta att Arbetsförmedlingen då stämplade ”ej till arbetsmarknadens förfogande” på den personen, och så gjordes det inga insatser alls.

Visst – statistiken blev lite bättre. När Magdalena Andersson, Göran Persson och de andra styrde Sverige ville man ha ned arbetslösheten, och det lät ju bra. Stämplar man ”ej till arbetsmarknadens förfogande” på en sådan här kille blir siffran lite bättre. Han försvinner i statistiken, och arbetslösheten sjunker. Men han är mycket längre från arbetsmarknaden.

En tid efter det att man skulle attackera arbetslösheten märkte man: Ojoj, det där blev ju inte bra. Sjukskrivningarna hade ökat. Magdalena Andersson, Göran Persson och gänget bestämde då att man skulle minska sjukskrivningarna. Det lyckades man också med, men då ökade man för-tidspensionerna. Människor trycktes längre och längre bort från arbetsmarknaden.

Jag kan hålla med om att det finns mycket att fundera på när det gäller sysselsättningsfasen och när det gäller att se till att hjälpa de människor som har det allra tuffast på svensk arbetsmarknad.

Men när den nya regeringen raljerar över de insatser vi har gjort för dem som har det tuffast, när den nya regeringen raljerar över att det finns människor som står mycket långt från arbetsmarknaden tänker jag på killarna i Rinkeby. Ska vi åter till en politik där dessa killar inte ska ha en chans? Ska jag säga till dem att de inte står till arbetsmarknadens förfogande för att Sverige har en regering som inte ser människan utan bara statistiken?

Jag har under några veckors tid hört en Magdalena Andersson som inte riktigt har lämnat oppositionsrollen utan fortfarande beskriver Sverige som ett land fullt av problem. Vi kommer att fastna i den diskussionen under ganska lång tid framöver, tror jag.

Prot. 2014/15:13
23 oktober

*Debatt med
anledning av
budgetpropositionens
avlämnande*

Visst finns det utmaningar i Sverige. Men nog ska vi vara stolta över att vi i en tid när resten av Europa har tappat jobb har fått 300 000 fler i arbete. Nog ska vi vara stolta över ett land där vi har sagt att vi inte ger upp om människor utan tänker se till att även människor mycket långt från arbetsmarknaden har en chans att komma igen. Nog ska vi vara stolta när vi tittar ut över Europa över vilken fantastisk ekonomisk utveckling vårt land har haft.

Det är fascinerande att lyssna på en regering som går upp i talarstolen och låtsas att omvärlden inte finns. Det är klart att vi har utmaningar, Ulla Andersson. Men titta på våra grannländer. Jämför vår ekonomi med andra länders.

Det gjorde Dagens Industri för någon månad sedan. Det var inte på ledarsidan, utan det var en journalistisk granskning. Rubriken var "Ut-klassning".

Dagens Industri skrev att vi som då satt i regeringen borde prata mer om hur bra det går för svensk ekonomi jämfört med andra länder. Man mätte i sex kategorier. Vi har relativt sett högre tillväxt än de länder vi kan jämföra med. Vi har lägre arbetslöshet än jämförbara länder. Vi har lägst långtidsarbetslöshet i hela Europa. Vi har den högsta sysselsättningsgraden i hela EU. Göran Perssons mål om 80 procent sysselsatta har vi nått.

Också vårt företagsklimat har förbättrats, och apropå det eviga talet om tomma eller fulla lador är vi det enda land i Europa som har fått ned sin statsskuld.

Det var till och med så att Socialdemokraterna för ett par år sedan kritiserade oss för att vi gjorde av med för lite pengar. Vi skulle spendera mer. Apropå lador tror jag att vi ska vara ganska glada för att det inte är socialdemokratiska ekonomiska motioner som har gått igenom i detta land under senare år. Då hade Sverige haft mycket större problem.

Dagens Industri mätte också en sjätte kategori, livskvalitet. Hur är Sverige att leva i? Är det som Ulla Andersson beskriver att detta land glider isär och allt är katastrof? Nej, folk har fått det bättre och relativt sett bättre än i andra länder. Innebär det att samhället är färdigbyggt? Nej, det är klart att det inte är.

Men nu diskuterar vi den budget som denna regering har lagt fram på bordet. Jag är djupt bekymrad över att vi riskerar att falla tillbaka i en politik som kommer att skicka bort människor från arbetsmarknaden.

Jag påpekade att de skattepromemorior som skickades ut fick stark kritik för att de skadar jobben. Detta sade i princip alla remissinstanser. Jag sade att det var en nyhet när Magdalena Andersson sade att det kanske kan påverka jobben när man höjer skatten mycket, och då raljerade ni och sade att det står i finansplanen. Låt mig citera ur finansplanen: "De skatteförslag som lämnas och aviseras i denna proposition kommer att bidra till att sysselsättning och BNP dämpas något. I vilken takt och i vilken utsträckning dessa långsiktiga effekter kommer att realiseras är osäkert och svårt att bedöma."

Det är inte seriöst. Den kritik som har kommit från Ekonomistyrningsverket, Arbetsförmedlingen, Finanspolitiska rådet, Saco och TCO pekar på att ni inte kommer att räkna hem pengarna av skattehöjningarna eftersom folk kommer att jobba mindre.

65-åringen som skulle jobba ett år till kommer att låta bli att jobba och ta ut pension när det blir dyrare att anställa 65-åringen eller så kommer företaget inte att anställa en 65-åring.

När man gör det dyrare att anställa unga människor kommer det att innebära att man tappar jobb.

Gör man en av världens högsta marginalskatter ännu högre kommer läkaren att låta bli att ta jourpasset. Har man ett vänstersinnat synsätt på livet kan man säga att det inte spelar någon roll att hen inte tar jourpasset; hen är ju redan rik. Ja, det kanske hen är, men problemet är att när hen inte tar jourpasset blir det ingen skatteinbetalning på det. Problemet är också att vi har lite färre arbetade timmar i välfärden. I denna mening är budgeten djupt jobbfientlig.

Det finns ett annat problem med budgeten. Jag har hört att statsministern är gammal facklig förhandlare och ska vara otroligt bra på att förhandla, men vi ser de ovissa kompromissernas regering framför oss. Vi har fått en kraftigt ökad osäkerhet om vad som ska hända med Sverige.

Varje dag när vi slår på tv:n kan vi se att Miljöpartiet och Socialdemokraterna antligen är överens. Ena dagen var de överens om kärnkraften och energipolitiken. Alla var glada över att vara överens. Stefan Löfven kom ut och sade att det inte skulle stängas några kärnkraftverk. Sedan kom vice statsministern ut och sade att kärnkraftverk skulle stängas. Ni sitter i regeringen ihop; det är inte på skoj.

En del väntade på vad som skulle hända med Bromma flygplats. Det är samma partier som styr i Stockholms stadshus, och de vill lägga ned Bromma flygplats. Ena delen av regeringen är jätteglad och vill bli av med Bromma flygplats, för den ska man inte ha. Andra delen av regeringen säger att Bromma flygplats nog inte ska stängas.

En väg borde man väl kunna lämna tydliga besked om. Det handlar om Förbifart Stockholm som innebär att vi inte låter trafiken gå genom en stad, vilket är dumt, utan låter den gå runt en stad, vilket är smartare. Men till och med denna väg fick vi olika besked om. Än en gång var man överens, men än en gång var det en oviss kompromiss.

Det fascinerar mig att detta regeringsalternativ kunde gå igenom en valrörelse utan att lämna konkreta besked om vad man ville göra. Jag är i och för sig ännu mer fascinerad över att man när man väl sitter i regering fortsätter på detta spår. Regerandets konst verkar vara att ge ovissa och oklara besked.

Fru talman! Detta är bekymmersamt för ett lands ekonomiska utveckling. När osäkerheten ökar och skatterna höjs tappar folk lite av sin framtidstro. När man tappar lite av sin framtidstro gör man inte de investeringar man annars hade tänkt göra. Det kan handla om vinterjackan eller något större. Man låter bli att handla.

En sak är vi överens om i budgeten, och det är att den svenska tillväxten i hög grad drivs av inhemsk konsumtion, alltså hushållens konsumtion i Sverige. Magdalena Andersson är rätt positiv till att den ska öka, men jag kan se ett stort statsfinansiellt hål här. Magdalena Andersson bygger nämligen sina beräkningar på att alliansregeringens politik fortfarande gäller. Men höjer man skatten för människor konsumerar de mindre. Känner de ökad osäkerhet investerar de lite mindre.

Ulla Andersson var inne på investeringar för en stund sedan. Ja, det behöver investeras i Sverige. Men tar man inte investeringsbesluten för att man inte vet vad som händer med Bromma flygplats eller för att man inte vet hur energiförsörjningen ser ut när man ska stänga ned välfungerande svensk kärnkraft får vi problem.

Skandiabanken har mätt plånboksindex. Vad har hänt med svenskarnas framtidstro sedan regeringen tillträdde? Det har aldrig varit så låga siffror för svenskarnas framtidstro när det gäller plånboksekonomin. Det är ett hot mot hela den statsbudget som ligger på bordet. Tror svenska folket att det inte kan bli bättre i morgon kommer man inte att våga handla och investera.

Detta är tyvärr en budget full av hål.

Anf. 84 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Fru talman! Erik Ullenhag målar upp en mycket ljus bild av Sverige. Här finns låg arbetslöshet och mycket goda statsfinanser. Allt är bra i Sverige. Det måste förvåna Erik Ullenhag oerhört att svenska folket röstade bort den förra regeringen.

I en tidigare replik tog Erik Ullenhag upp biståndet, och det lät som att ni avser att öka biståndsanslaget kraftigt i er budget.

EU har gjort en omräkning av bruttonationalprodukten för alla länder i EU. Det innebär att Sveriges bnp har räknats upp eftersom tyngden på forskning och utveckling är högre i den nya beräkningen. För att kunna upprätthålla biståndsmålet om 1 procent av bni kommer vi att behöva öka vår biståndsbudget med 2 miljarder.

Det är regeringens uppfattning att vi givetvis ska leva upp till det, men vi tar inte hela tvåmiljardersklivet i denna budget utan ökar biståndet utöver den vanliga uppräknningen med 500 miljoner kronor och lägger det särskilt på klimatbistånd.

Som sagt lät det tidigare på Erik Ullenhag som att ni avser att räkna upp biståndet med hela de 2 miljarderna redan i er budgetmotion. Jag är intresserad av att höra om ni kommer att göra detta.

Sedan måste jag bara snabbt fråga: Folkpartiet är ju ett feministiskt parti. Är du, Erik Ullenhag, inte glad över att vårdnadsbidraget nu avskaffas i denna budget?

Anf. 85 ERIK ULLENHAG (FP) replik:

Fru talman! Det är inte allt som är dåligt i denna budget. Allt som denna regering kommer att föreslå är inte dåligt. Jag tycker att det är jättebra att man till exempel, om jag förstått rätt, går fram med en tredje pappamånad.

Jag beklagar djupt att man samtidigt, som jag har förstått det, väljer att avskaffa jämställdhetsbonusen. Jag tror att vi behöver fler verktyg för att se till att både kvinnor och män blir pappor och mammor – båda två. För det grundläggande problemet, om man gör en jämställdhetsanalys av samhället, är att vi är hyggligt jämställda fram till den dag barnen kommer. Men när barnen kommer blir mamman liksom mer mamma än vad pappan blir pappa.

Mamman är i högre grad hemma med barnen, och det blir mamman som tar ut vård av sjukt barn. Det blir mamman som tar huvudansvaret för att skolväskan är packad. Det blir mamman som drabbas av att komma till dagis och få känna att det är hon som har de dubbla rollerna och höra att

vinterjackan inte kom med till dagis. Men när pappan kommer dit och lämnar är det för väldigt många så att det är trevligt att han kommer dit och lämnar men att han ska tänka på att det är lite kallt på vintern när han dyker upp nästa gång. Den dubbla bördan som en hel del småbarnsföräldrar har bygger på detta problem.

Jag beklagar att ni verkar vilja avskaffa jämställdhetsbonusen, för jag tror att vi behöver alla verktyg. Det är heller ingen hemlighet att jag inte tror att vårdnadsbidraget är en jättebra lösning ur jämställdhetssynpunkt. Det har inte haft de effekter som Socialdemokraterna och Vänsterpartiet har hävdade i debatten, utan det har haft ganska begränsade effekter.

Om vi ska vara överens om vad vi pratar om tror jag att det, när det gäller biståndet, är bruttonationalinkomsten och inte bruttonationalprodukten vi räknar annorlunda än tidigare. Min poäng är följande: Vi har haft ett parti som heter Miljöpartiet som år ut och år in har stått i denna kammare och skällt på den tidigare regeringen och sagt att vi gör för lite på biståndssidan. Vi har samtidigt haft en alliansregering som då skulle vara den regering som har gjort för lite på biståndssidan men som år ut och år in har klarat enprocentsmålet för biståndet.

Det jag noterade var att när Miljöpartiet och Socialdemokraterna kom tillbaka till regeringsmakten blev det som vanligt. Då har vi plötsligt en regering som inte klarar enprocentsmålet. Vår regering klarade det under åtta år.

Hur vår budget ser ut kommer vi att återkomma till när vi lägger fram en gemensam alliansbudget i kammaren i höst. Jag hoppas att Magdalena Andersson har lite respekt för att vi har haft ett par timmar på oss att titta på den statsbudget som ligger på riksdagens bord i dag.

Anf. 86 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Fru talman! Ja, ni har haft några få timmar på er att titta på denna budget, men samtidigt är upprevideringen av bni väl känd liksom att den innebär att biståndet kommer att behöva ökas med 2 miljarder. Det kan inte vara någon nyhet.

I ditt tidigare replikskifte med Miljöpartiet, Erik Ullenhag, fick man verkligen intrycket att ni skulle höja biståndet med 2 miljarder, men då får vi återkomma och se. Det kan vara bra att anpassa tonläget i debatten efter det, kan jag tycka.

Det är väldigt roligt att höra Folkpartiets entusiasm över den tredje månad som vi viker åt vardera förälder. Här ser jag stora möjligheter för regeringen och Folkpartiet att samverka om hur vi kan öka föräldrarnas uttag och få ett mer jämlikt uttag av föräldraförsäkringen.

Nu avskaffar vi jämställdhetsbonusen, men jag skulle tycka att det vore väldigt intressant att diskutera med Folkpartiet vilka andra åtgärder som på olika sätt kan stimulera föräldrarna att ta ytterligare steg och göra ett mer jämlikt uttag av föräldraledigheten.

Anf. 87 ERIK ULLENHAG (FP) replik:

Fru talman! Det är ganska intressant att vi är i ett läge där Magdalena Andersson redan i dag börjar säga att det ska bli intressant att se vad som står i alliansbudgeten – detta på en dag då man har presenterat en budget full med saker man inte berättade om för väljarna före valdagen.

Jag hörde aldrig att det ska bli dyrare att anställa äldre människor – jag lyssnade kanske dåligt, men jag hörde aldrig det. Jag hörde aldrig att det ska bli svårare för 65-åringar att fortsätta att ha ett jobb att gå till. Jag hörde aldrig att avdraget för hushållsnära tjänster skulle halveras. Första gången jag hörde att det landade i en halvering var egentligen i dag. Jag hörde aldrig något om en ganska stor del av de skattehöjningar ni föreslog. Jag hörde heller aldrig det där om barnbidraget – det var visst bara ett löfte före valdagen. Ta det lite lugnt, Magdalena Andersson, nu när du har hamnat i regeringsställning och dessutom har presenterat en budget där du bryter mot en rad vallöften.

Jag kan konstatera att i regeringsställning såg Folkpartiet och andra partier i Alliansen till att vi varje år klarade enprocentsmålet i biståndet. Nu har vi en regering som inte klarar enprocentsmålet, som vanligt när Vänstern styr. Det är otroligt ovanligt att vi har haft en socialdemokratisk regering i detta land som har klarat enprocentsmålet i biståndet. Det beklagar jag.

Anf. 88 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik:

Fru talman! Folkpartiet har försökt göra anspråk på integrationspolitiken och göra det till sin fråga, egentligen redan innan den tidigare alliansregeringen kom till makten. År 2004 tog man ett initiativ som faktiskt var ganska hedervärt – man försökte mäta det så kallade utanförskapet. Med parametrar som valdeltagande, sysselsättning och skolresultat började man kvantifiera och mäta. Erik Ullenhag själv blev sedermera integrationsminister.

År 2008 kände man sig tillräckligt bekväm för att göra om processen och släppte då en ny och uppdaterad rapport. Man kallade den *Arvet efter Mona Sahlén*. Poängen var tydligen att det skulle vara just Mona Sahléns fel att det fanns stora integrationsproblem i Sverige. Jag köper inte den förklaringen.

Därefter tog det dessvärre slut. Det var helt enkelt inte lika roligt att fortsätta uppdatera *Utanförskapets karta*. Att släppa en ny rapport med titeln *Arvet efter Erik Ullenhag* kändes tydligen inte lika attraktivt. Lyckligtvis har andra tagit vid när Folkpartiet kastat in handduken. Doktoranden Tino Sanandaji har i samverkan med tankesmedjan Den Nya Välfärden uppdaterat arbetet och kunde tidigare i år visa att det inte blev särskilt mycket bättre med Erik Ullenhag än vad det blev med Mona Sahlén.

Mellan 2006 och 2012 ökade tvärtom antalet så kallade utanförskapsområden från 156 till 186 samtidigt som antalet individer som lever i utanförskapsområden ökade från 488 000 till 566 000 människor under samma period. Min fråga är: Är Erik Ullenhag nöjd med det arbete han presterade under sin tid som statsråd?

Anf. 89 ERIK ULLENHAG (FP) replik:

Fru talman! Svaret på frågan är ja. Jag ska försöka reda ut ett antal felaktigheter som fanns i inlägget.

Det är inte så att vi inte har presenterat en ny karta. Folkpartiet gjorde det i år, innan den karta du refererade till kom, Oskar Sjöstedt. Antalet utanförskapsområden har inte ökat med 150, oavsett vilken av kartorna man tittar på. Den som Folkpartiet presenterade enligt den gamla modellen

visar att de minskade från 156 till 155. Den karta du refererade till visar att de ökade en del.

Innebär det att man är nöjd med att man har gjort någonting i rege- ringsställning? Är det samma sak som att samhället är färdigbyggt? Absolut inte! Jag är den första att beklaga att vi nu har en regering som har slutat tala om integrationspolitik, för det är en av våra stora utmaningar.

Vad är jag då nöjd med, kan man fråga, eftersom ni alltid raljerar över detta. Jag är nöjd med att vi har 190 000 fler utrikes födda människor i Sverige som går till jobbet efter åtta år med alliansregeringen. Jag är nöjd med att vi har sett till att vi har fått hit människor, gett dem skydd och stått upp som en humanitär och medmänsklig stormakt. Jag är nöjd med att vi till skillnad från resten av Europa har klarat att stå upp för öppenheten och toleransen, trots Sverigedemokraternas inträde.

Det är ni lite irriterade på; ni klarade inte att förändra den politiska kartan i Sverige. Era kompisar har gjort det i Danmark, Storbritannien och Frankrike, men ni har inte gjort det i Sverige. Jag är mycket stolt över att Sverige fortsatt står upp för öppenhet och tolerans, och framför allt: Vilket land vill vi leva i? Vill vi leva i ett land där vi skickar tillbaka människor till krig och förföljelse, eller vill vi leva i ett land där vi säger: Du som flyr undan mördandet i Syrien kan få en fristad här?

Om Sverigedemokraterna hade fått bestämma skulle vi inte haft de över 700 000 utrikes födda människor som går till jobbet och betalar skatt i Sverige. Jag är stolt över att vi tagit emot dem. Jag vet att det är bra för ett land på lång sikt.

Ni har inte funnits så länge, men under den tid ni har funnits har ni gått från att ha startats av övervitrade rasister och före detta nazister till att försöka börja putsas ytan. Om ni hade fått bestämma och landet hade varit stängt hade vi inte haft alla dessa läkare, tandläkare och företagare som gör Sverige till ett mycket bra land.

Anf. 90 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik:

Fru talman! Mohammed Said al-Sahaf är kanske ingen jättekändis. Han är irakier och jobbade som informationsminister under Saddam Hussein. Han var den figur som höll de episka presskonferenser där han bedyrade hur de framgångsrika irakiska styrkorna tryckte tillbaka och förödmjukade de framryckande amerikanska trupperna samtidigt som man hörde det skräckinjagande mullret från Abramsstridsvagnarna, i full färd med att ockupera centrala Bagdad.

Han kom sedan lite skämtsamt att kallas för Bagdad Bob. Jag kommer lite grann att tänka på honom när jag lyssnar på Erik Ullenhag.

När Arbetsförmedlingen i slutet av förra året presenterade en rapport om hur den nya lagen om etableringsinsatser för nyanlända slagit ut visade det sig att efter att de hade gått igenom det program som du var väldigt stolt över, Erik Ullenhag, hade 4 procent fått ett riktigt jobb att gå till, medan 96 procent inte hade fått det. Din spontana kommentar till rapporten var: Jag läser inte siffrorna så. Nu när du sitter i finansutskottet frågar jag: Hur läser du egentligen siffror?

Anf. 91 ERIK ULLENHAG (FP) replik:

Fru talman! Jag läser siffror som Riksrevisionen gör det, det vill säga att de har granskat hur etableringsreformen fungerar och har förklarat att

detta har förbättrat insatserna för nyanlända som kommer till Sverige. Det går lite snabbare att komma i arbete.

Behöver det göras mer? Jag är den förste att svara att det behöver göras mer. Jag har däremot aldrig hört en sverigedemokrat stå i denna kammare och ha en enda idé om hur fler människor ska lära sig svenska och fler människor ska få jobb. För en stund sedan stod Oscar Sjöstedt och sade: Vi ska dra ned på integrationsinsatserna i Sverige. Om ni inte vill kasta ut människor kan jag berätta att effekterna av det blir att färre människor som kommer till vårt land får jobb och lär sig svenska språket.

Jag har noterat att Sverigedemokraterna gillar att jämföra mig med Bagdad Bob. Jimmie Åkesson gjorde det i somras. Jag tycker att det är lite skrattretande. Sverigedemokraterna är ett parti som får ägna nästan varje vecka åt att säga: Det inte finns inga rasister i vårt parti! Nästa vecka får de utesluta ett gäng och sedan säga: Nu finns det inga kvar. Det är lite komiskt att detta är det parti som talar om Bagdad Bob.

Anf. 92 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Fru talman! Vi skulle kunna krydda detta med dagens nyhet i Arbetarbladet om hur sverigedemokrater sprider nazistisk propaganda på Facebook. Återigen är det tal om att eventuellt utesluta en kommunpolitiker.

När jag lyssnade på dig, Erik Ullenhag, tänkte jag: Undrar om han kommer att tacka nej-sidan i EMU-omröstningen för att Sverige inte är med. Det borde du ha gjort, tycker jag. Tänk om ni hade fått bestämma! Då hade vi också suttit där, och det hade inte varit så bra vare sig för folket i det här landet eller för ekonomin överlag.

Jag tänkte också att du kanske skulle säga: Tack för att ni lämnade ett så stort överskott till oss när vi tog över så att vi hade något som vi kunde börja att sänka skatten för! Och ni sänkte skatten, och sänkte skatten – även när ni inte hade någonting att sänka skatten för.

Jag tänkte också på att vi nyss har haft val. Ni hade valaffischer runt om i landet där ni stolt utropade: Feminism utan socialism! Då börjar man fundera – vad kan det betyda? Betyder det att inkomstskillnaderna mellan könen ska öka, som de har gjort under era åtta år, med över 40 procent? Eller betyder det att kvinnor som dubbelarbetar, vilket de allra flesta kvinnor gör med först ett lönearbete och sedan huvudansvar för hem och barn – för så ser de sociala könsrollerna ut – ska straffas när de sedan blir sjuka genom den stupstock som ni har infört?

Förresten lovade jag att hälsa till dig från en kvinna som heter Charlotte. Hon står nu och väntar på att bli utförsäkrad. Hon tyckte att du borde veta hur hennes liv gestaltar sig. Det är klart och tydligt att hon inte var så nöjd med denna feminism utan socialism.

Betyder feminism utan socialism att man är med och inför vårdnadsbidrag? Det kan det väl inte betyda. Inte kan det heller betyda att mindre än en tredjedel av partiets riksdagsledamöter är kvinnor. Vad betyder det egentligen, Erik Ullenhag?

Anf. 93 ERIK ULLENHAG (FP) replik:

Fru talman! Jag tackar Ulla Andersson för detta otroliga intresse för en folkpartistisk valaffisch. Det är alltid kul när vi når ut med våra budskap.

Jag ska i och för sig börja med att säga att du är ganska rolig, Ulla Andersson. Å ena sidan går tydligen allt åt skogen i Sverige. Det finns

ingenting som är bra, och allt är alliansregeringens fel. När jag sedan berättar att en del saker går bra säger du å andra sidan: Ja, en del saker kanske går bra, men det beror på Vänsterpartiet och att det blev nej i euroomröstningen. Jag tar gärna en eurodebatt med dig, Ulla Andersson, men jag tror att Europa hade stått betydligt svagare om vi inte hade samarbetat under den kris vi nu har gått igenom.

Begå inte misstaget, Ulla Andersson, att beskriva att de problem som Grekland och andra länder i Europa har brottats med beror på euron! De beror på att inhemska politiker inte har skött sig. Begå inte heller misstaget att glömma bort att det var tack vare ett tätt samarbete i Europa som vi klarade en kris gemensamt. Länder som Sverige och Tyskland har gynnats av att euron har funnits i Europa; det ska vi ärligt säga. Nordeuropa har gynnats av detta. Det är möjligt att vi hade kunnat önska att Tyskland hade varit lite mer expansivt under vissa av de här perioderna för att stötta Sydeuropa. Men om man gör en alternativ historieskrivning och hävdar att vi hade klarat situationen sämre om euron inte hade funnits tror jag att man är ute på lite hal is.

Vad betyder då feminism utan socialism, Ulla Andersson? Till att börja med betyder det att vi fattar att det kan vara rätt bra att ha en ekonomisk politik där det lönar sig att utbilda sig även för kvinnor. Skillnaden mellan dig och mig är att jag ibland kan se att vi behöver mer av löneskillnader. Jag tycker att det är stötande att sjuksköterskan som utbildar sig till barnmorska i dag knappt får någonting mer i plånboken när hon utbildar sig. Jag tycker att det är stötande att bibliotekarier, socionomer, psykologer och andra akademikeryrken som domineras av kvinnor inte får utdelning på sin utbildningsinsats. Det skulle jag vilja förändra.

Feminism utan socialism handlar också om att förstå att plus och minus måste gå ihop. Om vi ska vända på det, Ulla Andersson, kan man säga att de sloganer ni har som är så kul om sex timmars arbetsdag antingen kan betalas med att det blir färre förskollärare på våra förskolor eller med att undersköterskan, vårdbiträdet och förskolläraren får lägre lön. Det vore intressant att höra vad som är svaret i Vänsterpartiets Sverige.

Anf. 94 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Fru talman! Om Folkpartiet nu är så drivet av att kvinnor ska få högre löner undrar jag, Erik Ullenhag, varför inkomstskillnaderna har ökat så kraftigt under er regeringstid – med hela 40 procent. Jag fick inte riktigt något svar på det. Kan det vara så att er politik framför allt har gynnat högavlönade män och att de försämringar ni har gjort i sjukförsäkringen drabbar kvinnor hårt? Eller beror det på att ni inte har räknat upp ersättningsnivåer till exempel i underhållsstöd?

Egentligen borde ni vara rätt nöjda nu när det kommer mer pengar till sjukvård, förlossningsvård, äldreomsorg, förskola och skola. Det kan ju bidra till att kvinnor som arbetar i dessa verksamheter – för det är framför allt kvinnor – nu kan få högre löner, bättre arbetsvillkor och fler arbetskamrater. De får helt enkelt mycket bättre liv. Det är till det vi använder de skatter som vi höjer. Vi ger kvinnor bättre livsvillkor. Det är en bra förutsättning, för det är kvinnor som behöver barnomsorg och äldreomsorg. Så ser det ut i dagens Sverige. Jag önskar att det inte var så, men så ser det fortfarande ut.

Anf. 95 ERIK ULLENHAG (FP) replik:

Fru talman! Det är klart att vi är överens i *en* del: Vi behöver ett starkt välfärdssystem i Sverige. Men vi skiljer oss åt när det gäller hur vi ska få fram resurser för att klara välfärden.

Det kommer att bli lite jobbigt för Ulla Andersson nu. Nu har ni i åtta år varit helt i opposition. Nu är ni halvt i opposition. Det är lite oklart. Ni är i opposition, men nästan inte, för det är ni som bestämmer politiken. Men ni är ändå anmälda här i dag som ett oppositionsparti. Det är lite förvirrande för rätt många. Men okej, ni bestämmer politiken men är ändå i opposition.

Låt oss följa detta, Ulla Andersson. Låt oss följa vad effekterna på välfärden blir om det blir färre arbetade timmar. Låt oss följa detta och se om vi klarar mer resurser till välfärden när färre äldre fortsätter att jobba. Låt oss se om det blir sämre eller bättre när ni har lyckats skapa ett Sverige där det inte lönar sig för läkare att ta en jourvecka. Där är skillnaden. En grundläggande skillnad mellan dig och mig handlar om hur resurser skapas. Det är också ett kärnvärde i feminism utan socialism.

Jag tror inte att man ska bedriva en politik i Sverige där man alltid skäller på företag och företagare. Då blir Sverige ett fattigare land, och då får vi också färre människor som jobbar på förskolan och vårdcentralen.

Anf. 96 JAKOB FORSSMED (KD):

Fru talman! Den budget vi fick för några timmar sedan innebär en fara för valfriheten, välfärden och jobben. Den bärande idén tycks vara att inskränka egenmakten och förstöra förutsättningarna för varaktiga jobb. Det är ingen bra bärande idé för en budget.

Förslag som skapar jobb och tillväxt är det ont om, men regeringen har i stället tagit snart sagt varje chans att minska på människors och familjers makt över sin egen tillvaro. En tredje pappamånad ska införas och jämställdhetsbonusen tas bort. Bort med morötterna – fram med piskan!

Möjligheterna till mer tid med barnen via vårdnadsbidrag ska tas bort. Rätten att välja vårdcentral försvinner. Rätten att välja skola inskränks. Friskoleöverenskommelsen bryts. Elever kastas ut i osäkerhet. Nya pedagogiska idéer och metoder för vård utvecklas därför inte på samma sätt som tidigare. Företag i välfärdssektorn slutar investera i verksamheten. De får inte längre krediter, och risken för konkurser och nedläggningar ökar.

Äldres självbestämmande flyttas till politiker och byråkrater. De hemtjänstutförare som äldre har valt och trivs med ska avvecklas. Det är budskapet. Vad säger regeringen i dag till alla äldre i behov av hjälp som trivs med sin privata utförare av hemtjänst och äldreboende och som kastas ut i denna osäkerhet? I flera år ska de befinna sig i osäkerhet.

Varför finns inte förslaget med om en rätt för de äldre att själva välja när de ska flytta till ett äldreboende – en äldreboendegaranti som Alliansen, och LO, har presenterat?

Det saknas också angelägna välfärdssatsningar. Det finns ingen satsning mot demens. Utbildningar för äldre eller utbildningar för personal och chefer inom äldreomsorgen saknas. Det fanns färdiga förslag för detta som det bara var att sätta igång med.

Det som kanske gör mig särskilt förvånad och ledsen är att man inte har med förslag om att göra en särskild satsning mot ungas ökande psykiska ohälsa. Har regeringen inte sett en av vår tids största utmaningar?

Fru talman! Regeringen tar över ett bra Sverige på rätt väg. Det är ett Sverige där Alliansen har sett till att resurserna till välfärden, till vård och omsorg, är större än någonsin. Tack vare prioriteringar och fler som jobbar har vi lägst statskuld bland jämförbara länder, högst sysselsättningsgrad, bland den högsta tillväxten och bland den lägsta arbetslösheten i EU. Det har omvärlden såsom OECD, IMF, EU-kommissionen och tidningar som Financial Times noterat. Deras bild är ett framgångsrikt Sverige, en lysande stjärna på en rätt dystert himmel.

Arbetsförmedlingen talar nu om en bred jobbuppgång. Men, fru talman, allt detta förnekas i den offentliga debatten av Magdalena Andersson. Nu är det svartmålning som gäller, och den sker mot bättre vetande. Finanspolitiska rådet gör med någon liten reservation tummen upp för konjunkturpolitiken mellan 2006 och 2014 men underkänner helt Magdalena Anderssons beskrivning av svensk ekonomi. De menar också att regeringen lämnar ramverket. Magdalena Anderssons prat om tomma lador är i själva verket en tom tunna som skramlar mest.

Bland annat som en följd av detta skramlande ser vi nu hur pessimismen ökar hos Sveriges hushåll efter regeringsskiftet. Svartmålningen, vallöftessveken och osäkerheten om regeringens politik skapar osäkerhet hos hushållen, och den förstärks förstärkt när regeringen nu överger det ramverk som har tjänat Sverige så väl. Den förstärks när de tillväxtskadliga förslagen staplas på varandra: skattechöjningar för vanliga löntagare, straffskatt på äldre som jobbar, fördubblade arbetsgivaravgifter för unga, nedläggning av Bromma flygplats, bromsad förbifart och transportskatt. Det är skatt, skatt, skatt på det som jobbar och på det som rör sig.

Att folk blir mer osäkra och pessimistiska spelar stor roll när regeringens budget pekar på att vår tillväxt kommande år kommer att vara driven av inhemsk konsumtion. Vi kan inte förvänta oss draghjälp från omvärlden.

Sverige är en liten, utsatt farkost som seglar på ett mörkt hav av internationell lågkonjunktur, finanskrisoväder och skuldskrisstormar. Men vi har visat oss vara robusta, sjödugliga och framåtblickande. Grejen har hållit. Vi har till och med kunnat renovera och bygga till under färd. Vi har vår farkost. Den flyter. Vi har kunnat hissa segel när andras båtar har legat för ankar eller i spillror. Nu är inte tiden att börja borra små hål i skrovet där vattnet kan sippra in. Nu är inte tiden att hala seglet. Nu är inte tiden att med propaganda försöka övertyga befolkningen, som hittills har noterat att vi klarat stormen rätt väl, att hoppa över bord eller slå back i maskin.

Propagandan tilltar dock. Regeringen uppfinner nya ord, ett nyspråk som i romanen *1984* där statsmakten försöker ta kontroll över folks tankar genom att ändra språket – ett slags tvärtomspråk designat av regeringen för regeringen.

Alliansen införde medborgarinflytande och valfrihet, rätten för alla att välja vårdcentral som passade var och en, kanske med en särskild profil eller med öppettider som passar. Den friheten kallas för tvångs-LOV av den nya regeringen – tvångs-LOV. Tvång är dåligt och ska avskaffas. Omstöpdandet fortsätter.

Socialdemokraterna var tydliga före valet med att det inte blir någon höjd beskattning av vanliga löntagare. Sedan blev det efter valet – en annan tid, ett annat språk. Nu höjer regeringen skatteuttaget på vanliga löntagare, på poliser, ingenjörer och lärare, med 2 miljarder. Ytterligare

72 000 får betala statlig skatt med de ändrade regler som man nu föreslår. De som redan betalar får betala mer. Men detta är ingen skatthöjning, enligt Magdalena Andersson. Jag har dock noterat att pengarna ändå finns och används i budgeten.

Så här fortsätter det när Magdalena Andersson får sätta sig vid det bäst dukade bordet i hela Europa. Där man kan känna doften av lägst skuld, aromen av jobbreformerna och sältan i hög sysselsättning är bordet förstas helt barskrapat. Valfrihet är tvång, skatthöjningar är skattesänkningar och ett uppdukat bord är ett barskrapat bord. George Orwell skulle ha varit grön av avund – rödgrön.

Ett råd till regeringen är att det brukar ge mest respekt i slutändan att vara ärlig. Säg som det är! Staten vet bättre, och därför vill vi socialdemokrater kraftigt begränsa valfriheten. Vi vill inte ha gåvor. Vi vill i alla fall inte understödja gåvor till ideella organisationer från enskilda. Ja, vi socialdemokrater sade en sak före valet; vi gjorde en annan efter. Vi står för det. Ja, den rödgröna regeringens politik slår mot jobben. Vi vet inte hur mycket, men den slår mot jobben. Säg det! Var ärliga!

Fru talman! Det finns förstås en del som är bra i regeringens budget. Där finns Göran Hägglunds förslag för cancervården, som är i stort behov av den föreslagna reformen. Där finns Alliansens förslag om begränsade sjuklönekostnader för företagen. Och det är förstås bra med mer pengar till äldreomsorgen, men det är dåligt att det inte alls är lika mycket som Ulla Andersson har påstått. Problemet är helheten: stoppad valfrihet, färre jobb och sämre utsikter för Sverige.

Jag är tydlig med tre saker i dag. Vi kristdemokrater vägrar att höja skatten på jobb. Vi vägrar att ta ifrån medborgare och familjer deras makt och inflytande och ge det till politiker och byråkrater. Vi vägrar att passivt se på när Sveriges ekonomiska styrkeposition undergrävs och ramverket bryts.

Alliansens gemensamma budgetalternativ, som presenteras inom ett par veckor, tar sin utgångspunkt i detta. Vi tar ansvar för ekonomin. Vi står för välfärd och valfrihet, fler jobb åt alla som vill och kan jobba. Det är så man tar ansvar för ett Sverige som håller samman.

(Applåder)

Anf. 97 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Fru talman! Precis som Centerpartiet hävdar nu Kristdemokraterna att vi bryter mot friskoleöverenskommelsen. Jag vill återigen påpeka att vi i Friskolekommittén var överens om en rad olika åtgärder, men det fanns en åtgärd där vi inte var överens. Det gällde det kommunala inflytandet över skolorna.

Den här regeringen kommer nu att leva upp till Friskolekommittén på alla de punkter där vi är överens. Däremot kommer vi inte att införa det som ni önskar, Jakob Forssmed, och som vi faktiskt var överens om att vi inte var överens om vad gäller det kommunala inflytandet.

På vilket sätt är det att inte leva upp till Friskolekommittén? På vilket sätt är det att bryta en överenskommelse? Det är en allvarlig anklagelse. Hur kan du mena att vi bryter mot Friskolekommittén genom att inte genomföra den del som vi är överens om att vi inte är överens om och där vi har skrivit oss när vi däremot lever upp till allt annat i Friskolekommittén? Hur kan detta vara att bryta mot Friskolekommittén?

Du säger att den här budgeten är en fara för välfärden. Då kan vi notera att en fara för välfärden är att höja anslagen till sjukvården med 2 miljarder, det är att höja anslagen till äldreomsorgen med 2 miljarder och det är att satsa på att barnen i skolan ska få fler lärare och att det ska finnas mer personal på fritis. Så definierar Kristdemokraterna en fara för välfärden.

Vi ska testa luktsinnet på kristdemokraten Jakob Forssmed lite. Anser du, Jakob Forssmed, att det finns några resurser i svensk ekonomi för att genomföra ofinansierade reformer för 2015? Finns det några pengar att hämta? Anser du, Jakob Forssmed, liksom den tidigare regeringen, att man måste genomföra en besparing på 30 miljarder till år 2018 för att inte längre bryta mot överskotts målet? Utöver den vanliga åtstramningen som sker under en konjunkturuppgång, den valda åtstramningen som ligger i budgeten, bör man lägga ytterligare en besparing på 30 miljarder kronor. Delar du den uppfattningen?

Anf. 98 JAKOB FORSSMED (KD) replik:

Fru talman! Jag har jobbat med att sluta överenskommelser inom Alliansen i tio år. Jag vet vad en överenskommelse kräver. Den kräver respekt mellan de parter som ingår den, den kräver att man tar i hand på den och att man är överens om innehållet och den kräver att man står för den efteråt. Det går inte att lägga in lappar där man väljer och vrakar i en överenskommelse när man vet att det är helt avgörande frågor för den andra parten för att det ska bli en överenskommelse.

Ni tror att ni ska bedriva politik och överenskommelser i riksdagen genom att komma och sluta överenskommelser men sedan skriva in att Socialdemokraterna tänker genomföra det här också, eller det här som ni är emot, eller det här som ni också är emot. Vi är visserligen överens om allt, men ni har skickat med en lapp där det står att ni också tänker göra det här – det som ni vet är avgörande för att det ska bli en överenskommelse. Är det så ni ska göra? Då kommer ni att få väldigt stora problem. Jag vill varna Miljöpartiet. Det är livsfarligt för koalitionspartierna om de inte kan lita på varandra när man gör ett handslag.

Jag var med och förhandlade om friskoleöverenskommelsen under hela våren 2013. Jag lade oändligt många arbetstimmar på detta för att vi i Alliansen skulle kunna komma överens med Socialdemokraterna och Miljöpartiet för att skapa långsiktiga spelregler för landets friskolor. Det höll knappt ens till valdagen, och det håller definitivt inte nu när ni ska gå fram med ett kommunalt veto.

Nej, Magdalena Andersson, man kan inte välja och vraka i en överenskommelse. Det funkar inte.

Anf. 99 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Fru talman! Det fanns ett handslag. I det handslaget ingick att vi inte var överens om det kommunala vetot. Detta är att leva upp till handslaget. Det var oerhört tydligt att vi hade en annan uppfattning när det gällde det kommunala vetot.

Det är ni som bryter handslaget om ni hävdar någonting annat. Detta var oerhört tydligt i handslaget. Vi särskrev oss. Vi var oerhört tydliga om att vi här hade olika uppfattning. I kommittén och i handslaget ingick det att vi inte var eniga på denna punkt.

Sedan vill jag återigen höra och testa luktsinnet: Finns det några pengar till reformer? Finns det några resurser? Om nu allt är så bra i ekonomin, om det nu är så fullt i ladan, finns det några pengar? Vilka ofinansierade reformer kommer du att genomföra, Jakob Forssmed? Finns det inga pengar till ofinansierade reformer måste du i stället lägga fram det sparpaket som Anders Borg har lovat svenska folket.

Anf. 100 JAKOB FORSSMED (KD) replik:

Fru talman! Det tycks vara något som vi får vänja oss vid att Magdalena Anderssons verklighetsbild bara omfattas av Magdalena Andersson själv.

Det är ju över huvud taget ingen annan än Socialdemokraterna som skriver under på den här bilden av Friskolekommittén. Det fungerar inte så när man gör upp om överenskommelser. Och det är väl bra att ni förstår det.

Man kan inte välja och vraka. Man kan inte skriva en lapp som säger att man kommer att göra något helt annat. Man vet att det är ett avgörande fel, men man kommer ändå att göra som man vill.

Alliansen har gått till val på krona-för-krona-finansiering av våra reformer. Det står vi naturligtvis fast vid. Det krävs en sådan finansiering framöver för att nå överskottsmålet. Vi har också redovisat en plan för hur överskottsmålet ska nås till 2018, till skillnad från Socialdemokraterna och den nya regeringen.

(Applåder)

Överläggningen var härmed avslutad.

Budgetpropositionen bordlades.

§ 2 Beslut om förlängd motionstid

Kammaren biföll talmannens förslag att motionstiden för budgetpropositionen skulle förlängas till *måndagen den 10 november*.

§ 3 Anmälan om ersättare

Tredje vice talmannen meddelade att *Fredrik Eriksson* (SD) skulle tjänstgöra som ersättare för *Jimmie Åkesson* (SD) under hans ledighet under tiden den 22 oktober–30 november.

§ 4 Avsägelse

Tredje vice talmannen meddelade att *Oscar Sjöstedt* (SD) av sagt sig uppdraget som ledamot i riksbanksfullmäktige och att *Dennis Dioukarev* (SD) av sagt sig uppdraget som suppleant i riksbanksfullmäktige.

Kammaren biföll dessa avsägelse.

§ 5 Anmälan om kompletteringsval

Prot. 2014/15:13
23 oktober

Tredje vice talmannen meddelade

att Sverigedemokraternas riksdagsgrupp anmält Martin Kinnunen som ledamot i riksbanksfullmäktige och Olle Felten som suppleant i riksbanksfullmäktige samt

att Miljöpartiet de grönas riksdagsgrupp anmält Jakob Dalunde som suppleant i utrikesutskottet.

Tredje vice talmannen förklarade valda till

ledamot i riksbanksfullmäktige
Martin Kinnunen (SD)

suppleant i riksbanksfullmäktige
Olle Felten (SD)

suppleant i utrikesutskottet
Jakob Dalunde (MP)

§ 6 Bordläggning

Följande dokument anmäldes och bordlades:

Propositioner

2014/15:2 Höständringsbudget för 2014

2014/15:4 Inkomstbeskattning, redovisning och revision avseende Eric-konsortier

Skrivelser

2014/15:3 Återkallelse av propositionen Skattereduktion för mikroproduktion av förnybar el (prop. 2013/14:151)

2014/15:11 Riksrevisionens rapport om stödet till anhöriga omsorgsgivare

Motionstiden för skrivelse 2014/15:3 skulle utgå *torsdagen den 30 oktober*.

§ 7 Anmälan om interpellationer

Följande interpellationer hade framställts:

den 22 oktober

2014/15:63 Northland

av *Birger Lahti* (V)

till närings- och innovationsminister Mikael Damberg (S)

2014/15:64 Miljöeffekter av att bygga på stadsnära flygplatser

av *Åsa Coenraads* (M)

till klimat- och miljöminister Åsa Romson (MP)

2014/15:65 Straffbeskattning av den svenska livsmedelsproduktionen
av *Ulf Berg* (M)
till klimat- och miljöminister Åsa Romson (MP)

§ 8 Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 22 oktober

2014/15:32 Lönenivån för karriärtjänster för lärare
av *Maria Stockhaus* (M)
till utbildningsminister Gustav Fridolin (MP)

§ 9 Anmälan om skriftliga svar på frågor

Skriftliga svar på följande frågor hade kommit in:

den 22 oktober

2014/15:10 Uppgjorda matcher inom svensk idrott
av *Björn Söder* (SD)
till statsrådet Gabriel Wikström (S)

2014/15:13 Analys av anmälningar om åldersdiskriminering
av *Barbro Westerholm* (FP)
till statsrådet Åsa Regnér (S)

2014/15:14 Vidgning av den nationella strategin om våld mot äldre personer inom vård och omsorg
av *Barbro Westerholm* (FP)
till statsrådet Åsa Regnér (S)

2014/15:11 Äldreutredningen
av *Emma Henriksson* (KD)
till statsrådet Åsa Regnér (S)

2014/15:15 Långsiktig trygghet för Sveriges välfärd
av *Anette Åkesson* (M)
till statsminister Stefan Löfven (S)

2014/15:16 Turkiets gränser
av *Amineh Kakabaveh* (V)
till utrikesminister Margot Wallström (S)

2014/15:17 Gaza
av *Mathias Sundin* (FP)
till utrikesminister Margot Wallström (S)

2014/15:18 Hårt klimat för förtroendevalda
av *Markus Wiechel* (SD)
till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

§ 10 Kammaren åtskildes kl. 16.44.

Prot. 2014/15:13
23 oktober

Förhandlingarna leddes
av talmannen från sammanträdet början till och med § 1 anf. 57 (delvis)
och
av tredje vice talmannen därefter till sammanträdet slut.

Vid protokollet

KATHRIN FLOSSING

/Eva-Lena Ekman

Innehållsförteckning

§ 1 Debatt med anledning av budgetpropositionens

avlämnande	1
Anf. 1 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	1
Anf. 2 ANNA KINBERG BATRA (M) replik	4
Anf. 3 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	5
Anf. 4 ANNA KINBERG BATRA (M) replik	5
Anf. 5 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	6
Anf. 6 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik	6
Anf. 7 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	7
Anf. 8 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik	7
Anf. 9 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	7
Anf. 10 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik.....	8
Anf. 11 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik.....	9
Anf. 12 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik.....	9
Anf. 13 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik.....	10
Anf. 14 ERIK ULLENHAG (FP) replik	10
Anf. 15 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik.....	11
Anf. 16 ERIK ULLENHAG (FP) replik	11
Anf. 17 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik.....	12
Anf. 18 JAKOB FORSSMED (KD) replik	12
Anf. 19 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik.....	13
Anf. 20 JAKOB FORSSMED (KD) replik	13
Anf. 21 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik.....	14
Anf. 22 ANNA KINBERG BATRA (M).....	14
Anf. 23 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik.....	17
Anf. 24 ANNA KINBERG BATRA (M) replik	17
Anf. 25 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik.....	18
Anf. 26 ANNA KINBERG BATRA (M) replik	18
Anf. 27 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik	19
Anf. 28 ANNA KINBERG BATRA (M) replik	19
Anf. 29 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik	20
Anf. 30 ANNA KINBERG BATRA (M) replik	20
Anf. 31 ULLA ANDERSSON (V) replik	20
Anf. 32 ANNA KINBERG BATRA (M) (replik).....	21
Anf. 33 ULLA ANDERSSON (V) (replik).....	21

Anf. 34 ANNA KINBERG BATRA (M) (replik)	22	Prot. 2014/15:13
Anf. 35 OSCAR SJÖSTEDT (SD).....	22	23 oktober
Anf. 36 ULLA ANDERSSON (V) replik.....	24	-----
Anf. 37 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik.....	24	
Anf. 38 ULLA ANDERSSON (V) replik.....	25	
Anf. 39 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik.....	25	
Anf. 40 JANINE ALM ERICSON (MP).....	26	
Anf. 41 ANNA KINBERG BATRA (M) replik.....	27	
Anf. 42 JANINE ALM ERICSON (MP) replik	28	
Anf. 43 ANNA KINBERG BATRA (M) replik.....	28	
Anf. 44 JANINE ALM ERICSON (MP) replik	29	
Anf. 45 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik	29	
Anf. 46 JANINE ALM ERICSON (MP) replik	29	
Anf. 47 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik	30	
Anf. 48 JANINE ALM ERICSON (MP) replik	30	
Anf. 49 ERIK ULLENHAG (FP) replik.....	30	
Anf. 50 JANINE ALM ERICSON (MP) replik	31	
Anf. 51 ERIK ULLENHAG (FP) replik.....	31	
Anf. 52 JANINE ALM ERICSON (MP) replik	32	
Anf. 53 JAKOB FORSSMED (KD) replik	32	
Anf. 54 JANINE ALM ERICSON (MP) replik	33	
Anf. 55 JAKOB FORSSMED (KD) replik	33	
Anf. 56 JANINE ALM ERICSON (MP) replik	33	
Anf. 57 EMIL KÄLLSTRÖM (C)	33	
Anf. 58 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	36	
Anf. 59 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik	37	
Anf. 60 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	38	
Anf. 61 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik	38	
Anf. 62 ULLA ANDERSSON (V) replik.....	38	
Anf. 63 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik	39	
Anf. 64 ULLA ANDERSSON (V) replik.....	39	
Anf. 65 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik	40	
Anf. 66 ULLA ANDERSSON (V).....	40	
Anf. 67 ANNA KINBERG BATRA (M) replik.....	43	
Anf. 68 ULLA ANDERSSON (V) replik.....	44	
Anf. 69 ANNA KINBERG BATRA (M) replik.....	44	
Anf. 70 ULLA ANDERSSON (V) replik.....	44	
Anf. 71 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik	45	
Anf. 72 ULLA ANDERSSON (V) replik.....	45	
Anf. 73 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik	46	
Anf. 74 ULLA ANDERSSON (V) replik.....	46	
Anf. 75 ERIK ULLENHAG (FP) replik.....	47	
Anf. 76 ULLA ANDERSSON (V) replik.....	47	
Anf. 77 ERIK ULLENHAG (FP) replik.....	48	
Anf. 78 ULLA ANDERSSON (V) replik.....	48	
Anf. 79 JAKOB FORSSMED (KD) replik	49	
Anf. 80 ULLA ANDERSSON (V) replik.....	49	
Anf. 81 JAKOB FORSSMED (KD) replik	50	
Anf. 82 ULLA ANDERSSON (V) replik.....	50	

Anf. 83 ERIK ULLENHAG (FP).....	51
Anf. 84 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik.....	54
Anf. 85 ERIK ULLENHAG (FP) replik	54
Anf. 86 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik.....	55
Anf. 87 ERIK ULLENHAG (FP) replik	55
Anf. 88 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik	56
Anf. 89 ERIK ULLENHAG (FP) replik	56
Anf. 90 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik	57
Anf. 91 ERIK ULLENHAG (FP) replik	57
Anf. 92 ULLA ANDERSSON (V) replik	58
Anf. 93 ERIK ULLENHAG (FP) replik	58
Anf. 94 ULLA ANDERSSON (V) replik	59
Anf. 95 ERIK ULLENHAG (FP) replik	60
Anf. 96 JAKOB FORSSMED (KD)	60
Anf. 97 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik.....	62
Anf. 98 JAKOB FORSSMED (KD) replik	63
Anf. 99 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik.....	63
Anf. 100 JAKOB FORSSMED (KD) replik	64
§ 2 Beslut om förlängd motionstid	64
§ 3 Anmälan om ersättare.....	64
§ 4 Avsägelse.....	64
§ 5 Anmälan om kompletteringsval	65
§ 6 Bordläggning.....	65
§ 7 Anmälan om interpellationer	65
§ 8 Anmälan om frågor för skriftliga svar	66
§ 9 Anmälan om skriftliga svar på frågor	66
§ 10 Kammaren åtskildes kl. 16.44.	67